

A photograph of a person wearing a white, textured robe, likely representing Jesus, working with wood. The person is using a wooden mallet and a chisel to shape a wooden plank. The scene is set against a dark background, and the lighting highlights the texture of the robe and the wood. The title 'NJEHOVIM STOPAMA' is overlaid on the image in a white, serif font.

NJEHOVIM STOPAMA

PRIRUČNIK ZA UČENIKE 1/3

WILLIAM MACDONALD

WILLIAM MacDONALD

Prvi dio

NJEGOVI^M STOPAMA

Priručnik za učenike

EURO LIBER

Izvornik:

The Disciple's Manual
Copyright © 2004
William MacDonald

Copyright za Hrvatsku © 2013

Euroliber d.o.o.

Izdavač

Euroliber d.o.o.
Petrova 10, 21000 Split, 021/782-530
mail@euroliber.info

Tisak: Printera grupa

Naklada 200 kom.

Prijevod: Davor Edelinski

Lektura

Miroslav Balint-Feudvarski
Ivana Balint-Feudvarski

Design naslovnice: Ivan Marečić

Prijelom: Christoph Krumm

Urednik: Christoph Krumm

ISBN 978-953-6423-26-2

ISBN 978-953-6423-29-3 (komplet)

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 865640

Sadržaj

Predgovor: Svatko ima svoju ulogu.....	5
Objašnjenje: Praktična obuka	7

Prvi dio: Kršćansko učenje

1. Biti učenik	12
2. Isusova revolucionarna učenja	15
3. Radikalna obuka: Prvi dio	23
4. Radikalna obuka: Drugi dio	28
5. Radikalna obuka: Treći dio.....	34
6. Sigurna budućnost	38
7. On reče: „Ostavite sve drugo”	43
8. Ne cjenkajte se s Bogom	50
9. Stječite prijatelje novcem	56
10. Grijeh koji nitko ne priznaje.....	61
11. Za Boga samo najbolje	67
12. Savršen vid	73

Drugi dio: Kršćanski karakter

13. Nastojte biti poput Isusa	80
14. Neka vas poznaju po ljubavi	95
15. Suosjećajte s drugima	102
16. Budite ispunjeni Duhom.....	104
17. Zauzmite nizak položaj	108
18. Slomi me, Gospodine	112
19. Ostanite čisti	130

Predgovor: Svatko ima svoju ulogu

Pronicavijem čitatelju bit će očigledno da ova knjiga nije tek piščeva akademska vježba. Njegov život i služba okreću se oko kršćanskog učenja već više od pola stoljeća. Cilj ove knjige je prenijeti praktične savjete učenicima, ali i onima koji čine druge učenicima. Ovo nije knjižica ispunjena neobaveznim štivom. Iako je napisana živopisno i izravno, ona iziskuje vrijeme, pomno promišljanje i djelovanje.

Međutim, neki bi zbog njezine sveobuhvatnosti mogli odustati od činjenja učenika od mladih vjernika.

Možda ćete reći: „Ima stvari kojima ne mogu naučiti druge, jer ih ni sam ne činim.“ Neka vas to što ne možete učiniti *sve* ne spriječi da učinite barem *nešto*. Ni od jednog učitelja se ne očekuje da obrazuje učenika od vrtića do fakulteta. Nijedan složeni građevinski projekt kao što je izgradnja crkve neće se prepustiti samo jednom izvođaču radova. Gospodin želi da svi sudjelujemo u tom projektu.

Nakon što je govorio o raznim darovima koji su dani crkvi, Pavao piše: „A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće“ (1. Kor. 12,11). Svakom od nas dodijeljena je strateška uloga u Božjem cjelokupnom planu. Neprijatelj će vam možda šaputati obeshrabrujuće riječi i ukazivati vam na vaše propuste, govoreći vam za što sve niste sposobni. Ne slušajte ga. Gospodin će vas osnažiti i osposobiti za sve što želi da učinite: „Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i htjenje i djelovanje da mu se možete svidjeti“ (Fil. 2,13).

Kako, dakle, možete doprinijeti stvaranju učenika?

U čemu vam je Gospodin pomogao da ostvarite nešto što će vrijediti za vječnost? Čemu vas je to naučio što biste mogli prenijeti nekom željnom zamjeniku?

Posjećujete li bolesne? Hrabrite li udovice? Povedite nekog mladog čovjeka sa sobom i pokažite mu što je to, kako to Jakov

naziva, „istinska pobožnost“. Naučite ga kako da posjet bude kratak, sladak i duhovno koristan.

Možete li naučiti nekoliko mladih ljudi da se služe konkordancijom ili biblijskim računalnim programima, ili da otkrivaju značenja riječi pomoću Vineovog rječnika? Zatim ih pozovite na nedjeljni ručak i poslije ručka rasprostrite knjige po stolu. To će im promijeniti život. Mladima koji su vični glazbi trebat će pomoć u vođenju pjevanja. Svim novim vjernicima bi dobro došao tečaj razumijevanja i prikladnog korištenja duhovnih pjesama za vrijeme Večere Gospodnje.

Mnogi naši mladi osjećaju se izdvojenima iz lokalne crkve. Pozovemo li ih da rade s nama na projektu pomoći siromašnima ili starijim osobama, oni će se aktivno zainteresirati za Gospodnje djelo i vidjet će što to znači pošteno se oznojiti za Spasitelja.

Jedan mladić koji je činio druge učenicima poveo je moga desetogodišnjeg sina da mu pomogne u nošenju namještaja kod jedne starije osobe. Kad smo se kasnije čuli telefonom, sin mi je rekao: „Tata, učim da je dobro znojiti se za Gospodina.“ Doista je tako.

U vašoj crkvi nema mladih ljudi koje biste mogli činiti učenicima? Usudio bih se reći da će Veliki Učitelj, ako ste voljni pomoći i zamoliti ga da vam dovede nove snage, biti i više nego spreman učiniti to.

Jabe Nicholson

Objašnjenje: Praktična obuka

Učitelj bi lako mogao zaključiti da će se njegov učenik prikladno obučiti ako samo pročita ovakvu knjigu. Netočno! Gradivo koje se ovdje nalazi jest važno, ali nije dovoljno. Ono se bavi određenim važnim temama vezanima uz kršćansko učenje, ali se ne dotiče praktičnog znanja stvarne izvedbe.

Uz učenje teorije učeniku treba i praktična obuka. Potrebno ga je poučiti raznim granama kršćanske službe. To ne znači da će učenik raditi sve to do kraja života. Međutim, to će mu ipak pomoći da otkrije svoje darove. To je Gospodinov način rada. On je živio s Dvanaesticom, učio ih svojim riječima i primjerom te ih zatim odaslao u slavnu misiju. Njegova metoda mora biti najbolja. Da je postojao bolji način, On bi se njime bio poslužio.

Uloga mentorstva je nešto što vas ugrožava jer tada činite sebe ranjivima. Vaš učenik će vas upoznati onakve kakvi ste zaista, sa svim vašim manama i nedostacima. Ne brinite se: mladi ne očekuju savršenstvo. Njima treba samo iskrenost i transparentnost i prihvatit će vas takve kakvi jeste.

Mornarički časnik vodi svoje ljude u bitku. On ne sjedi u prikraku dok oni jurišaju. On ih predvodi u napadu. Već su naučili osnove i prošli su praktičnu obuku, a sada to sve trebaju provesti u djelo slijedeći njegov primjer.

Nepridržavanje ovome modelu razlog je za neuspješnost ili propast mnogih programa učenja. Vođama nije bio problem pronaći učitelje Biblije koji će biti zaduženi za učenje. Međutim, nisu našli ljude koji bi mogli biti živi uzori. Neki učitelji bi mogli prigovoriti da oni nikako nisu mogli učiniti sve što treba gorljivom učeniku. U tom slučaju bi trebali dovoditi ljude koji su stručni u raznim područjima. Za to je potrebno malo razmišljanja unaprijed i malo planiranja, ali ostvarivo je.

Mentori su predugo bili zadovoljni time da opterete učenike brojnim informacijama, ali su ih ostavili nesposobne za jedno-

stavno i učinkovito obavljanje posla. Takva sposobnost se stječe postupno, putem praktičnog iskustva.

Apsolvent jednog uspješnog crkvenog programa učenja napisao je s misijskog polja: „Da nije bilo praktične obuke, došao bih ovdje i pitao se što sad da radim. Na svu sreću, kad smo stigli, točno smo znali što trebamo činiti.“ Ovaj absolvent se mogao odmah baciti na posao i gledati kako Bog daje da stvari napreduju.

Najbolje je krenuti od našega svakodnevnog vremena s Bogom. Mentor treba pokazati kako čita Riječ, kako prima poruku od Gospodina i kako se učinkovito moli.

Zatim bi bilo dobro uključiti se u službe koje su relativno bezopasne.

Učenik treba vidjeti svog učitelja kako dijeli traktate na blagajnama, naplatnim kućicama i na bilo kojemu drugom mjestu gdje je moguće ostvariti kontakt s ljudima. Zatim treba i sam uzeti traktate i činiti isto.

Svakog učenika treba poticati da se ozbiljno posveti proučavanju Božje riječi. U protivnom će učenik htjeti potrčati, ali neće imati poruku.

Želimo li da učenikova nauka bude zdrava i da može odgovoriti kritičarima, on mora poznavati Bibliju. Gospodine Učitelju, molim vas da ga naučite proučavati Bibliju ili nađite nekoga tko će ga tome naučiti.

Kad mentor govori na sastanku, može pozvati učenika da ispriča svoje svjedočanstvo. Svi negdje moramo početi.

Ako je učenik plašljiv, može dobiti zadatak da se svake nedjelje upozna s nekim članom lokalne crkve s kojim nikad nije razgovarao i da započne razgovor. To će mu olakšati dijeljenje evanđelja s nepoznatim ljudima koji ne idu u njegovu lokalnu crkvu.

Zatim ga treba podučiti kako pripremiti i iznijeti propovijed o evanđelju. Mentor bi ga poslije toga trebao ohrabriti i savjetovati kako da se popravi.

Kako mladi vjernik bude napredovao, trebao bi težiti za povlasticom da podučava u nedjeljnoj školi ili u kućnoj grupi. Propovi-

jedanje na otvorenom neprocjenjiva je prilika za vježbanje. Isprva je prilično zastrašujuće, ali uglavnom na kraju izaziva veliku ljubav prema takvoj evangelizaciji.

Vrlo je korisno što čovjek na taj način može naučiti kako usmjeravati svoj glas. Ako ga publika ne čuje, izgubit će interes. Morate zadržati pozornost slušatelja. Oni nisu prisiljeni slušati vas.

Tijekom molitve s drugima možemo naučiti puno o molitvi. To bi trebao biti glavni predmet u učenikovom rasporedu. Učitelj treba dijeliti svoj molitveni život.

Posjeti su vrlo važni. Mentor će dogovoriti vrijeme za posjećivanje staračkih domova, bolnica i ustanova za oporavak. Kućni posjeti mogu se ostaviti za evangelizacijske kontakte ili za izgrađivanje i tješjenje kršćana. Mentor treba govoriti, a pripravnik treba sjediti i slušati. Naučit će kako iz uvodnog razgovora prijeći na bitne duhovne teme.

Bilo bi idealno da pripravnik bude prisutan kada njegov mentor ili crkveni starješina savjetuje nekoga. Brojnost i raznolikost problema u kojima ljudi trebaju pomoć zapanjit će ga, a kad vidi kako savjetnik traži odgovore u Božjoj riječi, to će na njega ostaviti dubok dojam. Ovdje veliku prednost imaju osobe koje vrlo dobro poznaju Bibliju.

Kad se učenik zatekne na vjenčanju ili pogrebu, trebao bi zapisivati bilješke za slučaj da u budućnosti bude trebao voditi takvu prigodu. Možda će jednog dana taj učenik postati starješina u zajednici. S obzirom na to, bilo bi odlično da ga se pozove na neslužbene dijelove sastanka starješina. Nadam se da će mentor poučiti svoga mladog pripravnika kako voditi slavljenje ili kako predsjedati sastankom. Tako ćete poštedjeti publiku nesuvislih ispada bez stila. Učenika treba naučiti kako da uočava što se sve treba učiniti na sastanku, a zatim kako to činiti. Obično se trebaju slagati stolice, podijeliti pjesmarice i snimati propovijed. Pripravnik može pokazati svoju veličinu služeći. Čak je i mlade moguće poučiti kako da budu gostoljubivi. Treba ih potaknuti da pozdravljaju posjetitelje i da organiziraju njihov odlazak na objed.

Drago mi je kad vidim kako mladi ljudi čine ljubazna djela u Isusovo ime. Takvu je naviku moguće razviti.

Prvi dio: Kršćansko učenje

1. *Biti učenik*¹

Riječi *učenik* i *učeništvo* nisu samo istrošene, već im se i dodjeljuju svakakva značenja, ovisno o tome što osoba želi da znače. Na primjer, kao kada se Humpty Dumpty služi riječju *slava*. Kad ga je Alisa upitala što mu to znači, on joj je odgovorio: „Kad ja kažem neku riječ, ona znači ono što ja hoću da znači: ni manje, ni više.”

Međutim, ako želimo razumjeti Isusovo učenje o učeništvu, tada moramo shvatiti što je On podrazumijevao pod tim pojmom, a ne što mi podrazumijevamo. Moramo istražiti opise učeništva u Isusovim učenjima i u spisima Njegovih apostola kako bismo naučili o kakvom je to učeništvu Isus govorio.

Tako ćemo otkriti da je učenik zapravo student, onaj koji uči. Učeništvo je proces tijekom kojeg majstor ili učitelj poučava učenika svojoj nauci i praksi. To je jasno iz načina na koji je Gospodin Isus izabrao dvanaestoricu učenika „da ga prate, da ih šalje da propovijedaju” (Mk. 3,14). Oni su živjeli uz Spasitelja, slušali Njegovu učenje, promatrali Njegov način života, a zatim su išli širiti Njegovu poruku. Bila je to praktična obuka.

Učeništvo možemo vidjeti i u Pavlovim uputama Timoteju: „Ono što si od mene čuo pred mnogim svjedocima, povjeri pouzdanim ljudima koji će biti sposobni i druge poučiti“ (2. Tim. 2,2).

Lako možemo vidjeti da se u ovom stihu nalaze četiri naraštaja vjernika: Pavao, Timotej, vjerni ljudi i drugi. Širenje kršćanske vjere ovisi o aktivnom uključivanju svakog vjernika u taj proces umnažanja.

Ova metoda obuke mora biti najbolji način. Da je postojao bolji način učenja doktrinama, Gospodin Isus bi se njime bio slu-

¹ U ovoj knjizi smo najčešće koristili zamjenice muškog roda. Nadamo se da se dame neće uvrijediti. To nije bila namjera. Učenje se u jednakoj mjeri odnosi i na njih, kao i na muškarce. Međutim, stalno ponavljanje riječi „on“, „ona“, „njegov“, „njezino“, „njega“ i „nju“ može postati dosadno. Osim toga, nebitno je jer se općenito zna da se muška zamjenica može koristiti i kad je riječ o muškarcima i o ženama. Starijim ženama se isto tako jasno zapovijeda da čine druge učenicama (Tit. 2,4).

žio. Cilj učenja je učiniti učenika sličnim učitelju. „Dosta je učeniku da bude kao njegov učitelj, a služi da bude kao njegov gospodar” (Mt. 10,25).

Učitelj ne može odvesti učenika dalje od svoje razine postignuća. „Nije učenik nad učiteljem; svaki koji je potpuno poučen bit će ravan svome učitelju” (Lk. 6,40). „Ne možete poučiti onome što ne znate. Ne možete voditi tamo kamo i sami ne idete.”

Svaki istinski vjernik je učenik Gospodina Isusa Krista. Osim Dvanaestorice, Isusa su slijedili mnogi drugi koje je On priznavao za učenike. Oni su se nalazili na različitim razinama učenja. To je odredila njihova vjera i poslušnost.

„Neka vam bude prema vjeri vašoj!” (Mt. 9,29). „Ako ustrajete u mojoj nauci, uistinu ste moji učenici” (Iv. 8,31).

Ponekad se čak i o nevjernicima govori kao o učenicima. U Ivanu 2,23-24 čitamo da je bilo onih koji su vjerovali u Njegovo ime, ali Isus nije vjerovao u njih jer je znao da nisu nanovo rođeni. To vidimo opet u Ivanu 6,66: „Tada se mnogi njegovi učenici povukoše i nisu više išli s Njim.” Oni su svojim odlaskom od Božjeg Sina pokazali da mu nisu ni pripadali. Njihovo učenje je bilo samo površno (vidi Iv. 8,31-33).

Gospodin Isus je pravi Učenik. U Izaiji 50,4-5 On govori: „Gospod Jahve dade mi jezik vješt [radi se o učeniku] da znam riječju krijepiti umorne. Svako jutro on mi uho budi da ga slušam kao učenici.” Svako jutro On bi stao pred Oca kako bi primio upute za taj dan. Raspored aktivnosti kršćanskog učenika nalazi se na stranicama Biblije. Da bi čovjek bio zreo učenik, on mora poznavati Bibliju i vršiti što u njoj piše. Jedna od najzastupljenijih tema u Novom zavjetu jest razvoj kršćanskoga karaktera.

- Matej 5,1-12 govori o karakteru stanovnika Božjega kraljevstva.
- U Ivanu 15,1-17 govori se o „ostajanju“ u životu.
- U Galaćanima 5,22-23 riječ je o „plodu Duha”.
- U Efežanima 6,10-20 govori se o tome kao o „oružju Božjem”.

- 2. Petrova 1,5-11 bavi se osnovama dobrog karaktera.

Čini se da je karakter važniji od služenja. Učenje nije samo čitanje poglavlja knjige poput ove: ono je praktična obuka. Ono znači da ćemo provoditi vrijeme s učiteljem i zajedno s njim se baviti raznim vidovima kršćanske službe. Kad je riječ o muškarcima, to može značiti aktivno sudjelovanje u službama kao što su propovijedanje, poučavanje, osobna evangelizacija, evangelizacija na otvorenom, savjetovanje i posjećivanje. Kad je riječ o ženama, to bi značilo poučavanje, kao u Titu 2,3-5, savjetovanje i posjećivanje. Kako se učenik bude uključivao u ove aktivnosti, uskoro će biti u stanju prepoznavati svoje darove i služiti neovisno o mentoru. Zatim i sam treba pronaći jednog ili više mladih vjernika koje će činiti učenicima.

Onaj koji čini druge učenicima treba biti njihov prijatelj, iako će učenici možda napredovati sporo. Mentor ne smije biti previše strog niti prezahtjevan. Treba biti dobar slušatelj. Dobro je ako se mentor može sastati sa štíćenikom na nekom društvenom ili sportskom okupljanju, te ako se može sastati s njim neplanirano u slučaju kakve krize.

Umjesto da se pridržava istog stereotipnog programa sa svakom osobom, mentor treba od Svetog Duha tražiti vodstvo za svakog pojedinog učenika. Duh je suveren i ne djeluje uvijek na isti način.

Na stranicama koje slijede otkrit ćete mnoge teme kojima biste željeli poučiti mladog vjernika kojem služite kao mentor. Mnoge druge bi se mogle nadodati popisu, ali ove će vam barem poslužiti kao početak.

2. *Isusova revolucionarna učenja*

Gospodin Isus Krist bio je revolucionar. Međutim, time ne želimo reći da je Isus bio naoružani terorist čiji je cilj bio svrgnuti državnu vlast. Njegova revolucija bila je revolucija ljubavi, a ne mržnje; službe, a ne tiranije; spasenja, a ne uništenja. Kad kažemo da je Isus bio revolucionar, hoćemo reći da su njegova učenja bila najradikalnija učenja koja su se ikada pojavila na ovom planetu.

U cjelokupnoj književnosti nema ničega poput Propovijedi na gori. Nijedan drugi vođa nije postavio tako stroge uvjete za učenje kao što je to Isus učinio. Nijedno drugo učenje nije izazvalo takve duhovne, moralne i etičke promjene kao što je to slučaj s kršćanskom vjerom.

Problem je u tome što smo se toliko naviknuli na Isusove riječi da nam izmiče njihovo revolucionarno značenje. Tragedija je što ih možemo čitati, a da nam ne bude neugodno. Cilj Isusovih riječi nije bio pomoći nam da se osjećamo ugodno. One su nam trebale promijeniti život i poslati nas poput gorućih svjetala, poput glasnika plamenog žara.

Često mislimo kako je zasigurno bilo predivno putovati s Isusom dok je bio ovdje na zemlji. Zamišljamo ga kako šeće zajedno s učenicima koji uživaju u neprekidnoj biblijskoj konferenciji. Međutim, nije bilo tako. Bilo je to teško iskustvo u kojem su učenici otkrili vlastitu grešnost i neuspješnost, i tijekom kojeg su pozvani na put progonstva, patnje i smrti.

Ako možemo čitati Isusove izjave a da nam ne bude neugodno, tada ih nismo dobro razumjeli. Ako ih možemo čitati i misliti da je to sve lako, tada smo promašili bit. Ono što Isus zahtijeva je ljudima nemoguće. Život kršćanskog učenika može se živjeti samo uz pomoć nadnaravne moći Svetog Duha koji prebiva u njemu.

Suvremeni čovjek je razvio opasnu vještinu uzimanja radikalnih učenja Gospodina Isusa i odstranjivanja njihova pravog značenja, tako da je na kraju ostala samo razvodnjena juhica. Umjesto

da doslovno shvatimo Njegove riječi, izmislit ćemo desetke načina da ih nekako racionalno objasnimo. Zbog toga postoji velika razlika između kršćanstva koje nas danas okružuje i kršćanstva u Novom zavjetu. Danas to znači pohađati crkvu kad god je to zgodno, davati novac prilikom prikupljanja i posvećivati slobodne večeri Isusu. Je li to pravo kršćanstvo? Nije! Pravo kršćanstvo je život radikalnog učenja, požrtvovne službe i potpunog posvećenja Božjem Sinu. To znači težiti najprije Božjem kraljevstvu i Njegovoj pravednosti.

U svojoj knjizi *Born After Midnight* (Rođeni poslije ponoći), A.W. Tozer je napisao:

Krist poziva ljude da nose križ, a mi ih pozivamo da se zabavljaju u Njegovo ime. On ih poziva da ostave svijet, a mi ih uvjeravamo da samo trebaju prihvatiti Isusa i da je svijet njihov. On ih poziva na trpljenje, a mi ih pozivamo da uživaju u svim građanskim lagodnostima suvremene civilizacije. On ih poziva na samoodricanje i na smrt. Mi ih pozivamo da se rašire poput cedrova, ili da možda čak postanu zvijezde u kakvom petorazrednom religijskom zodijaku. On ih poziva na svetost, a mi ih pozivamo na jeftinu i kičastu sreću, koju bi s prezirom odbacili i najmanji među stoičkim filozofima.²

Na jednom drugom mjestu Tozer piše:

Naš Gospodin je pozvao ljude da ga slijede, ali put nikad nije prikazao lakim. Zapravo, imamo dojam da je put prikazao krajnje teškim. Ponekad je učenicima ili potencijalnim učenicima govorio stvari koje mi danas diskretno izbjegavamo kada nastojimo pridobiti ljude za Njega. Koji suvremeni evangelizator bi imao smjelosti reći nekome tko se raspituje: „Ako, dakle, tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi! Tko, naime, hoće sačuvati svoj život, izgubit će ga. A tko izgubi život svoj radi mene i Radosne vijesti, spasit će ga.“ Zar se svi ne dovijamo raznim objašnjenjima

² Tozer, A. W., *Born After Midnight*, Camp Hill, PA: Christian Publications, 1989., str. 141.

toga što je Isus mislio kad je rekao: „Nemojte misliti da sam došao da donesem mir, nego mač“.

Takvo neuglašeno i snažno kršćanstvo ostavljeno je rijetkim misionarima ili vjernicima koji se nalaze iza neke od mnogih zavjesa ovog svijeta. Mase deklariranih kršćana jednostavno nemaju moralne snage koja bi im omogućila da krenu putem koji je toliko jasan i konačan kao ovaj. Suvremeno moralno ozračje nije naklonjeno čvrstoj i žilavoj vjeri kakvu su poučavali naš Gospodin i Njegovi apostoli. Blagi i lomljivi vjernici kakve proizvodimo u našim vjerskim staklenicima teško se mogu uspoređivati s predanim, zamjenjivim vjernicima koji su nekad nosili svjedočanstvo među ljudima. Krivnja je na našim vođama, jer se suviše boje reći ljudima istinu. Oni danas traže od ljudi da Bogu daju ono što ih ništa ne košta. Danas su naše crkve ispunjene, barem djelomično, beskičmenim kršćanima koji se moraju hraniti bezopasnom zabavom kako bi ostali zainteresirani. O teologiji ne znaju puno. Rijetko tko među njima je pročitao barem jedan veliki kršćanski klasik. Zato je većina upoznata s religijskom beletristikom i uzbudljivim filmovima. Nije ni čudo da im je moralna i duhovna građa toliko slabašna. Takve jedino možemo nazvati slabašnim poklonicima vjere koju nikada nisu razumjeli.³

E. Stanley Jones je rekao nešto slično:

*Ljudi ne odbacuju kršćanstvo, nego ga žele učiniti neškodljivim. Žele zaraziti ljude blagim oblikom kršćanstva kako bi ih učinili otpornima na pravu stvar (u knjizi *Christ's Alternative to Communism*).*

Gospodin Isus danas traži ljude koji su voljni doslovno prihvatiti Njegova učenja i biti im poslušni čak i ako to nitko drugi ne želi. On traži muškarce i žene, mladiće i djevojke kojima je dosadilo živjeti samo za sebe, koji su svjesni da materijalne stvari ne donose sreću, koji shvaćaju da kršćani nisu ovdje samo zato da

³ Tozer, A. W., *That Incredible Christian*, Camp Hill, PA: Christian Publications, 1964., str. 87.

bi zarađivali. On traži učenike koji mrze tiraniju modnih parada, sajmova hrane, društvenih događaja i kulta ljepote tijela.

Tužna je istina da ćemo češće naći veću autentičnost u prosječnom komunistu ili prosječnom sljedbeniku nekoga kulta, nego u prosječnom kršćaninu. Ljudi su spremni poduzeti više za političke i društvene ciljeve nego što smo mi spremni učiniti za Spasitelja svijeta. Oni su posvećeniji lažnoj vjeri nego li mi Božjem Pomazaniku. Novac ih motivira više nego što nas motivira ljubav prema Spasitelju.

Hvala Bogu što postoji glad za nečim boljim, osobito među mladima. Nedavno sam na jednom sastanku govorio o posvećenim mladim ljudima koji su otkrili životno ispunjenje tako što su otputovali na druge kontinente i posvetili se požrtvovnoj službi. Po povratku kući primio sam ovo pismo od jedne mlade dame koja je bila na tom sastanku. Naslov pisma je: *Stvarnost: Kako je pronaći?*

Tijekom nekoliko proteklih dana slušali smo o hrabrosti, progonstvima i požrtvovnom životu nekih mladih ljudi u europskim i azijskim zemljama. Oni su otkrili STVARNOST u kršćanskom životu, što je nešto za čime ja i desetine drugih mladih već jako dugo tragamo. Želim tu stvarnost više od svega drugog na ovom svijetu. Međutim, uhvaćena sam u zamku. Budući da mi, američka mladež, imamo na raspolaganju sav luksuz, sve pogodnosti i svaku priliku za svjedočenje, nemamo više nikakvih izazova, ako me razumijete: nemamo se za što boriti. Očajnički želim odbaciti od sebe sve stvari i sebične ambicije zarad Krista, ali ta bitka mi se čini izgubljenom. Zna li kako se osjećam? Kao u zamci, kao u đavoljskoj stupici iz koje se ne mogu iščupati. Dosta mi je, dosta života za sebe. Želim i trebam izazov, priliku da zaboravim na sebe i da živim za Gospodina. Dala bih sve da mogu biti gladna radi Boga, ili u zatvoru, ili progonjena itd., bilo što, ali ovdje, u prosvijetljenim Sjedinjenim Američkim Državama, nemamo nikakvih izazova, nikakvog protivljenja, i zbog toga nama mladima ne preostaje ništa drugo nego da budemo samoživi i tjelesni. Molim vas,

pomozite. Mora postojati nekakvo sve ili ništa za Boga, što se mene tiče. Postoji li odgovor?

Na početku smo rekli da su učenja Gospodina Isusa revolucionarna. Sad ćemo u Novom zavjetu pogledati koliko su točno revolucionarna i radikalna. Kad bismo mogli opet pročitati Novi zavjet po prvi put, mislim da bismo shvatili koliko je ta knjiga zaista revolucionarna.

Prvo, Gospodin Isus je učio učenike da trebaju usvojiti revolucionaran standard življenja. U Luki 14,33 On govori: „Tako, dakle, tko se god između vas ne odreče svega svoga imanja, ne može biti moj učenik.“ Pavao govori isto u 1. Timoteju 6,8, gdje kaže: „A kad imamo hranu i odijelo, tim budimo zadovoljni.“ Spasitelj veli da nam se valja odreći svega što imamo. Pavao govori da trebamo biti zadovoljni ako imamo hranu i odjeću. To je revolucionaran životni standard. On ukazuje na život jednostavnosti, na požrtvovni život.

Osim toga, Gospodin Isus je poučavao o onom što bismo mogli nazvati revolucionarnim društvenim životom. U Luki 14,12-14 rekao je:

Kada daješ objed ili večeru, ne pozivaj ni svojih prijatelja, ni svoje braće, ni svoje rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi i oni tebe za uzvrat pozvali, te tako primio plaću. Nego, kad priređuješ gozbu, pozivaj siromahe, sakate, hrome i slijepe! Tada će ti biti blago, jer ti nemaju čim uzvratiti! To će ti se uzvratiti o uskrsnuću pravednika.

Ove riječi Gospodina Isusa predstavljaju udarac uvriježenim običajima o pozivanju ljudi koji će zauzvat pozvati nas, da nam se oduže. Suvremeno društvo se uglavnom temelji na tome. Međutim, Gospodin Isus nam je rekao da ne pozivamo goste na taj način. Pozovite one koji vam ne mogu uzvratiti, i bit ćete nagrađeni o uskrsnuću pravednika.

Zatim je Gospodin Isus naučavao da trebamo imati revolucionaran stav prema zemaljskim odnosima i prema vlastitom životu. U Luki 14,26 je rekao: „Dode li tko k meni, a ne mrzi svog oca i

majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik!” (NZ Vrtarić).

Kad kaže „a ne mrzi svog oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre”, Gospodin nije htio reći da moramo biti ogorčeni, ljutiti ili neprijateljski nastrojeni prema svojim ljubljenima, nego je htio reći da On mora biti na prvom mjestu u našem životu, i da u usporedbi s tom ljubavlju sve druge trebaju biti poput mržnje.

No, mislim da je najrevolucionarniji dio stiha ovaj: „...pa i sam svoj život...”. „Dođe li tko k meni, a ne mrzi... sam svoj život, ne može biti moj učenik.” To, dakako, znači da moramo smatrati Kristove ciljeve važnijima od vlastitog života: moramo biti spremni baciti svoje tijelo i dušu pred Boga da ih preore. Na drugom mjestu Gospodin Isus kaže da će onaj koji voli svoj život ostati bez njega, ali da će ga naći onaj koji zamrzi svoj život radi Krista i evanđelja.

Zatim, u Mateju 6,33 Spasitelj uči da je glavni razlog za naše postojanje taj da tražimo najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravednost. Rekao je: „Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati!” To je revolucionarno.

Ljudi najčešće misle da su došli na ovaj svijet kako bi postali vodoinstalateri, električari, liječnici, učitelji, bolničari ili nešto drugo, ali naš poziv nije isto što i naše zanimanje. Božja djeca su pozvana da služe Gospodinu Isusu Kristu. Njihovo zanimanje tek je način na koji će zaraditi za kruh, a ne kako će se obogatiti ili naći ispunjenje. Pavao je izrađivao šatore, ali nikad nije započinjao svoje poslanice riječima: „Pavao, pozvan za proizvođača šatora.” Uvijek bi rekao: „Pavao, pozvan za apostola.” Njegov životni poziv bio je poziv apostola, a šatore je izrađivao kako bi priskrbio za svoje privremene potrebe.

Dalje u Mateju 19,19 Gospodin Isus daje izjavu koju mnogi smatraju Njegovom najrevolucionarnijom izjavom. Rekao je: „Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe!” Toliko smo se priviknuli na te riječi da nas se više ne dotiču, kao da ne shvaćamo koliko su zapravo moćne. Razmislite o tome na trenutak: „Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe!” Razmislimo o tome koliko volimo sebe, kako ugađamo sebi, kako se brinemo da ne budemo

gladni, da operemo zube, da se brinemo o svom tijelu, da imamo sve moguće Biblije i sve ono dobro u životu. Isus je rekao: „Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe!” Tko je moj bližnji? Svatko kome nešto treba. Ako doista ljubim svoga bližnjeg kao samoga sebe, neću se smiriti dok svi muškarci i žene na ovom svijetu ne upoznaju Gospodina Isusa Krista i dok svatko od njih ne dobije primjerak Božje riječi.

Naš Gospodin je donio revolucionaran pojam veličine. Biti velik u Njegovom Kraljevstvu znači vršiti i poučavati Njegove zapovijedi (Mt. 5,19b), služiti, čak i robovati, drugima (Mt. 20,1-16; Lk. 17,7-10; 22,26) i zauzimati najniže mjesto (Lk. 9,48). Kako je to različito od stajališta koje ima ovaj svijet! U svijetu je najveći onaj čovjek koji se nameće svima, koji sikće naređenja i tlači druge.

Na kraju, Gospodin Isus je poučavao revolucionarno stajalište o sigurnosti u pogledu budućnosti. U Mateju 6,19 piše:

Ne sabirajte sebi blago na zemlji, gdje ga izgriza moljac i rđa; gdje lopovi prokopavaju zidove i krađu ga! Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne izgriza, gdje lopovi ne prokopavaju zidova i ne krađu!

Zatim u 25. stihu istog poglavlja Isus govori: „... ne brinite se tjeskobno za svoj život: što ćete jesti ili piti; niti za svoje tijelo: u što ćete se obući! Zar nije život vredniji od hrane, a tijelo od odijela?” Ovdje Gospodin Isus strogo zabranjuje svojim učenicima da provode živote štedeći za crne dane. On im u biti govori:

„Stavite moje interese na prvo mjesto. Vrijedno radite da biste zaradili za svoje sadašnje potrebe i za potrebe vaše obitelji. Sve što je mimo toga usmjerite u Gospodnje djelo, a ja ću se pobrinuti za vašu budućnost. Pozivam vas na život vjere, na život povjerenja da ću se ja brinuti o vašim potrebama. Tražite li najprije Božje kraljevstvo i njegovu pravednost, tada će vam se sve ovo drugo nadodati.”

Završni stih nalazimo u Ivanu 3,3. Isus je rekao: „Zaista, zaista, kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljevstva Božjega.”

Nikodem, vjerski velikodostojnik, došao je Gospodinu Isusu po noći, a Isus mu je predočio revolucionarnu istinu. Rekao mu je: „Nikodeme, ako želiš vidjeti Božje kraljevstvo, tada se moraš nanovo roditi. Nužno je da se ponovno rodiš.” Uzgred budi rečeno, život učenja započinje upravo ovdje. Nećete postati kršćanima tako što ćete živjeti životom učenja, već ćete živjeti životom učenja nakon što postanete kršćanima, a postat ćete kršćanima tako što ćete se nanovo roditi.

Dakako, sada se postavlja pitanje: „Kako će se čovjek nanovo roditi?”, a odgovor glasi da se najprije mora pokajati za svoje grijeh. Da bi se čovjek spasio, on mora priznati da je grešnik i da je zaslužio završiti u paklu. Kada dođe do te točke, treba shvatiti da je Gospodin Isus umro na golgotskom križu umjesto njega, i da je platio cijenu grešnikovoga grijeha. Tada, svjesnim činom vjere, treba staviti svoje pouzdanje u Gospodina Isusa Krista. U istom poglavlju Gospodin Isus je rekao: „Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni” (Iv. 3,16). Onog trena kada tim svjesnim činom vjere prigrlite Spasitelja grešnika, možete na temelju autoriteta Božje riječi znati da ste spašeni, da ste nanovo rođeni. Želite li započeti putovanje kao učenici Gospodina Isusa? Tada stavite svoju vjeru i pouzdanje u Njega te idite i navijestite Njegovu slavu cijelom svijetu. U poglavljima koja slijede pobliže ćemo ispitati neka od radikalnih Gospodinovih učenja.

3. Radikalna obuka: Prvi dio

Luka 6,12-26

Uskoro je Gospodin Isus trebao otići na križ i umrijeti umjesto grešnika: providjeti put spasenja koji će biti dostupan cijelome čovječanstvu. Međutim, to znači da se radosna vijest mora navijestiti po cijelom svijetu. Potrebno je evangelizirati cijeli svijet. Kako se to može učiniti?

Spasiteljeva strategija bila je sljedeća: odabrati dvanaesticu ljudi, poučiti ih načelima svoga kraljevstva te ih odaslati poput gorljivih vjesnika. Kad bi barem pronašao dvanaest ljudi koji će ga voljeti svim srcem, koji se neće plašiti ničega osim grijeha, i koji će mu se pokoravati u svemu, tada bi mogao preokrenuti svijet.

Njegov prvi korak bio je provesti noć na gori, u molitvi. Zamislite Božjeg Sina kako ispružen na tlu traži volju svoga Oca. Nedvojbeno, njegove molitve su se ticale odabira učenika. Uvijek tražeći vodstvo od Boga, On je taj izbor izložio u iskrenoj i dugotrajnoj molitvi. Ovdje vidimo koliki je značaj Isus pridavao molitvi. To je također prijekor našem manjku molitve, jer mi vrlo rijetko (ako ikada) provodimo noć u molitvi.

Sutradan se sastao sa svojim sljedbenicima i izabrao dvanaesticu, koje znamo kao apostole. Njegov odabir bio je osobit iz više razloga: zbog broja odabranih, zbog njihove dobi, zbog njihove opće kvalificiranosti, kao i zbog toga što je jedan od njih bio izdajnik. Najprije što se tiče broja odabranih: Isus nije izabrao 12 000, ni 1200, pa čak ni 120 učenika, već samo 12. Zašto tako malo? Kao prvo, učinkovito učenje se može ostvariti samo u manjoj skupini. Zatim, broj učenika mora biti dovoljno mali da se svaki uspjeh može pripisati isključivo Gospodinu.

Učenici su tada vjerojatno imali dvadesetak godina. Sam Gospodin je imao oko trideset, a bilo je uobičajeno da učitelj bude stariji od učenika. Osim toga, Gospodin je znao da je mladost najbolja za oblikovanje, mijenjanje i pokretanje ljudske duše.

Učenici nisu bili osobito kvalificirani. Bili su to obični ljudi, priprosti i bez nekog većeg obrazovanja. Nisu bili teološki obrazovani. Nitko od njih nije bio bogat. Robert Coleman govori o njima kao o „prilično odrpanom skupu duša, prema bilo kojem društvenom mjerilu... a predstavljali su presjek prosječnog društva toga vremena”. Možemo za njih, kao i za bilo koga drugoga, reći da je jedino divno u vezi s njima bila njihova povezanost s Isusom.

Odabir Jude Iskariotskog obavijen je velom tajne. Sveznajući Gospodin je svakako bio svjestan da će ga Juda izdati, pa ipak ga je odabrao. Najbolje je ostaviti ovu tajnu u tajnosti.

Učenici su odmah bili upućeni na praktični rad. Promatrali su Gospodina i slušali ga kako poučava narod, kako ozdravlja bolesne i kako izgoni nečiste duhove. Bili su oduševljeni kad su vidjeli kako ljudi hrle ne bi li dodirnuli Učitelja. Otkrili su da ljudi znaju raspoznati kad Božja sila protječe kroz čovjeka.

Spasiteljeva poruka zvuči poput djelomičnog ponavljanja Propovijedi na gori iz Mateja 5–7. Međutim, nije ista. Isus je izgovorio ovu poruku u dolini ili na nekoj zaravni (s. 17), a ne na gori. Blaženstva su drugačija. U Mateju su blagoslovljeni oni koji su siromašni u duhu i koji su gladni i žedni pravедnosti. U Luki je riječ o onima koji su fizički siromašni i gladni. U ovoj propovijedi, koja je prvenstveno namijenjena učenicima (Lk. 6,20), nalaze se četiri zla, dok u Mateju nema nijednoga.

Naš Gospodin najprije govori svojim apostolima da trebaju biti poput siromaha. Znamo da misli na stvarno siromaštvo, a ne na siromaštvo duhom, jer u 24. stihu imamo „jao“ koji je suprotan tome: „Ali jao vama, bogataši“. On ne govori o bogatašima u duhu, jer to ne bi imalo smisla. On govori o nedostatku imovine, blaga. Međutim, zar je blagoslovljeno biti siromašan?

Ljudi po cijelom svijetu zatočeni su u siromaštvu koje ih satire. Njima je siromaštvo prokletstvo, a ne blagoslov. Kako je onda učenicima na blagoslov ako su siromašni? Ključ nalazimo u 22. stihu: „zbog Sina Čovječjega”. Umjesto da gomilaju osobnu imovinu, Dvanaestorica su trebala učiniti sebe siromašnima kako bi se drugi duhovno obogatili.

Kad malo razmislimo o tome, bilo je i prikladno da budu siromašni. Bili su predstavnici Onoga koji je rođen u siromašnoj židovskoj obitelji, za kojeg nigdje ne čitamo da je ikada imao novca uz sebe, i koji nije imao gdje položiti glavu. Bili su djelatnici Onoga koji je bio bogat, ali je dragovoljno postao siromašan kako bismo se mi obogatili. Bili su poslanici „jedinog savršenog života koji je ikada proživljen na ovom svijetu... života Onoga koji nije imao ništa i koji nije za sobom ostavio ništa osim odjeće koju je nosio” (Denney).

Bilo bi kontradiktorno da su nosili skupocjenu odjeću, imali skupe frizure, razmetali se debelim svežnjima novčanica i paradržali urešeni skupim nakitom. To bi dalo potpuno pogrešan dojam o Onome koji se uopće nije zamario takvim stvarima. E. S. Jones govori o tome kako je posjetio velebnu katedralu i vidio kip malog Isusa koji je crkva uresila neprocjenjivim draguljima. Zatim je izišao na ulicu i ugledao lica djece izmučene glađu. Pomislio je: „Baš me zanima uživa li Bambino u svojim draguljima.“ Zatim je rekao: „Zaključio sam da, ako uživa, ja više ne mogu uživati u pomisli na Bambina.“ Pa ipak, deklarirana crkva u mnogočemu je uresila Isusa dragocjenim livrejama, prikazujući ga svijetu kao čovjeka bogatstva koji živi u luksuzu, a ne kao Božjega čovjeka koji živi jednostavnim životom. Da su učenici krenuli u svijet kao bogataši, privukli bi nebrojena mnoštva sljedbenika čiji bi jedini motiv za sljedbeništvo bio vlastiti financijski napredak. Ljudi će ispovjediti vjeru kako bi dobili posudu riže, ali ono što im zaista treba jest pokajanje pred Bogom i istinsko pouzdanje u Isusa Krista kao Gospodina i Spasitelja.

Da su Dvanaestorica nastupila kao bogataši, njihovi uspjesi bi se pripisali moći novca, a ne Božjoj moći. Uz to, oni bi mogli pasti u napast da se upuštaju u skupe projekte koji možda ne bi bili po Božjoj volji. Siromaštvo u kršćanskoj službi drži ljude u pouzdanju u Gospodina i u uvjerenju da će On platiti za sve što naruči.

Upitno je bi li učenici mogli ostvariti sve što su ostvarili da nisu izišli u svijet siromašni. Bogatstvo bi im predstavljalo smetnju, dok im je siromaštvo išlo u prilog. Ovi ljudi su mogli biti bogati,

ali su odlučili da neće biti bogati u svijetu u kojem su tisuće ljudi umirale od gladi, i gdje mnogi još nisu čuli Isusovo ime.

Ne samo da su učenici trebali krenuti bez bogatstva, već su također trebali spoznati blagoslov gladovanja. Je li glad blagoslov? Jest, ali samo ako se na nju odlučimo zarad Sina čovječjega. Učenici nisu bili pozvani za gurmane koji će kušati delikatese i stara vina. Trebali su živjeti ekonomično i maksimalno koristiti svoja sredstva u svrhu širenja evanđelja.

Zatim, njihova služba je trebala biti služba plača. Međutim, ovdje nije riječ o plakanju koje je poprimilo epidemijske razmjere u našem izmučenom svijetu. U pitanju je posebna vrsta tuge; to je tuga koju trpimo za Sina čovječjega. Oni su trebali liti gorke suze za umiruće duše ljudi. Trebali su tugovati zbog razdijeljenosti crkve. Trebali su biti žalosni zbog vlastitih grijeha i nedostataka. Ako krenu naprijed sa suzama, noseći dragocjeno sjeme, vratit će se s radošću noseći svoje snoplje sa sobom (vidi Ps. 126,6).

„Oni koji pridobivaju duše najprije moraju tugovati za njima.”

Ne samo da su morali biti siromašni, gladni i tužni, već su radi Sina čovječjega još morali biti i nepopularni. Njihova vjerna povezanost s Isusom donijela im je omraženost, izopćenost, prezir i klevete. No, nije bilo razloga za brigu! To im je donijelo velike radosti. Oni su sudjelovali u iskustvima pobožnih proroka Starog zavjeta i zajamčena im je velika nagrada u nebu. Neki će možda biti u napasti da pitaju: „Što bi Isus uopće mogao učiniti s takvom četverostrukom vojskom budala: siromaha, gladnih, uplakanih i prezrenih?“ Odgovor glasi: „Preokrenuti svijet naopačke!“ To je i učinio!

Kao da je očekivao kako će se budući naraštaji učenika okrenuti od požrtvovnoga života samoodricanja i poći za „mekanim i putenim luksuzima koji ubijaju dušu“, Gospodin je izrekao četiri zla.

„Ali jao vama, bogataši!“ To su samozvani učenici čiji je moto: „Ništa nije predobro za Božji narod.“ Oni se pozivaju na 1. Timoteju 6,17b: „... Boga, koji nam sve obilno daje na uživanje“, zaboravljajući da uživanje ne dolazi od ugađanja sebi već, kako to

piše u sljedećem stihu, od činjenja dobra i od izobilja dobrih djela, te od pomaganja siromašnima. Oni ne žele shvatiti koliki je grijeh zgrtati bogatstvo koje se moglo upotrijebiti u evangeliziranju izgubljenih. Zaboravljaju da je sveti Božji Sin rekao: „Kako mučno bogataši ulaze u kraljevstvo Božje! Lakše je devi kroz iglene ušice proći nego bogatašu ući u kraljevstvo Božje“ (Lk. 18,24b-25).

„Jao vama koji ste sada siti!“ To su oni koji ispovijedaju da su učenici, ali žive zato da bi ugađali vlastitim apetitima. „Ja“ predstavlja središte i periferiju njihovih života. Oni večeraju u elegantnim restoranima, prejedaju se na krstarenjima koja ne vode nikamo i uživaju u raskošnim klubovima i hotelima. Njihov život se okreće oko kuhinje i blagovaonice. Činjenica da im gladni Lazar stoji na vratima uopće ih ne opterećuje.

„Jao vama koji se sada smijete!“ Njihov grijeh nije u tome da se vole nasmijati dobroj šali, već u tome što im je sve u životu šala. Oni kao da ne mogu biti ozbiljni kad je riječ o velikim pitanjima vremena i vječnosti, o umirućim dušama, o uplakanom čovječanstvu ili o vječnom paklu. Duhovno govoreći, oni su u perolakoj kategoriji. Za njih je život uživancija. Um im je isprazan, riječi su im isprazne i životi su im isprazni.

„Jao vama kad vas svi ljudi budu hvalili.“ Oni se nazivaju Isusovim učenicima, ali su zapravo robovi društvenog položaja. Ljudska hvala im je draža od Božje. Izbjegavaju jasno i neustrashiivo izricanje istine kako ne bi koga uvrijedili. Ovi ljudi su poput kameleona; oni prilagođuju poruku prema publici. Mogu govoriti suprotne stvari u isti mah. To su potomci neplemenite loze lažnih proroka koje vidimo u Starom zavjetu.

Stoga učenici moraju donijeti svjesnu odluku. S jedne strane se nalazi siromaštvo, glad, suze i nepopularnost radi Sina čovječjega. S druge strane su bogatstva, obilje hrane, veselje i odobravanje ljudi. Oni koji se odluče za ovo drugo primaju svoju nagradu sada, a kasnije će žaliti. Oni koji izaberu ono prvo, baštinit će Kraljevstvo i svu radost koju ono donosi.

4. Radikalna obuka: Drugi dio

Luka 6,27-38

Kad se učenici upuštaju u boj, neophodno je da imaju odgovarajuće oružje, i zato Spasitelj sada otkriva tajno oružje u Božjoj oružarnici. U pitanju je ljubav. Njegova revolucija nije revolucija mržnje, već ljubavi; ne nasilja, već dobrote. Ova ljubav se razlikuje od svega što svijet poznaje. U pitanju je nadnaravna ljubav s drugog svijeta. Ne radi se o pukoj ljudskoj naklonosti, za što su i nevjernici sposobni. Riječ je o nečemu što mogu izraziti samo oni koji žive božanskim životom, a čak ni vjernici je ne mogu iskazati vlastitom snagom. Ona se može iskazati u snazi Svetog Duha koji prebiva u nama.

Takva ljubav je stvar volje, a ne osjećaja, iako, naravno, sadrži osjećaje. Nije u pitanju nešto što se može prenijeti poput prehlade, već nešto što se njeguje kad sjedimo uz Isusove noge. Ona ne dolazi iz Hollywooda, već s neba. Dok žudnja jedva čeka da uzme, ljubav jedva čeka da dade.

Kad naiđu na takvu ljubav, neobraćeni ljudi odjednom se nađu u neobranom grožđu. Zbunjeni su. Oni se znaju nositi s ljudskom naklonošću, i svakako znaju uzvratiti kad ih se napadne. Međutim, kad se na njihovu neljubaznost uzvrati dobrotom, oni ne znaju što bi mislili, rekli ili učinili.

U tome i jest stvar. Učenici neće moći utjecati na svijet ako se ne izdignu iznad krvi i tijela. Oni moraju šokirati ljude velikom eksplozijom ljubavi.

Od 27. do 31. stiha Spasitelj nam govori kako se ljubav opohodi prema drugima. Na primjer, ljubav se treba iskazati i neprijateljima, a ne samo prijateljima. To već nije prirodno. Voljeti neprijatelje je nešto što se potpuno kosi s ljudskom naravi, kao i uzvratiti djelima ljubavi na mržnju. Ili tražiti Božji blagoslov nad onima koji nas proklinju. Ili moliti se za one koji loše postupaju prema nama. Pa ipak, „ovo je put kojim je hodio Gospodar; neće li i Njegove sluge ići njime“? Zar doista toliko utječe na ljude kad

kršćani vole svoje neprijatelje i mole se za svoje progonitelje? Ispričat ću vam jednu priču.

Mitsuo Fuchida bio je japanski pilot koji je vodio napad na Pearl Harbor u prosincu 1941. godine. Upravo je on javio u Tokio vijest: „Tora, Tora, Tora”, objavljujući tako potpuni uspjeh misije. Bio je opijen pobjedom, sve dok se ratna sreća nije preokrenula. Njegova zemlja se u konačnici morala predati.

Shrvan porazom, Fuchida je zaključio da pobjednicima treba suditi za ratne zločine pred međunarodnim sudom. Da bi prikupio dokaze za to, razgovarao je s japanskim vojnicima koji su bili ratni zarobljenici u SAD-u. Umjesto da čuje priče o strahotama, stalno je slušao priče o nekoj kršćanki koja je posjećivala logor s ratnim zarobljenicima, iskazivala im dobrotu i davala im kršćansku knjigu po imenu Novi zavjet. Kad su je upitali zbog čega je tako ljubazna prema neprijateljskim zarobljenicima, rekla je da su njezini roditelji bili misionari na Filipinima i da su ih Japanci pogubili, te da su prije smrti molili jednu posebnu molitvu. Upravo zbog te molitve žena je odlučila da će voljeti japanske zarobljenike i brinuti se o njima.

Mitsuo Fuchida nije mogao prestati razmišljati o toj tajanstvenoj molitvi. Neprestano ga je progonila. Nabavio je Novi zavjet i počeo ga čitati. Kad je došao do Luke 23,34, odmah je shvatio o kojoj se molitvi radilo: „Oče, oprostimo im, jer ne znaju što čine“. Više nije razmišljao o onoj Amerikanki niti o japanskim ratnim zarobljenicima, već o sebi kao ljutom Kristovom neprijatelju, kome je Bog bio spreman oprostiti zbog molitve razapetog Spasitelja. U tom trenutku je vjerom u Krista zatražio i pronašao oprostjenje i vječni život.

Mitsuo Fuchida je proveo ostatak života propovijedajući o neistraživim Kristovim bogatstvima po cijelom svijetu.⁴

Ljubav se ne osvećuje, niti uzvraća milo za drago, već okreće drugi obraz. „Kad okrenete drugi obraz, razoružali ste neprijatelja. On vas šamara, no okretanjem drugog obraza vi ste ga svojom moralnom smjelošću ošamarili po srcu. Njegovo neprijateljstvo topi se i vaš neprijatelj nestaje. Riješili ste se neprijatelja riješivši

⁴ Prilagođeno iz usmenog predavanja Harryja Fostera, engleskog učitelja Biblije.

se neprijateljstva... Svijet je pobijedio upravo onaj Čovjek koji je imao moć uzvratiti udarac, ali je imao i moć ne uzvratiti udarac. To je moć: krajnja moć” (E. Stanley Jones).

Ljubav se toliko malo drži materijalnih dobara da će se rado od njih rastati, čak i u većoj mjeri nego što se od nje traži. Razlog zbog kojeg nam je tako teško slijediti ovaj primjer jest zato što posjedujemo puno i zato što nas to drži u stisku.

Ljubav se očituje u davanju.

*Ljubav uvijek daje, oprašta i nadživljuje,
uvijek stoji otvorenih ruku.
I dok živi, ona daje,
jer to je isključivo pravo ljubavi —
da daje, i daje, i daje.*

Učenici moraju odmah znati da će njihova služba biti služba davanja. Ne radi se o tome što ćemo mi dobiti, već kako možemo dati još više. Ne smiju očekivati da će primati, već da će davati. Neprestano će imati prilike vidjeti stvarne potrebe pa će im, iako su i sami siromašni, biti dano da pomognu. Ne trebaju dati jedino u situaciji kad bi mogli nekome nauditi, bilo tako što bi potpomogli nečiju lijenost, ili tako što bi time financirali nečiju lošu naviku. Kad se učenik nađe u nedoumici, svakako je bolje da pogriješi prevelikom milošću.

Osnovno je pravilo da se Kristovi sljedbenici trebaju ponašati prema drugima onako kako bi željeli da se drugi ponašaju prema njima. To znači da trebaju biti ljubazni, darežljivi, strpljivi, nesebični, nepristrani, spremni oprostiti, pomagati i tako unedogled.

Isus ističe da se trebamo ponašati bolje od onih koji nisu nano-rođeni (s. 32-35). Nije dovoljno voljeti rodbinu i prijatelje. To čine čak i gangsteri. Nije dovoljno biti dobar prema onima koji su dobri prema nama. To mogu i ubojice i preljubnici. Nije dovoljno posuditi u nadi da će nam se vratiti. To može i banka. Želimo li utjecati na ovaj svijet, moramo se izdići iznad onog što je samo ljudsko i dosegnuti ono što očituje božanski život. To ćemo učini-

ti kada volimo one koje je teško voljeti, zlobnike i nezahvalnike; kada činimo dobro onima koji to ne zaslužuju, i kad posuđujemo bez očekivanja da ćemo ponovno primiti. Bog će obilato nagraditi takvo učenje i zvat ćemo se djecom Svevišnjega. To nije način na koji postajemo djeca Svevišnjega. Njegova djeca postajemo u pokajanju pred Bogom, vjerom u Isusa Krista. Međutim, na taj način pokazujemo svijetu da smo Božja djeca. Pokazujemo obiteljsku sličnost kad smo dobri prema nezahvalnicima i zlobnicima.

U svojoj službi Gospodinu, Dvanaestorica su se susretala s raznim ljudskim potrebama: s bolesnima, slijepima, gluhanima, starima, zastranjelima, ludima, opsjednutima zlodusima, usamljenima, siromašnima i beskućnicima. Sigurno su u nekim trenucima bili u napasti izgubiti živce, kad im je tijelo već bilo umorno, a emocije iscrpljene, i kad bi najradije bili izgrdili te nesretnike. Isus ih je podsjetio da moraju biti milostivi baš kao što je njihov nebeski Otac milostiv.

„Nemojte suditi, pa sigurno nećete biti suđeni!” Mnogi ljudi koji ne poznaju Bibliju znaju barem ovaj stih i služe se njime kako bi ušutkali svaku kritiku ili ispravak. Kad bi pročitali ostatak Biblije, znali bi da ima trenutaka kada treba suditi, kao i trenutaka kad to ne smijemo činiti.

Na primjer, moramo prosuđivati učitelje i njihovu doktrinu na temelju Božje riječi (1. Kor. 14,29). Moramo prosuđivati jesu li drugi ljudi istinski vjernici, jer u protivnom ne bismo mogli biti poslušni zabrani o ulaženju pod nejednak jaram (2. Kor. 6,14). Moramo prosuđivati o sporovima među vjernicima (1. Kor. 6,1-6). Moramo osuditi grijeh u vlastitom životu (1. Kor. 11,31). Lokalna crkva mora suditi ekstremnim oblicima grijeha (1. Kor. 5,12). Lokalna crkva mora prosuditi jesu li određeni ljudi kvalificirani da budu starješine i đakoni (1. Tim. 3,1-13).

Međutim, ima i stvari u kojima ne smijemo suditi. Ne smijemo suditi o tuđim motivima zato što jedino Bog zna što se odvija u nečijoj glavi. Ne smijemo osuđivati službu Gospodnjih slugu (1. Kor. 4,5). Postoji samo Jedan koji zna grade li oni zlatom, srebrom, draguljima, ili drvom, slamom i trskom (1. Kor. 3,12). Ne

smijemo osuđivati one s kojima se ne slažemo u pitanjima koja su moralno neutralna ili koja nisu od ključnog značaja (Rim. 14,3-4. 13). I konačno, ne smijemo suditi prema vanjštini (Iv. 7,24) i pokazivati pristranost (Jak. 2,1-4).

„Nemojte suditi, pa sigurno nećete biti suđeni!” Kad bi Spasiteljevi učenici do vijeka osuđivali druge, Spasitelj bi bio sasvim pogrešno prikazan. Isus nije došao osuđivati, već spasiti. Njegovi sljedbenici ne trebaju kritizirati, cenzurirati niti pronalaziti zamjerke. Istina je, moraju revnosno zastupati svoju vjeru, ali to ne znači da se stalno trebaju baviti negativnim stvarima. Ljudi koji stalno osuđuju druge privlače slične sebi, a takva zajednica je neizbježno osuđena na razdor!

„Opraštajte, pa će vam biti oprošteno!“ Ovo je roditeljsko oprostjenje, koje treba razlikovati od pravosudnog oprostjenja. Kad grešnik povjeruje u Spasitelja, on prima pravosudno oprostjenje, odnosno Bog, koji je Sudac, oslobađa ga od kazne za njegove grijehe. Međutim, kad kršćanin sagriješi, potrebno mu je roditeljsko oprostjenje. Primit će oprostjenje kad prizna svoj grijeh (1. Iv. 1,9). To oprostjenje je uvjetovano.

Bog neće udijeliti oprostjenje koje bi obnovilo obiteljski odnos ukoliko vjernik odbija oprostiti bratu koji se kaje. Svakom Božjem djetetu oprostjeni su milijuni, stoga svako Božje dijete mora biti spremno oprostiti nekoliko novčića (Mt. 18,23-35).

Učenici moraju odmah na početku naučiti da ne mogu dati više od Gospodina. Žele li zaista biti darežljivi, Bog će se pobrinuti da im nikada ne nedostaje sredstava za darežljivost. Budu li lopatom davali, Bog će i njima davati lopatom – a Božja lopata je veća. Vidite koliko se ovo razlikuje od česte prakse u kojoj se misijska služba koristi kao izvor financijske sigurnosti. Primijetimo da nam Biblija ne nalaže da se okoristimo koliko možemo, već da damo sve od sebe.

Kad sve drugo propadne, ljubav neće iznevjeriti. U jednoj Ezopovoj priči sunce se natjecalo s vjetrom tko će prvi skinuti kaput čovjeku. Što je vjetar jače puhao, to je jače čovjek stiskao kaput uz sebe. Kad je sunce zasjalo, čovjek je prestao drhtati i skinuo kaput. Pobjedila je toplina.

Mali dječak se igrao u uvali gdje se čula jasna jeka. Dječak je uzviknuo „Mrzim te!“, i riječi „Mrzim te!“ su odjeknule. Što je glasnije vikao, jeka se vraćala jača. Plačući, otrčao je k majci i rekao joj: „U susjedstvu je neki dječak koji me mrzi.“ Majka je mudro predložila sinu neka kaže tome dječaku da ga voli. I naravno, kad bi dječak uzviknuo „Volim te!“, čuo je željenu jeku koja je govorila „Volim te!“

Svijet umire za tračkom ljubavi. Krist poziva svoje učenike da idu naprijed srca ispunjenih Božjom ljubavlju.

5. Radikalna obuka: Treći dio

Luka 6,39-49

Služba Kristovih učenika jest služba karaktera. Njihova duhovnost i moralni integritet su njihovo oruđe. Ono što jesu daleko je bitnije od onoga što mogu učiniti ili reći. Najvažnije je kultivirati snažan kršćanski karakter.

Štoviše, u Novom zavjetu nalazimo tek nekoliko poziva na agresivno pridobivanje duša, ali zato nalazimo stotine poziva na sveto življenje. Kad je Isus rekao: „Pođite za mnom, i učinit ću vas ribarima ljudi“, zapravo je ustvrdio da je razvoj kristolikoga života preduvjet za pridobivanje duša.

Evo nekoliko primjera. Nespašeni mornar bio je zadivljen ponašanjem svog prijatelja kršćanina. Kršćanin je bio smiren, skroman i iskren. Mogao je razgovarati bez prostačenja. Jedne noći Dick je rekao svome prijatelju: „Bert, ti si drugačiji. Ti imaš nešto što ja nemam. Ne znam što je u pitanju, ali i ja to želim.“ Bert je te večeri bez problema doveo Dicka k Isusu.

Kad je jedan sveučilišni student postao odbojan zbog pretjerivanja u piću, prijatelji su se okrenuli protiv njega. Štoviše, cimer ga je istjerao iz sobe. Nitko ga nije htio. Konačno je jedan gorljivi vjernik čuo za njegovu muku i pozvao ga da se useli u njegovu sobu. Alkoholičar je bio odvratn, ali dobri Samarijanac mu je kuhao hranu i prao mu rublje. Često je morao čistiti njegovu bljuvotinu, kupati ga i spremati u krevet. To je konačno počelo smetati pijancu.

Jednom je ljutito uzviknuo: „Slušaj ti mene! Zašto ovo radiš? Što hoćeš?“

Kršćanin je tiho odgovorio: „Hoću tvoju dušu.“ I dobio ju je.

Potom je tu i priča o sir Henryju M. Stanleyju, koji je otišao u Afriku u potrazi za Davidom Livingstoneom, misionarom i istraživačem.

Stanley je kasnije napisao:

Došao sam u Afriku pun predrasuda o vjeri poput najgoreg londonskog nevjernika. Reporteru poput mene, koji je imao iskustva samo s ratovima, masovnim okupljanjima i političkim skupovima, sentimentalna pitanja nipošto nisu bila moje područje. No, došlo je vrijeme za dugotrajno promišljanje. Nalazio sam se tamo negdje, daleko od svjetovnoga svijeta. Vidio sam ovog osamljenog starca (Livingstonea) i upitao sam se: „Zašto se zadržao na takvom mjestu? Što ga to nadahnjuje?” Mjeseci-ma nakon što smo se upoznali počeo sam ga slušati, čudeći mu se dok govori riječi: „Ostavi sve i hajde za mnom.” Međutim, malo po malo, dok sam promatrao njegovu pobožnost, blagost, revnost, gorljivost i način na koji je tiho obavljao svoje dužnosti, postupno sam se obratio zbog njega, iako to on ni na koji način nije pokušavao učiniti.

Izvanjski svijet više čita nas nego Bibliju. Ljudi kažu, zajedno s Edgarom Guestom: „Radije ću gledati propovijed nego je slušati.“

Vrlo često moraju reći: „Ono što jesi toliko je glasno da ne čujem što govoriš.” Kad je izvjesni propovjednik stajao za propovjedaonicom, njegova zajednica je željela da je nikada ne napusti. Kad nije bio za propovjedaonicom, željeli su da nikada ne stane za nju. Odlično je propovijedao, ali njegov život se nije slagao s tim propovijedanjem. Svi smo mi ili Biblija ili kleveta. Pjesnik nas podsjeća:

*Ti pišeš evanđelje, po poglavlje svaki dan,
Svim svojim postupcima i riječima koje govoriš,
Ljudi čitaju što si napisao, nevjerni i vjerni,
Reci mi Evanđelje po tebi?*

Kad su jednog čovjeka pitali koje mu je najdraže Evanđelje, on je odgovorio: „Evanđelje po mojoj majci.“ Isto tako je i John

Wesley rekao da je više naučio o kršćanstvu od svoje majke nego od svih europskih teologa.

Brat slavnog svećenika bio je liječnik. Jednog dana je neka gospođa zakucala na svećenikova vrata, ali je onda zaboravila koji brat živi u toj kući. Kad je čovjek otvorio, gospođa ga je upitala: „Oprostite, jeste li vi onaj liječnik koji priča ili onaj koji radi?“ Ovo pitanje ga je zaprepastilo pa je odlučio da će bolje prakticirati istine koje je poučavao.

Prije više godina napisao sam ove riječi na svoju Bibliju:

*Ako je jedino što vide od Krista
ono što od Njega vide u tebi,
MacDonalde, što to oni vide?*

Zdravo je podsjetiti se da smo mi jedina slika Spasitelja koju će mnogi u životu vidjeti.

U Luki 6,39-49 naš Gospodin govori o karakteru svojih učenika i o njegovu značaju. On najprije ističe da drugima možemo pomagati do određene granice. Slijepac ne može voditi slijepca. Imamo li kakvu mrtvu točku u životu — neku nepokorenu grešnu naviku, neku zapovijed kojoj nismo poslušni, neku vrlo vidljivu karakternu slabost — ne možemo učiti druge kako da pobijede istu stvar. Ako i pokušamo, osoba će nam vjerojatno reći: „Liječniče, izliječi samoga sebe.“ Učitelj može dovesti svog učenika samo do točke do koje je i sam stigao, ali ne može očekivati da će učenici napredovati dalje od toga. Cilj učenja je da učenik postane poput učitelja. Isus se poslužio ilustracijom truna i debla kako bi to objasnio. Uz malo posvećene mašte možemo zamisliti čovjeka koji prolazi pokraj gumna. Odjednom se podiže vjetar i baca zrnce prašine ravno u njegovo lijevo oko. Čovjek počine trljati oko, ali što ga više trlja, to mu je gore. Oko njega se okupljaju prijatelji s biranim lijekovima. Jedan mu kaže: „Povuci gornji kapak preko donjega.“ Međutim, ništa ne pomaže. Zatim se pojavljujem ja, kojem iz oka viri telefonski stup, i pokušavam mu pomoći. Što će se dogoditi? Čovjek će me pogledati svojim

zakrvavljenim okom i reći: „Možda bi trebao prvo izvaditi taj stup iz svoga oka?“

Naravno, ne mogu pomoći nekome tko pati od moralnog ili duhovnog problema ako se i sam mučim s istom stvari, osobito ako je moj problem puno veći. Želim li pomoći nekome drugome, najprije moram dovesti vlastiti život u red.

Kako bi istaknuo činjenicu da je čovjek zapravo poruka, Isus se poslužio ilustracijama o dobrom i lošem stablu, o dobrim i lošim ljudima te o mudrim i ludim graditeljima. Dobra stabla donose dobar rod. Nezdrava stabla donose bolestan, crvljiv rod. Stablo se poznaje po rodu koji donosi. Trnovito grmlje ne može rađati smokve, ni bodljikavo žbunje rađati grožđe.

Tako je i s ljudima. Dobar čovjek služi riječima koje izgrađuju, tješe i hrabre druge. Njegov život je blagoslov svima s kojima dođe u kontakt. S druge strane, zlobnikove riječi prljaju, uništavaju i isprazne su. Kvaliteta čovjekove službe određena je onim što je u njegovoj nutrini. Razgovor je barometar karaktera.

Kad se Gospodin Isus približio kraju svoje propovijedi u ravnici, shvaćajući koliko je radikalna i revolucionarna, On je predvidio da će neki od učenika biti u napasti da čuju, ali ne poslušaju. Govorit će mu „Gospodine, Gospodine“, ali neće vršiti što im On kaže. Stoga Isus definira mudrog i bezumnog učenika. Mudar čovjek čuje Isusove riječi i vrši ih. Život toga čovjeka izgrađen je na čvrstom temelju. Kad oluje dođu u njegov život, a doći će, on će čvrsto stajati. Njegov život je izgrađen na zdravim načelima kršćanskog učenja, koja je Gospodin poučavao.

Bezuman čovjek je onaj koji čuje, ali ne vrši. On se pouzdaje u vlastitu mudrost i zdrav razum. On pokušava racionalizirati, pa kaže da Spasiteljev program ne može funkcionirati u našem svijetu. Stoga svoj život gradi na živom pijesku svjetovne mudrosti. Kad oluje naiđu, život koji je izgradio nestat će. Njegova će se duša možda spasiti, ali njegov život će propasti. Jedino što će mu ostati su potraćene godine. Užasno je potratiti život.

6. Sigurna budućnost

Matej 6,19-34

Gospodin Isus ima program sigurnosti za svoje učenike. Isprva se čini da se ovaj program kosi sa svime što su nas naučili o sigurnosti, štedljivosti i zdravom razumu. Međutim, činjenica je da je Gospodinov plan potpuno siguran, dok su svi ljudski planovi opterećeni rizicima i nesigurnošću.

Gospodin nam prvenstveno zabranjuje da prikupljamo blago na zemlji. On govori ono što je suprotno uvriježenoj mudrosti čuvanja za crne dane. Oduvijek su nas učili da „mudre pčele štede med, a mudri ljudi štede novac“. Isprali su nam mozak govoreći nam da se moramo pobrinuti za financijsku sigurnost u starosti. Mislimo da ćemo se moći bez straha suočiti s budućnošću samo ako uštedimo dovoljno novca. Materijalno bogatstvo donosi sigurnost, barem tako mislimo.

Netko bi mogao prigovoriti da bi dobio slom živaca kad bi živio po vjeri. Isus kaže da nije tako. Upravo nam zemaljska blaga mogu izazvati ne jedan, već tri živčana sloma: „Moljac...hrđa...kradljivci.“ U biblijskim danima bogatstvo se pokazivalo u vidu odjeće i novca. Odjeća je bila podložna napadima moljaca. Novac je mogao zahrđati. I jednom i drugom je uvijek prijetila opasnost da ga netko ukrade.

Želimo li imati pravu sigurnost, trebamo prikupljati blago u nebu.

Umjesto da živimo prikupljajući propadljivo blago radi nesigurne budućnosti, trebamo posvetiti svoje najbolje talente investirajući u budućnost. Naravno, to ćemo učiniti dajući novac u Gospodnje djelo, služeći mu vjerno i neumorno, živeći za ljude umjesto za stvari.

Prije nego što nastavimo, treba naglasiti da ovdje nije riječ o zarađivanju za svakodnevne potrebe. Trebamo vrijedno raditi kako bismo priskrbili sredstva za potrebe nas i naših obitelji. Međutim, kada namirimo te potrebe, tada trebamo uložiti sve ostalo

u nebeska blaga i predati budućnost u Božje ruke. Učinimo li to, naša blaga nikada neće stradati zbog moljaca, hrđe ili kradljivaca.

Neporeciva je činjenica da lokacija našega blaga određuje gdje nam se nalazi srce. Drugim riječima, naši interesi, sklonosti i ambicije nalaze se ili u banci ili u nebu. Naše srce predstavlja ono za što živimo. Ono se odnosi na srž našega života. Ako smo odlučili zgrtati blago na zemlji, tada će nas ono izgristi iznutra.

Ne dajte se zavarati! Ne možemo istovremeno živjeti za zemaljsko i za nebesko blago. Isus nas je učio tome ilustrirajući to ljudskim okom. Oko je svjetiljka tijela. Kroz oko svjetlost ulazi u tijelo i vodi osobu. Ako je oko dobro, odnosno zdravo, tada osoba jasno vidi kuda hoda. Ako je oko loše, odnosno bolesno, tad je put pred njim mutan i nejasan.

U duhovnom smislu to znači sljedeće: dobro oko predstavlja odlučnost da ćemo živjeti samo za nebesko blago. Osoba koja prikuplja blago u nebesima uvijek će biti pod Božjim vodstvom. Loše oko predstavlja našu želju da živimo za oba svijeta i da prikupljamo blago na oba mjesta. Osoba s podvojenim motivima živjet će u duhovnoj tami i neće jasno vidjeti Božje vodstvo. Štoviše, tama u kojoj će se ta osoba nalaziti veća je od tame u kojoj se nalazi osoba koja nikada nije vidjela svjetlo po ovom pitanju. Bolje je niti ne znati za Spasiteljevo učenje o prikupljanju blaga, nego znati za njega i odbaciti ga. „Odbijemo li svjetlost, zaniijekali smo je.” „... a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima” (Mt. 25,29b).

Nemoguće je služiti dvojici gospodara, a da pritom nismo skloniji jednom, da nismo odaniji jednome. Sigurno će dolaziti do situacija u kojima će se interesi ova dva gospodara sukobiti. Bit će nužno donijeti odluku. Živimo li za novac, ne možemo živjeti za Boga. Moramo birati između zemaljskog i nebeskog blaga.

Naš Gospodin navodi šest razloga zbog kojih ne trebamo brinuti o budućnosti kad je riječ o osnovnim životnim potrebama.

Prvo, tako stavljamo pogrešne stvari na prvo mjesto. Ne trebamo živjeti za hranu, piće i odjeću, kao da je to ono što je doista

bitno u životu. Bog nas je stavio na svijet zbog važnijih stvari nego što su jelo, piće i manekenska odjeća.

Drugo, ako se tjeskobno brinemo zbog eventualnih budućih kriza, to znači da ne vjerujemo da se Otac brine za nas. Isus je predložio da naučimo ovu lekciju od ptica. Rekao je da ptice ne siju niti ne žanju. To ne znači da mi ne trebamo sijati i žeti. Ptice ne mogu sijati ni žeti, ali mi možemo. One kopkaju naokolo u potrazi za hranom i ne brinu se za budućnost. Vrapci ne dobivaju čireve zbog brige, niti jure psihijatrima kad su napeti. Oni žive od danas za sutra, a budućnost im je u rukama njihova Stvoritelja. Nema štagalja ni silosa uz ptičja gnijezda. Ptičji rod je uspio preživjeti stoljećima bez zgrtanja imovine za nejasnu i nepoznatu budućnost. Ako se Bog brine za svoja pernata stvorenja, koliko li se više brine za nas!

Treći razlog zašto nam je zabranjeno brinuti se jest činjenica da je to uzaludno. Isus je upitao: „A koji to od vas zabrinutošću može svome stasu dodati jedan lakat?“ (Mt. 6,27, NZ Vrtarić). Drugim riječima: „Tko može narasti 46 cm od brige?“

Spasiteljevo pitanje moglo bi glasiti i ovako: „Tko od vas može brigama produžiti život samo za jedan lakat?“ (KS). Ovdje se govori o životu kao o putu dugom mnogo kilometara, a pitanje glasi: „Tko može brigom za budućnost produžiti svoj životni put makar i za 46 cm?“ Uzaludno je i pokušavati. Briga zapravo skraćuje život, a ne produžuje ga. Kad bismo samo malo razmislili, shvatili bismo da je gotovo nemoguće osigurati sigurnu budućnost. Kao prvo, ne znamo koliko dugo ćemo živjeti. Ne znamo koliko će valute vrijediti u budućnosti. Ne znamo koji nas sve troškovi očekuju. Previše je nepoznanica da bismo uopće mogli planirati za crne dane.

Isus je zatim objasnio učenicima da briga za odjeću razotkriva nepovjerenje u Boga. Nije pritom mislio na uskrсне ljiljane u loncu, već na divlje anemone koje rastu na izraelskim padinama. Gospodin je vrlo brižno stvorio ovo cvijeće. Obasuo ih je ljepotom od koje zastaje dah. Čak ni Salomon se nije mogao odjenuti tako elegantno. Pa ipak, to cvijeće koje danas resi krajolik svojom bojom sutra će se pokositi i baciti u otvorenu peć u kojoj se peče

pljosnati bliskoistočni kruh. Ako se Bog toliko trudi ne bi li zao-djenuo divlje cvijeće takvom ljepotom, koliko će se više truditi ne bi li priskrbio pogodnu odjeću za svoj narod?

John Stott je rekao:

Zaokupljenost materijalnim stvarima koja nam oduzima cjelokupnu pozornost, iscrpljuje svu našu energiju i opterećuje nas tjeskobom nespojiva je s kršćanskom vjerom, kao i sa zdravim razumom. To je znak nepovjerenja prema našem nebeskom Ocu, i iskreno, vrlo je glupo.

Peti razlog zbog kojeg se ne trebamo tjeskobno brinuti što ćemo jesti, piti i odjenuti jest i taj što za to žive pogani, a Bog ne želi da budemo poput pogana. Pogani stavljaju tijelo na prvo mjesto. Oni žive ne bi li služili tijelu. Oni su svjetovni, zemaljski, tjelesni. Bez božanskog života, oni se ni ne mogu izdignuti iznad krvi i mesa. Međutim, s vjericima treba biti drugačije. Oni trebaju dati najbolje od sebe za ono što je vječno.

I posljednji razlog jest taj što je briga nepotrebna. „... jer zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno”. Sama činjenica da Bog zna, jamstvo je da je voljan i spreman brinuti o nama. Naša budućnost ne može se nalaziti u boljim rukama.

Gospodin Isus je spreman stupiti u savez sa svima nama koji smo Njegovi učenici. On zna da ćemo, budemo li se trebali pobrinuti za budućnost, biti toliko zauzeti prikupljanjem blaga da nećemo imati vremena za svoju prvotnu zadaću, odnosno za službu Njemu. Posvetit ćemo najbolji dio života zgrtanju novca, umjesto da živimo za vječne stvari. Zato nam, u osnovi, govori: „Stavite moje interese na prvo mjesto. Vrijedno radite da biste zaradili za svoje svakodnevne potrebe i za potrebe svoje obitelji. Sve što je iznad toga uložite u moje djelo. Obećavam vam da ću se brinuti za vašu budućnost. Ako tražite najprije Božje kraljevstvo i Njegovu pravednost, vaše potrebe će uvijek biti namirene.”

Ukratko, naš Gospodin nam zabranjuje da živimo brinući se za budućnost i pokušavajući uštedjeti za crne dane. Naša je dužnost živjeti za Njega danas, a budućnost će se već brinuti sama o sebi. Današnje dužnosti su dovoljne da imamo što raditi.

42 Prvi dio: Kršćansko učenje

Netko je rekao da će čovjeku koji živi za crne dane Bog sigurno donijeti takve dane. Cameron Thompson je rekao: „Bog obasipa svojim najboljim blagoslovima one koji se trude da im ništa ne ostane u rukama. Ljudi koji više cijene crni dan od sadašnje muke neće primiti blagoslov od Boga.”

7. On reče: „Ostavite sve drugo“ Luka 14,25-35

Ovo su vjerojatno najnepopularniji biblijski odjeljci:

Kako je s njim išlo mnogo naroda, on se okrenu te im reče: „Ako tko dođe k meni, a više voli svoga oca, majku, ženu, djecu, braću i sestre pa čak i svoj vlastiti život, ne može biti moj učenik. Tko ne nosi svoj križ i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik. Tko od vas, kad hoće da sagradi kulu, najprije ne sjedne da proračuna trošak da li ima čim dovršiti? Da mu se ne bi, kad postavi temelj a ne mogne dovršiti, počeli rugati svi koji ga vide: ‘Ovaj čovjek je počeo graditi, a nije mogao dovršiti!’

Ili, koji kralj, kad se sprema da zarati protiv drugoga kralja, najprije neće sjesti i ispitati je li kadar oduprijeti se sa deset tisuća ljudi onomu koji ide na nj s dvadeset tisuća? Ako ne može, šalje svoje poslanike dok je onaj još daleko, i moli za uvjete mira. Tako, dakle, tko se god između vas ne odreče svega svoga imanja, ne može biti moj učenik.

Sol je dobra. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Niti valja za zemlju niti za gnoj. Izbaci se van. Tko ima uši, neka čuje.“

25. stih: „Kako je s njim išlo mnogo naroda, on se okrenu te im reče...” Gospodin je govorio mnoštvu: spašenima i nespašenima. Isus je jasno iznio svoju poruku, čak i nespašenima. Nije stavio šlag na tortu. Vidimo kako Krist prosijava. „On najprije poziva, a zatim rešeta” (G. Campbell Morgan). „On nije skrivao ožiljke da bi pridobio učenike.”

U prethodnom odjeljku govorili smo o evanđelju, a sada ćemo govoriti o službi. Bog traži učenike, a ne odluke; prave specijalce, a ne čokoladne vojnike; kvalitetu, a ne kvantitetu. Sjetite se kako je Gideonova vojska spala s 32 000 na 300 ljudi.

26. stih: „Ako tko dođe k meni, a više voli svoga oca, majku, ženu, djecu, braću i sestre pa čak i svoj vlastiti život, ne može biti moj učenik.” Paralelni odjeljak u Mateju 10,37 kaže: „Tko

više ljubi oca ili majku nego mene, nije me dostojan. Tko više ljubi sina ili kćer nego mene, nije me dostojan.” Izraz „više nego mene“ ukazuje na to da Isus ovdje uspoređuje. Dakle, staviti Krista na prvo mjesto u životu znači da u usporedbi s time mrzimo sve drugo. To znači da Krist mora biti na prvom mjestu. Svaka druga ljubav je u usporedbi s time mržnja. Bog je rekao: „Jakova uzljubih, a Ezava zamrzih” (Rim. 9,13, NZ Vrtarić). Njegova veća ljubav prema Jakovu znači da je u usporedbi s njom mrzio Ezava. To ne znači da je mrzio Ezava okrutnom i osvetoljubivom netrpeljivošću, već da je volio Ezava manje nego Jakova, što se pokazalo u Njegovom suverenom odabiru Jakova.

C. T. Studd je strahovao da ga njegova zaručnica možda voli više nego Isusa, pa joj je napisao ovu pjesmu koju je trebala ponavljati svakog dana do kraja života:

*Isuse, volim Te.
Ti si mi draži
nego što bi Charlie
ikada mogao biti.*

Kad je pjesnik Ruskin zaprosio jednu damu, inače kršćanku, ona ga je upitala: „Volite li me više nego Isusa Krista?” Morao je priznati da je tako. Dama je odgovorila: „U tom slučaju, ne mogu se udati za vas.“

Ruskin je opet pokušao, čak i nakon što je ona oboljela od ozbiljne bolesti.

Njezin odgovor je ostao isti. Umrla je nedugo zatim. Krist je ostao na prvom mjestu u njezinom životu.

U 26. stihu naš Spasitelj spominje suprugu, odnosno nečiju ženu. Mnogo je muškaraca koji dopuštaju ženama da dominiraju. Ako je žena svjetovna, tada je vrlo teško živjeti kao revnosta učenik. No, ako je muž kršćanin, on mora biti svjestan da čak i njegova žena mora biti na drugom mjestu. Gospođa Spurgeon nam donosi jednu zanimljivu priču iz biografije Charlesa Spurgeona:

Kad je Spurgeon bio mladić, morao je posvuda tražiti zgradu koja bi bila dovoljno velika za mnoštva koja su dolazila slušati ga. Imao je tek dvadesetak godina kad je propovijedao u Exeter Hallu na Strandu. Uvijek je bilo krcato.

Bio je zaručen s djevojkom po imenu Susan Thompson. Jedne noći ju je posjetio u njezinu domu, te su se zajedno odvezli na sastanak u Exeter Hall. Kad su stigli, on je brzo izišao iz taksi-ja. Tamo se nalazilo veliko mnoštvo. Policija je pokušavala dovesti sve u red i regulirati promet, ali bilo je vrlo teško. Spurgeon se morao progurati kroz gomilu ne bi li došao u dvoranu. Bio je toliko očaran mnoštvom koje se sjatilo da ga čuje kako propovijeda evanđelje, da je zaboravio na sve osim na taj osjećaj odgovornosti. Progurao je se kroz svjetinu, konačno došao do platforme i počeo voditi bogoštolje.

Nakon što je sve završilo, Spurgeon se sjetio da je došao na sastanak s nekim, ali da je potpuno zaboravio na nju. Pokušao je sjetiti se je li ju vidio među okupljenima. Zatim se sjetio da nije. Pomislio je da se zasigurno uvalio u nevolju, pa je nakon službe sjeo u taksi i požurio se k domu gospođice Thompson. Kad je stigao, rečeno mu je da ga gospođica ne želi vidjeti. Bila je na katu i durila se. Mislila je da mu je važnija od onog mnoštva. On je inzistirao na tome da je želi vidjeti, i ona je konačno sišla.

Objasnio joj je svoj stav: „Jako mi je žao, ali mislim da se moramo dogovoriti o nečemu. Ja sam prvenstveno sluga svoga Gospodara. On će uvijek biti na prvom mjestu. Mislim da možemo živjeti vrlo sretno ako ti budeš voljna zauzeti drugo mjesto, ali uvijek ćeš biti na drugom mjestu poslije Njega. Ja sam prvenstveno obavezan Njemu.“⁵

Kad je nakon mnogo godina njegova velika služba okončana, gospođa Spurgeon je rekla da je toga dana naučila lekciju koju nikada nije zaboravila. Naučila je da postoji Netko tko je na prvom

⁵ Shields, T. T. Dr., *The Herald of His Coming*, kolovoz 1981., str. 1.

mjestu u životu njezinog muža. Ona je bila na drugom mjestu. To je prilično visok standard, zar ne? Međutim, to je biblijski standard. Krist zahtijeva prvo mjesto.

Čini se da je u tome značenje Mojsijevog blagoslova nad Levijem: „O ocu svom i majci reče on: Nisam ih vidio! Braće svoje ne poznaje, na svoju djecu se ne osvrće“ (Pnz. 33,9).

Kad su se Izraelci poklonili zlatnom teletu, Levijevi sinovi su stali na Božju stranu i pobili su vlastite rođake (Izl. 32,26-29). Zapravo, čovjek koji stavlja Krista na prvo mjesto najbolji je muž i otac.

Dvadeset i šesti stih između ostalog završava riječima: „... pa čak i svoj vlastiti život...“ Meni je ovo najteži dio toga teksta. Moramo staviti Krista iznad sebe. Pavao je postupio upravo tako. On je mogao reći:

„Meni ni najmanje nije do života; samo da dovršim svoju trku – službu koju primih od Gospodina Isusa: svjedočiti za Evanđelje milosti Božje“ (Dj. 20,24).

Za nevolje svetih u Otkrivenju 12,11 zapisano je: „... jer su prezreli život svoj sve do smrti.“

U Ivanu 12,24-25 naš Gospodin jasno govori: „... ako pšenično zrno ne padne na zemlju i ne umre, ostaje samo. Ako li umre, rodi velik rod. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga; tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni.“

T. G. Ragland, misionar u mjestu bez evanđelja, rekao je: „Ako odbijemo biti pšenično zrno koje će pasti na zemlju i umrijeti, ako ne želimo žrtvovati mogućnosti ni riskirati karakter, imovinu i zdravlje; ni, ako nas Bog na to pozove, ostaviti dom i prekinuti veze s obitelji za Krista, tada ćemo ostati sami. Međutim, ako želimo biti plodonosni, moramo slijediti našega Gospodina, postati pšenično zrno i umrijeti, nakon čega ćemo roditi mnogo roda.“

27. stih: „Tko ne nosi svoj križ i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.“ Križ o kojem je riječ nije artritis niti namrgođeni muž. U pitanju je svjesno odabiranje puta odbačenosti, srama,

patnje, siromaštva, usamljenosti, izdaje, poricanja, mržnje, uvreda, progona, duševne agonije, pa čak i smrti, zarad Krista. Kad je prijatelj upozorio misionara na odlasku: „Ne idi, možeš poginuti“ – dobio je odgovor – „Ja sam već umro.“

U analima američke obalne straže nalazi se klasična priča o pomorskom kapetanu Patu Etheridgeu iz postaje Cape Batterne. Jedne noći tijekom razularenog uragana s osmatračnice se vidio poziv za pomoć s broda koji je zalutao oko opasnih Dijamantnih sprudova, sedamnaest kilometara od obale. Poslani su čamci za spašavanje. Jedan spasilac je prosvjedovao: „Kapetane Pat, možemo tamo otići, ali se nećemo vratiti.“

„Momci,“ – uslijedio je odgovor koji je zabilježen u povijesti – „ne moramo se vratiti.“

Gospodin Isus nam je zapovjedio što trebamo raditi. Zapovjedio je da se evanđelje propovijeda po cijelom svijetu. Nije obećao svojim učenicima da će im biti lako. Nije im zajamčio da će se vratiti u sigurnost stožera, ali jest rekao: „Idite.“⁶

Dok je stajao na stubama crkve sv. Petra u Rimu, talijanski patriot Garibaldi je rekao sljedeće ljudima koji su stajali pred njim:

Ne nudim vam ni plaću ni potrepštine. Nudim vam glad, žeđ, prisilne marševe, bitke i smrt. Neka samo oni koji ljube domovinu cijelim srcem, a ne samo ustima, pođu za mnom.

Sir Ernest Shackleton, istraživač Antarktike, dao je sljedeći oglas u londonskim novinama: „Traže se ljudi za opasan put. Mala plaća, velika hladnoća, dugi mjeseci potpunog mraka, stalna opasnost, a povratak nije zajamčen. U slučaju uspjeha, čast i priznanje.“

Svi su se vratili živi, i primili su čast i priznanje.

Kad dragovoljno prihvatimo nepovoljne životne okolnosti kao sredstva usmrćivanja sebičnog i egocentričnog postojanja, tada nosimo svoj križ. Kad ih primimo na ispravan način, tada će nas patnje, ograničenja i životne kušnje dovesti do našeg

6 A. Naismith, *1200 Notes, Quotes, and Anecdotes*, London: Pickering and Inglis Ltd., 1963., str. 83.

istinskog položaja gdje smo razapeti s Kristom. Tko god pogleda na bijelu stranu križa i prihvati je, otkrit će da je težak koliko su ptici teška njezina krila.⁷

„Gospodine, oprosti mi što tako često tražim načina da izbjegnem bol i požrtvovnost učenja. Osnaži me danas da hodim s Tobom, koliko god me to stajalo. U Tvoje ime, amen” (Dnevne bilješke Društva prijatelja Biblije).

Krist je bio siromašan. Imao je ožiljke. Živio je za druge. Umro je kao žrtva.

Stihovi 28-32:

Tko od vas, kad hoće da sagradi kulu, najprije ne sjedne da proćhuna trošak da li ima čim dovršiti? Da mu se ne bi, kad postavi temelj a ne mogne dovršiti, počeli rugati svi koji ga vide: „Ovaj je čovjek počeo graditi, a nije mogao dovršiti!”

Ili, koji kralj, kad se sprema da zarati protiv drugoga kralja, najprije neće sjesti i ispitati je li kadar oduprijeti se sa deset tisuća ljudi onomu koji ide na nj sa dvadeset tisuća? Ako ne može, šalje svoje poslanike dok je onaj još daleko, i moli za uvjete mira.

Nije dovoljno samo dobro započeti. Važno je dobro završiti. Mnogi teže, a malo ih nešto postiže. Moramo izračunati trošak. Svijet prezire mlake kršćane. Kad građevina ostane nedovršena, ljudi to zovu Jonesovom ludošću, kako li se već zvao taj graditelj. Učenički život nije samo program izgradnje. U pitanju je potpuni rat. Ili ćemo se potpuno prepustiti, ili ćemo se kukavički predati.

33. stih: „Tako, dakle, tko se god između vas ne odreće svega svoga imanja, ne može biti moj učenik.” Što to znači, odreći se svega? Nitko ne može diktirati drugome što treba činiti. Kod svakoga je drugačije. Stoga svatko mora stati pred Gospodina i upitati ga: „Što će Luka 14,33 značiti za moj život?” Zatim će Bog početi pokazivati stvari.

Mojsije je primjer čovjeka koji je se odrekao svega. Odrekao je se:

Egipatske slave (Heb. 11,24)

⁷ Sanders, J. O., *On To Maturity*, Chicago: Moody Press, 1962., str. 132-133.

Egipatskih zadovoljstava (11,25)

Egipatskog blaga (11,26)

Egipatske politike (11,27)

Egipatske religije (11,28)

Nije dovoljno biti spreman odreći se svega. To jednostavno moramo učiniti.

„Ako je On kralj, on ima pravo na sve“ (Pilkington). Bilo bi bezumno odreći se svega ako ga ne slijedimo. Kad On kaže: „Pođite za mnom“, to pokriva sve naše potrebe.

Ne čudimo se kad se komunisti odreknu svega. Što bi se dogodilo kad bi se crkva odrekla svega? Svijet bi bio evangeliziran. Kako bi to funkcioniralo? Putem dijeljenja u kršćanskoj zajednici. Ronald Sider u svojoj knjizi *Rich Christians in an Age of Hunger* (Bogati kršćani u doba gladi), to naziva „zajednicom dijeljenja i ljubavi, gdje se sigurnost ne bi temeljila na individualnom vlasništvu nad imovinom, već na otvorenosti prema Duhu i na ljubavi i skrbi nove braće i sestara.“

34. stih: „Sol je dobra. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti?“ Naša kuhinjska sol je čista i ne može izgubiti okus. Međutim, u biblijskim vremenima sol je bila nečista tako da je bilo moguće da se u soljenki nešto i nalazi, ali da bude bez okusa.

35. stih: „Niti valja za zemlju niti za gnoj. Izbaci se van. Tko ima uši, neka čuje.“ Nečista sol bila bi bezvrijedna. Nije bila dobra ni kao gnojivo niti za bilo što drugo, osim za put prema vratima.

Tako je i sa životom koji se ne pokorava načelima kršćanskog učenja.

8. Ne cjenkajte se s Bogom

Matej 20;1-16

Svakome tko po prvi put čita ovu usporedbu moglo bi se oprostiti ako misli da je došlo do velikog propusta u izvršenju pravde. Mnogi se pitaju kako to da se nešto što djeluje tako nepošteno uopće našlo u Bibliji. Ponovit ćemo priču da bismo shvatili zašto.

Vlasnik vinograda je trebao berače grožđa pa je rano ujutro otišao na gradski trg (recimo da je bilo 6 sati ujutro) i našao je nekoliko ljudi s kojima se pogodio da će tog dana raditi za njega za jedan denar. To je tada bila uobičajena dnevnicica.

U 9 sati ujutro šef je unajmio još nekoliko ljudi, s kojima se pogodio da će im pošteno platiti. Zatim je u podne i oko 15 sati poslao još ljudi u vinograd, obećavajući im da će ih pošteno platiti. Kad je u 17 sati otišao na trg i našao još nekoliko ljudi bez posla, pitao ih je zašto su cijeli dan bili besposleni. Oni su ga uvjerali da nisu lijeni. Oni su htjeli raditi, ali nitko ih nije unajmio. Zato ih je poslao u vinograd, obećavajući im da će im pošteno platiti.

U 18 sati je naložio upravitelju da plati radnike i da svakom da punu dnevnicu. Radnici su isplaćeni obrnutim redoslijedom, odnosno oni koji su posljednji unajmljeni prvi su dobili plaću, a oni koji su prvi unajmljeni su bili plaćeni posljednji.

To je značilo da su ranoranioci vidjeli da su oni koji su došli u 17 sati dobili istu plaću kao i oni sami, a njihova reakcija je bila očekivana. Rekli su: „Hej, pa ovo nije u redu. Mi smo radili dvanaest sati na ovoj vrućini, a ovi što su radili samo jedan sat dobili su istu plaću kao i mi. Kakvo je to poslovanje?”

Iskreno, ne čini se poštenim, zar ne? Kako ćemo to onda objasniti?

Najprije moramo shvatiti da se ova usporedba nastavlja na prethodno poglavlje. Primijetimo da 1. stih započinje riječima: „[Jer] Kraljevstvo je nebesko slično domaćinu...“ „Jer”, koji se nalazi u nekim hrvatskim prijevodima, veznik je koji povezuje

dva poglavlja. Zapravo, ova usporedba nastavlja se na posljednji stih 19. poglavlja: „Mnogi prvi bit će posljednji, a posljednji prvi.” Uočimo da usporedba završava sličnim riječima: „Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji” (20,16).

Vratimo se na 16. stih 19. poglavlja, gdje se Isus susreo s bogatašem koji je želio učiniti nešto kako bi postigao vječni život. Isus ga je iskušao u dvije stvari. Najprije mu je dao priliku da ga prizna, ne samo kao dobrog gospodara, već kao Boga.

Drugo, poslužio se zakonom kako bi tog čovjeka uvjerio u njegovu grešnost.

Čovjek nije prošao nijednu kušnju i otišao je odatle tužan. Nije bio spreman odreći se svega i slijediti Isusa.

Imajući to na umu, Petar podsjeća Gospodina kako su on i drugi učenici učinili ono što bogataš nije. Oni su se doslovce odrekli svega kako bi ga slijedili. Zatim je Petar postavio ovo suštinsko pitanje: „Kakve koristi mi imamo od svega ovoga?”

Gospodin ga je uvjerio da ga u ovom i u narednom životu čeka obilna nagrada, a zatim kao da je dodao: „Ali čuvaj se svoje sklonosti ka cjenkanju, Petre. Ako se budeš cjenkao s Bogom, dobit ćeš što si tražio, ali možda ćeš biti posljednji na redu kad se budu dijelile nagrade. Kada služiš, nemoj pitati kakve koristi ti imaš od toga. Prepusti to meni. Ja ću te pošteno platiti.”

Zatim je Gospodin ispričao usporedbu o radnicima ne bi li ilustrirao ono što je upravo rekao. Radnici koji su došli prvi počeli su se cjenkati s vlasnikom vinograda. Svi su dobili točno onoliko koliko im je obećano, i posljednji su primili plaću. Svi drugi su došli raditi ne dogovorivši se o visini naknade, ali s povjerenjem da će vlasnik biti pošten prema njima. Dobili su i više nego što su zaslužili.

Kad su se radnici koji su stigli u 6 sati ujutro požalili da su izvukli deblji kraj, vlasnik im je objasnio u čemu je razlika između pravednosti i milosti. Oni su pristali raditi za dnevnicu od denara i dobili su upravo onoliko za koliko su se dogovorili. To je pravednost! Drugi su imali povjerenja da će vlasnik ispravno postupiti i primili su više nego što su zaslužili. To je milost!

Milost je bolja od pravednosti i kad je riječ o spasenju i o službi. Kad bismo u spasenju primili što je pravedno, propali bismo za vječnost. Kao što je Mark Twain rekao: „Kad bi se ulazak u nebo zasluživao, tvoj bi pas otišao u nebo, a ti bi ostao vani.” Kad bismo primili pravdu u službi za Gospodina, svi bismo bili na gubitku, jer smo nekorisne sluge.

Pouzdamo li se u Gospodina, otkrit ćemo da nam On daje daleko više nego što možemo moliti ili misliti.

To podsjeća na djevojčicu koju je otac odveo u zemlju snova zvanu dućan sa slatkišima. Djevojčica je ugledala veliku staklenku punu njezinih najdražih slatkiša i pitala je tatu može li joj ih kupiti.

„Naravno,” odgovorio je tata. „Zagrabi cijelom šakom.”

„Ne, tata, ti zagrabi cijelom šakom.”

„Zašto želiš da ja to učinim?”

„Zato što je tvoja ruka veća.”

To je to. Božja ruka je veća od naše. Pouzdajmo se da će On učiniti što je ispravno i da će nadići naša najveća očekivanja. Odlučite se za milost.

Treba podvući darežljivost vlasnika vinograda. On je rekao: „Volja mi je ovomu posljednjem dati kao i tebi” (s.14 b). Razmišlimo o tome na sljedeći način. On je znao da ovi ljudi nisu lijeni. Tražili su posao, ali ga nisu uspjeli naći. Isto tako je znao da njihove obitelji trebaju jesti. Stoga je platio ljudima dnevnicu za sate koje su proveli radeći, dok je posljednjim četirima skupinama dao više novca za namirnice.

Gospodin je takav. On gleda prema potrebi, a ne prema pohlepi. Radnici koji su došli u 6 sati ujutro razmišljali su kroz oči pohlepe, a ne potrebe. Nije ih bilo briga hoće li drugi imati dovoljno novca da prehrane svoje obitelji. Brinuli su samo za sebe. Oni su poput Ernesta, dječaka koji je bio vrstan igrač pikula. Pobjeđivao je sve druge dječake u kraju, i napunio je jednu vrećicu „staklenjacima“ koje je osvojio. Kad je jedan propovjednik posjetio njegov dom, vidio je koliko je Ernest vješt pa je rekao:

„Ti jako dobro igraš pikule, je li?”

„Da, gospodine.”

„Moliš li se ikada prije igre, Erneste?”

„Da, gospodine, molim se.”

„Za što se moliš?”

„Molim se da pobijedim.”

„Moliš li se ikada da netko drugi pobijedi?”

„Ne, gospodine, nikad se ne molim za to.”

„Zašto ne?”

„Zato što želim pobijediti. Želim sakupiti sve pikule.”

„Erneste, govoriš li ikada svojim prijateljima o Gospodinu?”

„Govorim, ali mi se čini da ih ne zanima.”

„Ne mogu reći da me to čudi, Erneste. Gospodin kakvog im ti predstavljaš želi da ti dobiješ sve pikule i ne želi da njima išta ostane. Počni se ponekad moliti da i oni pobijede. To je pravo kršćanstvo.”

F. E. Marsh je istaknuo da je „vrlo mnogo nas slično ovom dječaku. Sve je u redu dok smo u vodstvu, ali ako izgubimo vodstvo, više ništa ne valja. Ako živimo i radimo za Krista, moramo se uvijek sjećati da je prvo načelo odricanje od samoga sebe.”⁸

Vratimo se na usporedbu. Čujmo vlasnika koji inzistira na svome pravu: „Zar mi nije slobodno sa svojim činiti što hoću?” Odgovor glasi: Naravno da jest. U pitanju je njegov novac, i on je mogao činiti s njime što je htio. Ovo nam govori o Božjoj suverenosti. On može učiniti što god mu se prohtije, a ono što se Njemu prohtije uvijek je pravedno, pošteno, ljubazno i dobro.

Problem nije bio u vlasniku, već u radnicima koji su došli u 6 sati ujutro. Kako je on to rekao, njihovo oko je bilo zlo, zavidno zato što je on dobar. Oni nisu bili voljni prepustiti se njegovoj milosti, a nisu htjeli ni da je itko drugi primi.

Vremena se nisu promijenila. Čak i kad je riječ o spasenju, ljudi ne žele primiti nezasluženu Božju naklonost, i ne vole kad On

⁸ Marsh, F. E., Fully Furnished, Glasgow, Scotland: Pickering & Inglis, n.d., str. 305.

pruža milost drugima. Odbija ih Njegova dobrotu, jer u svojoj taštini više vole zaraditi i zaslužiti, nego primiti na dar.

„Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji.”⁹ Ako bi se učenici, koji su živjeli u prvim danima kršćanske ere, počeli cjenkati s Bogom, mogli bi biti posljednji kad se budu dijelile nagrade. S druge strane, oni koji žive u posljednjim dispencijanskim danima mogli bi biti prvi na redu za nagrade ako budu služili Gospodinu bez cjenkanja.

Mi koji živimo 2000 godina poslije Kristovog dolaska možemo doći u napast da pomislimo kako su najbolje nagrade već razdijeljene. U ovoj usporedbi doznajemo da to ne mora biti tako, osobito ako služimo Gospodinu ne misleći na vlastitu korist.

Ako i dalje mislite da su se radnici koji su došli u 6 ujutro imali pravo žaliti jer su radili toliko duže, razmislite o ovome. Trebali su se osjećati počašćenima zato što mogu raditi za ovako izvrsnoga šefa. On je više brinuo o svojim radnicima nego o svojoj zaradi. Nema puno takvih šefova.

No, možda je sve ovo samo hipotetski slučaj. Cjenkamo li se mi danas s Bogom? Ili je to bio samo jedan izolirani slučaj u Petrovom životu?

Razmislite o sljedećim izjavama:

- Gospodine, slijedit ću te, ali prvo me pusti da se oženim.
- Predat ću ti život ako mi dopustiš da razvijam karijeru.
- Gospodine, učinit ću sve, samo me nemoj slati u misiju.
- Gospodine, uzmi moj život. Naravno, kad odem u mirovinu.

Sve ove isprike i sve ove rezerviranosti su zapravo vid cjenkanja s Bogom. Pazite se toga, jer ćete možda dobiti što ste tražili, a Bog vam je zapravo bio namijenio nešto puno bolje.

F. B. Meyer je dobro rekao:

Moramo se pobrinuti da ništa ne zadržimo za sebe. Nigdje u nama ne smije biti zadržke. Moramo sasvim prepustiti duh,

⁹ Zadnji dio 16. stiha u prijevodu KJV („jer mnogi su pozvani, ali je malo odabranih“) u mnogim je prijevodima izostavljen.

dušu i tijelo velikom Upravitelju. Mi koji smo Božja oranica ne smijemo se pogađati s Njegovim raonikom niti smijemo zatvarati dijelove njive pred djelovanjem Svetog Duha.¹⁰

¹⁰ Meyer, F. B., *The Heavens*, Westchester, IL,: Good News Publishers, str. 50.

9. Stječite prijatelje novcem (Luka 16,1-15)

Isprva nam se čini da bi se ovakva priča teško mogla naći u Bibliji. Problem je u tome što se stječe dojam da se u njoj hvali nepoštenje. Zasigurno je mnogim vjernicima neugodno zbog toga što se ona nalazi u Svetom pismu. Možda se neki nadaju i da će nestati ako ne budu gledali.

Međutim, nemamo se čega bojati. Ako je dobro shvatimo, ova je priča bogata značenjem. Ona ne pohvaljuje pokvarenost. Međutim, uči da postoji jedna pozitivna stvar u kojoj se možemo ugledati na ovog dalekovidnog upravitelja. Krenimo s pričom.

Šef je našao da ga poslovođa potkrada. Njegova reakcija bila je predvidiva: najurio je pronevjeritelja, ali je prije njegovog odlaska zahtijevao detaljno izvješće. Naravno, poslodavac želi znati koliko je novca izgubio.

Lopov je sada u panici. Ostao je bez sredstava za život i bez ikakvog osiguranja za budućnost. Prestar je za naporne fizičke poslove, a srami se prositi. Što će učiniti?

Odjednom mu je sinulo: dobio je ideju. Poduzet će nešto kako bi se osigurao da će uvijek imati prijatelje. Vrata će se otvoriti pred njim i uvijek će biti dobrodošao gost na ručku.

Počeo je posjećivati šefove dužnike, jednog po jednog.

„Koliko si dužan?” upitao je prvoga dužnika.

„Dužan sam oko tri tone maslinovog ulja.”

„Evo kako ćemo. Plati za tonu i pol pa smo izravnali račun.”

Drugom kupcu: „Koliko si ti dužan?”

„Ja dugujem oko za oko 1100 bušela žita.”

„Hajde da se dogovorimo: ti plati za 880 bušela, a ja ću fakturirati da si platio sve.”

Upravitelj se i dalje bavio svojim pokvarenim trikovima. Nije imao prava ovako se nagađati. Bio je to poslodavčev novac, a ne

njegov. Upravo zbog toga nas ono što piše u 8. stihu toliko čudi. Tamo piše: „I gospodar pohvali nepravednog upravitelja.”¹¹ Na prvi pogled se može činiti kao da se nepravednost ne samo odobrava, već i pohvaljuje.

Imamo dva ključa koji će nam razjasniti ovaj problem.

Prvi ključ Upravitelj nije pohvaljen za nepoštenje, već za mudro planiranje. „I gospodar pohvali nepravednog upravitelja jer je mudro postupio.” Mudro je postupio jer si je osigurao prijatelje za budućnost.

Drugi ključ Kršćaninova budućnost nije na ovom svijetu, već u nebu.

„Jer sinovi su ovoga svijeta mudriji od sinova svjetla u držanju prema svojoj vrsti.” Drugim riječima, neobraćeni ljudi često više razmišljaju unaprijed nego što to čine vjernici. Poput ovog čovjeka iz usporedbe, neobraćeni čine što mogu kako bi i u budućnosti imali prijatelja, odnosno u svojoj budućnosti na zemlji. Kršćani nemaju takvu brigu što se tiče stjecanja prijatelja u svojoj nebeskoj budućnosti.

Gospodin Isus je sada spreman objasniti slušateljima kako se ova priča odnosi na njih.

„I ja vam kažem: stecite sebi prijatelja lažnim bogatstvom, da vas prime u svoje vječne stanove kad ga vama nestane” (s. 9). Lažno bogatstvo je novac. Iako novac nije ni dobar ni loš sam po sebi, Isus ga naziva lažnim jer ga se često zarađuje na nepošten način, i često se novac koristi u nepravedne svrhe. I sam Isus će uskoro biti izdan za 30 srebrnjaka.

Čak i danas govorimo o novcu kao o prljavom dobitku. Pavao nas podsjeća: „... jer je pohlepa za novcem izvor svih zala” (1. Tim. 6,10a).

Pa ipak, možemo se poslužiti novcem ne bismo li stekli prijatelje. Kako ćemo to učiniti? Tako što ćemo ga koristiti u svrhu širenja evanđelja: ulaganjem novca u tiskanje Biblija, Novih zavjeta i

¹¹ U prijevodu KJV stoji: „I Gospodin pohvali nepravednoga slugu“ (slobodan prijevod, op. prev.) Nije jasno radi li se o Gospodinu Isusu ili o radnikovom poslodavcu. Zapravo nije ni bitno. Pohvala je istinita bez obzira na to tko ju je izgovorio, kao što ćemo vidjeti.

dijelova biblijskih tekstova, financijskim pomaganjem misijskog rada, davanjem novca za evangelizacijske emisije po cijelom svijetu. Ukratko, ulaganjem u Gospodinovo djelo. Oni koji se spase posredstvom ovih stvari bit će nam prijatelji za vječnost.

„... kad ga vama nestane.”

Ovdje postoje razlike u prijevodima Biblije. U nekima piše „kad doživite neuspjeh“, u drugima „kad ga više ne bude“. Ova razlika je nebitna, jer bilo da učenik doživi neuspjeh, bilo da umre, propada i njegov novac. On mu više ništa ne znači. Mora se koristiti njime dok je živ, ili uopće neće. Kad umre, novac više ne pripada njemu već njegovoj baštini.

„... da vas prime u svoje vječne stanove...” Oni koji će vas primiti u svoje vječne stanove jesu ljudi koji su se obratili zbog vašeg novčanog pomaganja Gospodnjeg djela. Vječni stanovi su mnogi stanovi u domu našeg Oca (Iv. 14,2). Prijatelji koje ćemo steći nepravednim blagom bit će naš odbor za doček kad dođemo pred vrata slave. To je ispunjenje želje nepoznatog pjesnika:

*A kad se u stanovima tamo gore,
spašeni okupe oko mene,
želim da mi netko od njih kaže:
„Ti si me ovamo pozvao.” (Nepoznat autor)*

Ilustrirat ću kako to može funkcionirati. Kad se bližio 80. rođendan jednog posvećenog kršćanina, njegovi sinovi i kćeri htjeli su mu prirediti proslavu iznenađenja i kupiti mu neki dar koji će mu se stvarno svidjeti.

Međutim, nisu mogli odlučiti koji bi mu se dar najviše svidio. Na kraju krajeva, što treba osamdesetogodišnjaku? Konačno su došli k njemu i upitali ga što bi želio za rođendan. Čovjek je razmišljao par minuta, a zatim je rekao: „Želio bih da se biblijski tekstovi tiskaju na nekom jeziku na kojem ih još nema.” Obitelj nije imala baš takvo što na umu, ali su odlučili ipak poslušati. Stoga su otišli u Biblijsko udruženje i prenijeli im neobičan zahtjev svog oca.

„Vrlo zanimljivo,“ – rekao je direktor. „Upravo se pripremamo po prvi put tiskati Ivanovo Evanđelje na jednom afričkom dijalektu.“

Kad je obitelj upitala koliki su troškovi, isprva su se zaprepastili, ali više nije bilo povratka. S poletom su prikupili novac i odnijeli ga u Biblijsko udruženje na osamdeseti rođendan svog oca. Starac je bio oduševljen.

Zamislimo sada situaciju za sto godina u budućnosti. Kada jednog dana ovaj posvećeni kršćanin (koji više neće biti star) bude hodao po zlatnim ulicama, susrest će brata u Kristu (u Nebu neće biti neznanaca).

Razgovor će možda teći otprilike ovako:

„Kako si ti stigao u ovaj nebeski grad?“

„Ispričat ću ti. Živio sam u Africi, ogrezao u pogansko idolopoklonstvo. Međutim, nekome je bilo dovoljno stalo do mene i do moga naroda pa je Ivanovo Evanđelje prevedeno na moj jezik i tiskano. Nikad neću zaboraviti kad su ta Evanđelja došla u naše selo. Kad sam pročitao divnu priču o Spasiteljevoj ljubavi, uništio sam svoje idole, pokajao se za svoje grijehе i prihvatio Isusa kao jedinu nadu za nebo.“

Tko će moći opisati radost tog čovjeka kad upozna taj trofej milosti osvojen za Gospodina preko njegova poklona za osamdeseti rođendan? Čak i dok pišem ovo, vidim pismo od organizacije Wycliffe Bible Translators u kojem, između ostalog, stoji i ovo: „Prije neki dan sam od jednog osamdesetdevetogodišnjeg poslovnog čovjeka primio ček na 83 000 dolara za tiskanje Novog zavjeta na tri dijalekta u Gani. Njegov nećak tvrdi da taj čovjek ne posjeduje dionice, obveznice niti bilo kakva druga značajnija sredstva, ali da želi dati ono što mu je Gospodin povjerio čim to bude moguće. Osjetio je da je hitno navijestiti Božju riječ u cijelom svijetu.“

Zamislite na kakvu će dobrodošlicu taj čovjek naići kad stigne kući! U 10. stihu naš Gospodin je nagovijestio da je način na koji se ophodimo s novcem pokazatelj naše vjernosti u drugim područjima. On govori o novcu kao o nečem najmanjem. Naravno,

to je u potpunoj suprotnosti s razmišljanjem suvremenog čovjeka, koji smatra novac „najvećim“. Ako smo vjerni u upravljanju nečim što je nevažno poput novca, tada se može očekivati da ćemo biti vjerni i u pitanjima od duhovnog i vječnog značaja. Onaj tko je nepouzdan s „mamonom“ bit će nepouzdan i s pravim blagom (s. 11). Podcrtavajući razliku između novca i stvarnog bogatstva, Spasitelj razara mit o tome da materijalna imovina donosi bogatstvo. Istinsko bogatstvo su blagoslovi koje imamo u Isusu Kristu: globalno zajedništvo Božje obitelji, povlastica da možemo služiti Gospodinu, velike biblijske istine.

„Ako li u tuđem niste bili vjerni, tko će vam dati vaše?“ (s. 12).

Riječi „u tuđem“ trebaju nas podsjetiti da novac zapravo uopće nije naš. On pripada Bogu, a mi smo upravitelji čija je služba predati Njemu novac. Ako nismo dovoljno pouzdani da nam povjeri svoj novac na mudro raspolaganje, kako onda možemo očekivati da nam da ono što je naše? Drugim riječima, kako će nam dati prijatelje u budućnosti, koje smo pridobili svojim upravljanjem novcem? Kako će nam dati duboke duhovne istine iz svoje Riječi? Kako će nas nagraditi na Sudu?

Po drugi put u Evanđeljima, Isus napominje da je potpuno nemoguće istovremeno živjeti za Boga i za novac. U pitanju su sukobi interesa i podijeljena lojalnost. Unatoč konačnosti s kojom je to Krist rekao, kršćani to i dalje pokušavaju učiniti. Čudno!

Kad su farizeji čuli koliko mali značaj Krist pridaje novcu, podsmjehivali su se. Smatrali su da su pametniji. Vjerojatno su mislili da je njihovo bogatstvo dokaz da im je Bog naklonjen. Voljeli su novac i htjeli su ga steći što je više moguće. Posjedovali su svjetovnu mudrost. Isus je raskrinkao njihovu prijevarnu pobožnost. Htjeli su biti pravedni pred drugima, ali su bili iskvareni iznutra. Bogatstva koja su im toliko značila bila su odvratna pred Bogom. Bili su požudni crkvenjaci, ali i duhovni prosjaci. Mogli su stati uz nepravednog upravitelja kao nevjerni u malome, nepouzdan u onome što pripada drugome, nedostojni da prime stvarno bogatstvo.

10. Grijeh koji nitko ne priznaje (1. Timoteju 6,6-10; 17-19)

U 1. Timoteju 6,3-5 Pavao upozorava Timoteja na određene vjerske vođe koji gledaju na kršćansku službu kao način bogaćenja. Ovi ljudi smatraju profesionalnu pobožnost jednostavnim načinom velike zarade. Njihovi potomci su i dalje među nama: to su radijske i televizijske zvijezde koje su digle prikupljanje sredstava na razinu umjetnosti i sveli ga na znanost. Koristeći se pametnim psihološkim trikovima oni ciljaju na srce lakovjernih kršćana i uvijek nalaze neki novi projekt koji će pridodati svojem velikom carstvu. Žive u luksuznim kućama, ispunjavaju debeo investicijski portfelj, nose elegantnu odjeću i nakit i šepure se najpopularnijim frizurama. I to sve u ime našeg siromašnog Prijatelja iz Nazareta.

Apostol upozorava Timoteja da se treba kloniti ovakvih religioznih muljatora, kao i njihovih praksi. Idealno bi bilo biti pobožan i zadovoljan. Pobožna osoba, koja je uz to i zadovoljna, i koja je bogata karakterom i skromnim prohtjevima, posjeduje nešto što se ne može kupiti novcem.

Malcolm Muggeridge je posvjedočio da je bio najsretniji kad je živio jednostavno i skromno: u malenoj kolibi sa stolićem i stolicom, s malo riže i salate. Ove stvari, po njegovim riječima, imaju svoj jedinstveni šarm.

Ništa nismo donijeli na svijet i sasvim sigurno ništa nećemo s njega odnijeti. Novorođeno dijete šake drži stisnute, ali u njima ničeg nema. Kada čovjek umre, ruke su mu opuštene – i prazne. Aleksandar Veliki je naložio da mu ruke poslije smrti moraju biti vidljive, a dlanovi otvoreni: pokorio je svijet, ali je ipak umro praznih ruku.

Dr. James Dobson je ovo naučio kad je zaigrao jednu igru sa svojom obitelji. Pustit ćemo ga da nam ispriča što je bilo.

Shirley i ja smo se vjenčali tijekom 1960-ih, i nismo imali nikakvih financijskih problema, jer nismo uopće imali novca. Od tada nas je Gospodin blagoslovio pa smo imali prilike uživati u onome što svijet smatra da vam je potrebno kako biste bili sretni (kuća, auto i druge stvari). Međutim, postaje mi sve jasnije da se sreća ne nalazi u materijalnoj imovini. Gospodin mi je razotkrio ispraznost materijalizma, čak se poslužio igrom da bi mi to objasnio.

Nedavno sam igrao igru Monopoly s obitelji. Nisam je igrao već petnaest godina. Nije prošlo puno, a već su se ono staro uzbuđenje i polet vratili, pogotovo kad sam počeo voditi. Sve mi je išlo na ruku i prešao sam u vodstvo. Kupio sam šetalište i park, kao i mnoštvo kuća i hotela. Moji su se počeli meškoljiti, a ja sam trpao novčanice od 500\$ u džepove, ispod ploče za igru i na stolicu. Odjednom je igra završila: pobijedio sam. Shirley i djeca su otišli spavati, a ja sam počeo pospremati igru u kutiju. I tada me je pogodio osjećaj ispraznosti. Sve ono uzbuđenje koje sam osjetio bilo je bez temelja. Više nisam imao ništa više od onih koje sam porazio. Sve sam opet morao vratiti u kutiju!

Gospodin mi je pokazao da trebam naučiti nešto što nadilazi igru Monopoly. Shvatio sam da sam zapravo vidio igru života. Trudimo se i zgrčemo, kupujemo i imamo, posjedujemo i refinanciramo, i onda smo već na kraju života, kad moramo sve vratiti u kutiju! Ne možemo ponijeti niti novčića sa sobom! Nikakve prikolice nas neće pratiti na putu kroz Dolinu sjena. Sad razumijem zašto nam Sveto pismo govori: „... ni onomu tko je u izobilju nije život osiguran njegovim imanjem!” (Lk. 12,15)¹²

U nekim državama ljudi love majmune tako što stave malo riže u tikvu u kojoj su izdubili rupu upravo toliko veliku da majmun u nju može ugurati praznu šaku. Kad majmun zagrabi unutra i napuni šaku rižom, više je ne može izvući van. Međutim, majmun

¹² *Decision Magazine*, prosinac 1981., str. 12.

neće pustiti rižu. Neće pustiti – i tada biva zarobljen. Zarobila ga je vlastita pohlepa!

Pavao je ranije govorio o zadovoljstvu. U 8. stihu on definira zadovoljstvo kao zadovoljnost hranom i odjećom. Riječ koja je prevedena kao „odjeća“ ne odnosi se nužno samo na odjeću, već i na krov nad glavom. Riječ je o osnovnim životnim potrebama. Ovaj stih nam je toliko poznat da nam njegova radikalnost izmiče. Možda će nam pomoći ako se prisjetimo koliko je malo vjernika koje poznajemo zadovoljno ako ima hranu, odjeću i mjesto za život. Što se tiče većine kršćana, ovaj stih kao da i nije u Bibliji.

U 9. stihu apostol govori o onima koji žude za bogatstvom. To se odnosi na svakoga tko je lakom, bio bogat ili siromašan.

Lakomost je pohlepna želja da se ima više, odlučnost da steknemo više čak i ako to Bog ne želi za nas. Lakoma osoba ne može uživati u onome što ne posjeduje, barem djelomično.

Ovaj grijeh može biti spolne naravi („Ne poželi žene bližnjega svoga”) ili, kao u 1. Timoteju 6, materijalističke. Bilo kako bilo, u pitanju je idolopoklonstvo jer štujemo stvoreno, a ne Stvoritelja. Problem je u tome što smo mi prihvatili ovaj grijeh i krstili ga kršćanskim krštenjem. Učinili smo ga kršćanskom vrlinom i nazvali ga mudrošću, zdravim razumom, financijskom odgovornošću, štedljivošću i dalekovidnošću. Kada pitamo: „Koliko taj čovjek vrijedi?“, zapravo hoćemo reći: „Koliko novca je zgrnuo?” „Napredovati u svijetu” znači zgrtati materijalnu imovinu. Ljude koji su lakomi nazivamo „kremom društva” i „višim slojevima”. Netko je istaknuo kako je pohlepa dovela do Isusove prodaje za tri deset srebrnjaka. Nakon što je prodala Krista na križ, deklarirana crkva je počela prodavati i sam križ. Zatim je počela tvrditi kako može prodati put u nebo putem oprostajnica, koje su obećavale oslobođenje iz čistilišta.

Lakomošću negiramo stvarnu svrhu našeg postojanja. Zaboravljamo da nismo na ovom svijetu samo zato da bismo zaradivali ili ugađali sami sebi. Zaboravljamo da je najbolje služiti se novcem u duhovne svrhe. Lakomost je prijevarena. J. H. Jowett je rekao:

Bogatstvo može navesti čovjeka da pomisli kako je sve veći, kad je zapravo sve manji. On procjenjuje svoju veličinu visinom prihoda, a ne količinom dobročinstva. Što je dolazni prihod veći, to manje dajemo.

To je nerazumno. Težimo za stvarima koje nam ne trebaju kako bismo zadivili ljude koje ne volimo.

Na taj način ometamo Božji naum za evangeliziranjem svijeta, jer zgrćemo novac koji bi se mogao upotrijebiti u svrhu širenja evanđelja. Čovjek postaje nesposoban za vodstvo u crkvi (jer starješina ne smije biti lakom - 1. Tim. 3,3), ali što je još gore, on biva isključen iz Božjeg kraljevstva (1. Kor. 6,10).

U ovom pismu Pavao upozorava Timoteja da želja za bogatstvom otvara vrata kušnjama. Lakom čovjek će pribjegavati nezakonitim metodama ne bi li dobio ono što želi. To će ga odvesti u stupicu. To je kao da držite žicu pod naponom: ne možete je pustiti. Ili, kao da pijete slanu vodu: bit ćete sve žedniji.

Jedan čovjek je rekao svom prijatelju: „Kad sam imao 50 000 dolara, bio sam sretan. Sam imam milijun dolara i jako sam nesretan.”

„Nema problema,” odgovorio mu je prijatelj. „Razdijeli onih 950 000.”

Milijunaš je zajecao: „Ne mogu.”

Oni koji žele biti bogati „upadaju u napast, u zamku i u mnoge lude i pogubne želje što strovaljuju ljude u propast i uništenje”. Ovo su teške riječi.

Pavao nas upozorava da lakomost vodi u vječnu propast. Kako je, stoga, čudno što kršćani bez razmišljanja odobravaju ono što je Bog osudio!

Ljubav prema novcu je korijen svih zala. Na primjer, ona je korijen laži. J. H. Jowett nam govori kako je tražio pomoć za jedan vrlo koristan cilj od nekog bogatog čovjeka iz New Yorka.

Njegovo lice mi je odmah odgovorilo na pitanje. Govorio je poput čovjeka na rubu siromaštva: „Stvarno više ne mogu davati. Daj ovamo, daj onamo, ne znam kamo će nas to odvesti!”

Umro je nakon nekoliko tjedana, a u oporuci je ostavio preko 60 milijuna dolara! Pitam se nije li možda na kraju ipak čuo kako mu Gospodnji glasnik govori: „Luđače, još noćas zatražit će ti se natrag duša. Komu će pripasti ono što si skupio?”¹³

Ljubav prema novcu navodi nas na prijevaru, na krađu, pa čak i na ubojstvo. Ona razara brakove i uništava djecu. Izaziva živčane i emocionalne probleme, a ponekad vodi k samoubojstvu. Bogataši žive u strahu od pljačke, otmice i iznuđivanja. Brinu se zbog inflacije i kraha tržišta. Nemirni su, dosadno im je, nezadovoljni su i zavidni. U nekim slučajevima navlače na sebe zatvorske kazne i sramotu. Budući da Biblija osuđuje njihov način života, radije napuštaju vjeru nego da se promijene. Oni izvrću, preokreću i mijenjaju Bibliju kako bi opravdali svoje bogatstvo. Povrh toga, probadaju se mnogim žalostima. Kad je Howard Hughes umro, procjenjuje se da je imanje koje je ostavio za sobom vrijedilo oko 2,3 milijarde dolara. Pa ipak, u jednom časopisu je pisalo sljedeće:

Unatoč svojoj moći, živio je mračnim, neveselim, napola ludim životom... doslovan zatočenik vlastitih hendikepirajućih strahova i slabosti. Nekada poletan i živahan čovjek, u posljednjih petnaest godina je potpuno zanemario svoj izgled i zdravlje, sve dok se nije pretvorio u žaljenja vrijednu utvaru. Bio je ovisan o narkoticima. Izgledao je zastrašujuće. Iako su se četiri liječnika smjenjivala vodeći brigu o Hughesu, njegovo zdravstveno stanje bilo je poražavajuće. Najčešće se zabavljao gledajući filmove. Tjednima se hranio hranom koju ne bi jeo ni prodavač u prodavaonici jeftine robe, ali je bio vrlo zahtjevan što se tiče pripreme hrane. Pojeo bi žlicu juhe, a onda bi se zainteresirao za film. Ista juha se trebala podgrijavati dvanaest puta.¹⁴

U završetku ovog odjeljka, Pavao nalaže Timoteju da opomene one koji su bogati u ovom svijetu. Ne smiju biti oholi ni arogantni, i ne smiju se pouzdati u varljivo blago. Umjesto toga, trebaju se pouzdati u živoga Boga, koji nam sve obilno daje za naše uživanje. Ovaj dio rečenice – „koji nam sve obilno daje za naše

¹³ Jowett, J. H., *God Our Contemporary*, New York: Fleming Revell Co., 1922., str. 147.

¹⁴ TIME Magazine, 13. prosinca 1976., str. 20-41.

uživanje” – često se koristi kao opravdanje za zgrtanje bogatstva. Međutim, stih koji slijedi sve objašnjava.

Nećemo uživati u novcu ako sterilno leži u banci, već ako se njime služimo da bismo činili dobro, davali potrebitima i dijelili sa siromašnim bližnjima. Na taj način gomilamo bogatu nagradu u svijetu koji će doći i uživamo u pravom životu.

Koji je zaključak? Ronald Sider ga navodi u svojoj knjizi *Rich Christians in an Age of Hunger* (Bogati kršćani u vrijeme gladi).

Bogati bezumni savršeni predstavnik lakomih osoba. Goni ga pohlepni nagon za stjecanjem sve veće imovine iako mu je zapravo nepotrebna. Njegov fenomenalni uspjeh u zgrtanju bogatstva doveo ga je do bogohulnog zaključka da materijalna imovina može zadovoljiti njegove potrebe. S Božjeg stajališta, ovakav stav je čista ludost. Taj čovjek je mahnita budala.¹⁵

¹⁵ Ronald J. Sider, *Rich Christians in an Age of Hunger*, Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 1977., str. 123.

11. Za Boga samo najbolje

Kroz Bibliju se proteže jedna zlatna nit, jedna istina koja se neprekidno ponavlja u tkanju Božje riječi. Ova istina glasi: Bog želi ono što je prvo i najbolje. On želi biti na prvom mjestu u našem životu i želi ono najbolje što možemo dati. Biblija započinje izjavom povijesne činjenice: „U početku Bog...” Ove riječi trebaju biti istinite u našem životu. Bog treba biti na prvom mjestu. On koji je vrijedan prvog mjesta neće se zadovoljiti ničim manjim od toga.

Kad je Gospodin ustanovio Pashu, poučio je Izraelce da prinese janjad bez mane (Izl. 12,5). Nisu mu smjeli prinositi životinju koja bi bila hroma, slijepa, s kakvom manom ili nedostatkom (Pnz. 15,21; 17,1). Takva žrtva bi bila odvratna.

Treba nam biti jasno da Bogu ne trebaju životinje koju mu čovjek može prinijeti. Sve šumske zvijeri su Njegove, kao i stada sa tisuću gora (Ps. 50,10). Zašto je, onda, zapovjedio da mu se prinese samo savršene životinje? Učinio je to za čovjekovo dobro, a ne za svoje. To je zoran primjer pomoću kojega je Bog htio poučiti vjernike jednoj temeljnoj istini, a ta istina je da ćemo otkriti radost, zadovoljstvo i ispunjenje jedino ako Njemu damo glavno mjesto u našem životu. U Izlasku 13,2 Bog je zapovjedio svojem narodu da mu posvete svoje prvorodene sinove i prvine od životinja. „Meni posvetite svakoga prvorodunca! Prvenci materina krila kod Izraelaca, i od ljudi i od životinja, meni pripadaju!” U drevnim društvima prvorodenci su simbolizirali ono najbolje i najcjenjenije. Zato je Jakov ovako govorio o svom prvorodenom sinu Rubenu: „Snaga ti si moja, prvenac moje muškosti. Ističeš se ponosom, snagom se ističeš” (Post. 49,3). Čitamo da je Gospodin Isus „prvorodenac svakoga stvorenja” (Kol. 1,15), što znači da je on najizvrsniji i da se nalazi na najuzvišenijem položaju nad cjelokupnom tvorevinom.

Kad je Bog zapovjedio Izraelcima da mu posvete svoje prvorođence, dirao je u vrlo osjetljiv živac, jer najstariji sin ima posebno mjesto u srcima svojih roditelja. Međutim, to im je trebalo poručiti nešto poput sljedećih stihova:

*Ono najdraže što imam, što god to bilo,
pomozi mi da i to zbacim s prijestolja
i da se poklonim jedino Tebi.
(William Cowper)*

Abraham je naučio svoju lekciju na gori Moriji (Post. 22). Sad su i njegovi potomci morali naučiti isto.

Zatim, Bog nalaže zemljoradnicima da donesu prvine od uroda u dom Gospodnji (Izl. 23,19). Kad bi usjevi počeli sazrijevati, zemljoradnik je trebao izići u polje, požnjati naramak prvog uroda i prinijeti ga kao žrtvu Gospodinu. Prinošenjem ovog struka prvina Izraelci su priznavali da je Bog onaj koji je dao dobru žetvu i zavjetovali se da će On dobiti svoj dio uroda. Još jednom, jasno je da Bogu nije potreban taj usjev, ali se zato čovjek treba neprestano prisjećati da je Gospodin dostojan onoga prvog i najboljeg.

Kad bi se životinje koje su se prinosile na žrtvu razrezale, ponekad su svećenici smjeli uzeti određene dijelove, a prinosnici su mogli pojesti preostale dijelove, ali se masnoća uvijek prinostila Gospodinu (Lev. 3,16).¹⁶

Masnoća se smatrala najbogatijim i najboljim dijelom životinje, zbog čega je pripadala Jahvi. Jedino najbolje je dovoljno dobro za Boga.

Obaveza stavljanja Boga na prvo mjesto protezala se na sva životna područja. Nije bila samo za mjesto gdje štujemo Boga, već i za kuhinju. Božji narod morao je prinostiti kruh od prvog tijesta na žrtvu podizanicu: „Od prvine svojih načava davajte Jahvi podizanicu od naraštaja do naraštaja” (Br. 15,21). Miješanje tijesta

¹⁶ Neki Božji dobri zakoni osmišljeni su kako bi se očuvalo zdravlje Njegova naroda. Na primjer, zabrana jedenja masti mogla je zaštititi narod od arterioskleroze, za koju se smatra da nastaje zbog previše kolesterola. Međutim, prvenstvena svrha bila je poučiti narod da dade najbolje od sebe Bogu.

čini se svakodnevnim, ne pretjerano duhovnim poslom. Međutim, prinoseći prvo tijesto Gospodinu, pobožni Židovi su priznavali da je Bog na prvom mjestu u njihovu životu. Time su također poricali postojanje granice između sekularnog i svetog. Iako je svaki pobožan Židov bio svjestan da Bogu ne treba tijesto, on je znao da Boga treba priznati kao Davaoca svagdašnjeg kruha.

Jahve im je to jasno rekao kada je poučio levite: „... od svega ono najbolje – onaj dio koji treba posvećivati” (Br. 18,29). Budući da čovjek postaje sličan onome što štuje, od iznimnog je značaja da poštuje Boga na ispravan način. Nisko mišljenje o Bogu je destruktivno. Tek kad stvorenje posveti Stvoritelju ono mjesto koje mu pripada, izdići će se iznad krvi i mesa i postići će dostojanstvo za koje je stvoren. Kad pratimo ovu nit u Starom zavjetu, vidimo ovu pouku na djelu kad se Ilija susreo sa siromašnom udovicom u mjestu Sarepti (vidi 1. Kr. 17,7-16). Zatražio je od nje vode i kruha. Žena mu se ispričala i rekla da ima samo šačicu brašna i malo ulja, tek toliko da od toga pripremi posljednji obrok za sebe i svoga sina prije nego što umru od gladi.

„Ne brini,” odvratio je prorok. „Najprije ispeci malo kruha za mene, a zatim za sebe i sina.”

Zaprepašćujuće sebičan zahtjev, zar ne? Mogli bismo reći da je prorok bio neoprostivo neuljudan.

Svi su nas oduvijek učili da najprije trebamo poslužiti druge, a onda uzeti sebi. Izjava „Daj prvo meni“ predstavlja grubu nepristojnost. Međutim, moramo znati da je Ilija bio Božji predstavnik. On je došao u Božje ime. Ilija nije bio ni sebičan ni nepristojan. Htio je reći: „Čuj, ja sam Božji čovjek. Kad najprije poslužim mene, zapravo stavljáš Boga na prvo mjesto. Sve dok budeš tako postupala, neće ti manjkati onoga što trebaš za život. Tvoja posuda s brašnom nikad se neće isprazniti, a tvoj vrč s maslinovim uljem nikada neće presahnuti.” Točno je tako i bilo.

Salomon je potvrdio Božje pravo na naš život slavnim riječima: „Časti Jahvu svojim blagom i prvinama svega svojeg prirasta” (Izr. 3,9). To znači da svaki put kad dobijemo povišicu moramo najprije Gospodinu dati Njegov dio.

U Novom zavjetu čujemo kako Gospodin Isus inzistira na tome da Bog mora biti na prvom mjestu. „Zato najprije tražite kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a to će vam se nadodati” (Mt. 6,33). To je ista ona istina koju je Ilija rekao udovici: oni koji daju Gospodinu prvo mjesto u svome životu nikad se neće morati brinuti za osnovne životne potrebe.

Možda nam je Gospodinova molitva (Mt. 6,9-13) postala toliko poznata da ne vidimo važnost poretka u njoj. Ona nas uči da stavimo Boga na prvo mjesto („Oče naš, sveti se ime tvoje”), kao i Njegove interese („Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja tvoja kako na nebu, tako i na zemlji”). Tek tada – prije! – možemo iznijeti svoje osobne molbe („Kruh naš svagdanji daj nam danas!” itd.).

Kao što moramo dati prvo mjesto Bogu Ocu, tako ga moramo dati Gospodinu Isusu, jer i On je jedna od osoba Božanstva. Zato u Kološanima 1,18 čitamo o Isusu: „... da u svemu bude prvi.”

Spasitelj je inzistirao na tome da ga ljudi moraju voljeti u tolikoj mjeri da se u usporedbi s time svaka druga ljubav doima poput mržnje. „Ako tko dođe k meni, a više voli svoga oca, majku, ženu, djecu, braću i sestre pa čak i svoj vlastiti život, ne može biti moj učenik” (Lk. 14,26). Isus mora imati prvo mjesto u našoj ljubavi.

Nažalost, Gospodin ne dobiva uvijek ono prvo i najbolje od svojih vjernika. Kad su u Malahijino vrijeme ljudi trebali prinijeti žrtvu, stočari su čuvali najbolju stoku za priplod ili za prodaju, a Gospodinu su davali oštećene životinje. Smatrali su da je Bogu dobro bilo što. Najvažnija je bila zarada.

Zato je Malahija zagrmio: „A kad za žrtvu slijepu stoku prinosite, zar to nije zlo? I kad prinosite hromo i bolesno, zar to nije zlo? Donesi takvo što svome namjesniku, hoće li biti zadovoljan i dobro te primiti?” (Mal. 1,8).

Ovo se događalo u Malahijino vrijeme. Kako je danas? Na koji način ćemo dati Gospodinu ono prvo i najbolje? Kako ćemo to provesti u djelo? U poslovanju ćemo to provesti u djelo tako što ćemo slušati nadređene, tako što ćemo raditi od sveg srca, kao Gospodinu a ne ljudima, i tako što ćemo biti svjesni da služimo Gospodinu Kristu (Kol. 3,22-25). Ako se zahtjevi posla počnu ko-

siti s Kristovim, tada moramo biti spremni reći poslu: „Dotle, ne dalje... tu nek se lomi ponos tvog valovlja!” (Job 38,11). Moramo biti spremni učiniti za Spasitelja daleko više nego za bilo koju tvrtku.

Možemo to učiniti u svom domu održavajući obiteljsku pobožnost, kada ćemo zajedno čitati Bibliju i moliti se. Da, možemo to činiti odgajajući svoju djecu za Gospodina, a ne za ovaj svijet; za nebo, a ne za pakao.

*Daj svoje sinove kako bi pronijeli slavnu poruku;
Daj od svog imanja kako bi ih brže poslao na put;
Izlijevaj dušu u pobjedonosnoj molitvi za njih;
A sve što potrošiš, Isus će ti vratiti.
(Mary A. Thomson)*

Jedna kršćanska majka je smatrala da joj je Krist na prvom mjestu. Međutim, kad joj se kćer vratila iz biblijske škole i najavila: „Majko, Bog me je pozvao u misijsko polje,“ majka je odvratila: „Samo preko mene mrtve, Isabel.“

Druga majka je grozničavo radila po kuhinji dok je propovjednik razgovarao s njezinim sinom u dnevnom boravku. Propovjednik je govorio o divnim prilikama u kojima mladić može koristiti svoje vještine u radu za Gospodina. Tad se iz kuhinje začulo graktanje: „Nemojte govoriti takve stvari mome sinu. Nisam mu tako isplanirala život.”

Puno ljepši je primjer kad je Spurgeon svome sinu rekao: „Sine moj, ako te Bog pozove u misijsko polje, ne bih volio da se srožaš na ulogu kralja.”

Možemo to činiti u lokalnim crkvama tako što ćemo ih vjerno posjećivati i poletno sudjelovati u njima. George Mallone nam govori o starješini koji je odbio poziv na večeru s predsjednikom u Bijeloj kući, zato što mu starješinske dužnosti nisu dopuštale da uzme slobodnu večer. Nakon što je Michael Faraday iznio briljantno izlaganje o prirodi i svojstvima magneta, publika je odlučila službeno mu čestitati. Međutim, Faraday nije bio na izricanju

čestitki. Otišao je na tjedni molitveni sastanak u svojoj crkvi, u kojoj nikad nije bilo više od dvadeset članova.

Možemo staviti Boga na prvo mjesto kad je riječ o upravljanju materijalnim stvarima. To ćemo učiniti tako što ćemo prihvatiti jednostavan način života, kako bi se sav suvišak mogao usmjeriti na Gospodnje djelo. Trebamo dijeliti s onima koji se nalaze u duhovnim i tjelesnim potrebama. Ukratko, to ćemo učiniti tako što ćemo ulagati u ono što je Božje i što je vječno.

Međutim, možemo staviti Boga na prvo mjesto prvenstveno tako što ćemo mu predati svoje živote i posvetiti mu se, ne samo radi spasenja, već i radi službe. Sve što je manje od ovoga nije dovoljno, ako smo svjesni svega što je On učinio za nas.

Među kršćanima je trenutno popularna mudrost po kojoj trebaju provoditi veći dio života zarađujući, živjeti luksuzno i raskošno, a nakon umirovljenja posvetiti se Bogu. Mnogi će već potpuno sagorjeti kad dođu u te godine i neće im preostati još dugo. Mudrije je predati se Kristu u proljeće života, kad su nam snaga, ljubav i polet na vrhuncu. Bolje je predati mu to nego ono što je Thomas Gill nazvao našim nemoćnim željama: osiromašeni, niski, usahli dio sebe, pepeo našeg srca.

Bog želi ono prvo: Bog želi ono najbolje.

On je toga dostojan.

Jedino još ostaje pitanje: Hoće li to dobiti od mene?

12. Savršen vid

2. Korinćanima 5,9-21

Nitko nema potpuno savršen vid, ali ima ljudi čiji je vid toliko oštećen da moraju nositi naočale. Ako su poput mene, vjerojatno redovito odlaze kod okulista na preglede.

Evo, sjedim u ordinaciji. Liječnik ulazi, uključuje svjetlo i govori: „A sada, g. MacDonald, pokrijte lijevo oko i čitajte mi gornji red u tablici.”

„U kojoj tablici, doktore?”

„Ah, da, ovo je ozbiljan slučaj. Morat ćemo vam prepisati nešto jače.”

Tada mi pruža crnu dvooku napravu i traži da gledam kroz desni otvor. Dok ja gledam, on okreće kotačić pomoću kojeg kontrolira razne leće i pita me: „Što sada vidite?” Meni jedino na pamet pada biblijski stih: „Vidim ljude, pričinjaju mi se kao stabla koja hodaju”, što znači: „Bolje je, ali je još uvijek mutno.”

Liječnik nastavlja mijenjati leće i ispitivati me: „Je li ova bolja od prethodne?” Uskoro se veći broj crta u tablici počinje razbi-stravati, a liječnik zadovoljno zaključuje da ću s novim lećama imati savršen vid.

Istina je da nitko nema savršen duhovni vid. Kad je grijeh ušao u svijet, narušio je čovjekov duhovni vid i zato nam svima trebaju leće za ispravljanje vida. U 2. Korinćanima 5,9-21 nalazimo sedam takvih korektivnih leća koje moramo uvijek nositi kako bismo mogli vidjeti stvari onako kako ih Bog vidi.

Činjenice pakla (5,11a)

Prva je činjenica pakla. Pavao govori: „Prožeti, dakle, strahom Gospodnjim nastojimo uvjeravati ljude.“ Svjestan sam da je strah o kojem je riječ zapravo strahopoštovanje te da je takvo sveto poštovanje prema Bogu, taj strah da ne bismo učinili nešto što mu nije ugodno naveo apostola da uvjerava ljude u svoj integritet

u službi. Međutim, ja bih želio izvući drugačiju primjenu iz ovih stihova.

Želio bih reći da to znači kako je poznavanje užasa i strahota pakla nagnalo Pavla da uvjerava ljude da se uzdaju u Krista, ne bi li ih On spasio iz toga mjesta patnje. To znači da se u našim duhovnim okvirima trebaju nalaziti leće u kojima vidimo rasplamsali oganj pakla. Tako ćemo se uvijek moći sjetiti da su naši nepašeni rođaci, prijatelji, susjedi – da, svi nevjernici – u izravnoj opasnosti od takve užasne sudbine. Tada ćemo shvatiti koliko je hitno donijeti radosnu vijest o spasenju ljudima s kojima smo u kontaktu. To će nas potaknuti da stavimo u pogon sve što imamo u cilju širenja evanđelja.

Pakao je činjenica. Gospodin Isus je više govorio o paklu nego o nebu. Kao što je sigurno da postoji nebo, tako je sigurno da postoji i pakao. On predstavlja vječnu sudbinu svih nevjernika. To je mjesto svjesnog mučenja. U paklu nema ni svjetla ni ljubavi. Tamo vlada vječno beznade.

Što smo svjesniji paklenih užasa, to ćemo više uvjeravati ljude da se vjerom u Krista izbave od pakla.

Kristova ljubav (5,14-15)

Druga leća je Kristova ljubav; ne naša ljubav prema Njemu, već Njegova ljubav prema nama. Ako stavimo ovu leću na svoje naočale, vidjet ćemo zakrvavljeni križ, a na križu Božjeg Sina koji umire za naše grijehе, plaćajući cijenu koju smo mi trebali platiti. Da je Isus bio samo čovjek, trebali bismo mu biti vječno zahvalni, ali koliko mu više trebamo biti zahvalni kada shvatimo da je On Gospodar života i slave, Stvoritelj i Svedržitelj svemira.

Takva nas ljubav obavezuje. S Njegovim djelom na križu povezana je određena logika. Ako je On umro za nas, to znači da smo svi mi bili mrtvi u svojim prijestupima i grijesima. Da smo bili duhovno živi i zdravi, On to ne bi morao učiniti. Međutim, to nije sve. On nije umro za nas kako bismo nastavili živjeti grešnim, sebičnim i besmislenim životima. On je umro za nas kako bismo

od sada mogli živjeti za Njega. „Ljubav predivna, božanska, traži mi dušu, moj život, moje sve” (Isaac Watts).

To je neizbježan zaključak.

Vrijednost i vječnost duše (5,16)

„Zato mi sada ne poznamo nikoga po tijelu. Ako smo dosad poznavali Krista po tijelu, sad ga više tako ne poznamo” (s. 16). Kad se spasimo, počinjemo drugačije gledati na ljude. Ranije smo se bavili tjelesnim izgledom drugih ljudi, njihovom osobnošću, pa čak i količinom njihova bogatstva.

Međutim, sad je drugačije. Milost nas poučava da ih vidimo kao dragocjene duše za koje je Krist umro. Vidimo ih kao buduće štovatelje Božjeg Jaganjca za čitavu vječnost. Shvaćamo da je i najobičnija, najneupečatljivija osoba daleko vrednija od sveg zlata, srebra, platine i dijamanta na svijetu. Gospodin Isus je na Golgoti dao vrijednost svakoj osobi: podario nam je vrijednost svoje vlastite krvi.

Nepoznat pjesnik je napisao:

*One tamo ljude vidim samo kao duše,
sužnje koji trebaju pobijediti, robove koji trebaju biti kra-
ljevi;
Slušaju o svojoj jedinoj nadi u čudu,
žalosno zadovoljni razmetanjem stvarima.
A onda uz navalu neodoljive čežnje
kroz mene struji poput zova trube.
O, da bi ih spasio, poginuo si za njihovo izbavljenje,
umro si za njihov život, prinesen za sve.*

Kada se ova korektivna leća nalazi u našim naočalima, tada shvaćamo da su ljudi bitni. Više ne možemo provoditi život gomilajući stvari. Moramo živjeti za ljude: za njihovo vječno dobro.

Svrha našeg stvaranja (5,17)

Pavao u 17. stihu kaže: „Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor.“ Ako smo novi stvorovi, ako pripadamo novom stvorenju, tada se postavlja neizbježno pitanje: koja je svrha našeg stvaranja? Jesmo li ovdje kako bismo zarađivali? Kako bismo stekli ime za sebe? Kako bismo stjecali materijalnu imovinu? Kako bismo se razmetali boljim kućama i vrtovima? Kako bismo ispijali šalicu zadovoljstva? Kako bismo se bavili nebitnim stvarima? Moraju li svi našli naumi završiti u grobu? Nije li naša sudbina uzvišenija od obične izgradnje gnijezda na stablu koje je određeno za uništenje?

Dakako, odgovor glasi da smo ovdje kako bismo proslavljali Boga i predstavljali Gospodina Isusa na ovom svijetu. Ovdje smo kao sol zemlje i svjetlo svijeta. Pozvani smo kako bismo navješćivali vrline Onoga koji nas je pozvao iz tame u svoje veličanstveno svjetlo. Kao Njegovi veleposlanici, moramo nagovarati ljude da se izmire s Bogom. Sve drugo predstavlja smetnju. Sve drugo je nebitno.

Jasna Kristova zapovijed (5,18)

Gospodin nam je povjerio službu pomirenja. To znači da nas je poslao kako bismo rekli svim muškarcima i ženama kako se mogu pomiriti s Bogom. Kristovo djelo na križu otvorilo im je jedini put prema ispravljanju odnosa s Bogom. Međutim, oni prvo moraju čuti poruku i prihvatiti je. Jedini način da je čuju jest ako im je netko kaže. Mi smo dužni ići.

Kad zapovjednik u vojsci izrazi svoju želju ili kad uputi poziv, od njegovih podređenih se očekuje da to protumače kao zapovijed. Kad je kralj David poželio piti iz bunara u Betlehemu, njegovi ljudi su to shvatili kao zapovijed unatoč tome što se bunar nalazio na neprijateljskom teritoriju (2. Sam. 23,15-17). Naš Kapetan nam je uputio Veliko poslanje: „Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju.“ To nije tek obična molba ili prijedlog: to je izravna zapovijed. To nije nešto što treba razglabati i razmatrati, nego poslušati. Svi se mi moramo

suočiti s mogućnošću da će nas Spasitelj, kad se sretnemo s Njim, upitati: „Kako si se ponio prema Velikom poslanju?”

Odgovornost posjedovanja odgovora (5,20)

Nije pretjerano reći da kršćani imaju odgovor na svjetske probleme. Grijeh je osnovni uzrok problema čovječanstva. Nitko osim Krista nije učinkovito riješio pitanje grijeha. Ništa osim Njegova djela na Golgoti ne može izbaviti čovjeka od kazne i snage grijeha. Krist je odgovor!

Strašna je stvar imati odgovor, a ne reći ga nikome. Bilo bi to kao da imate lijek za rak koji ne puštate na tržište, ili kao da vidite kuću u požaru, a ne pozovete u pomoć ili ne pokušate izbaviti ljude iz kuće.

U Elizejevo vrijeme četiri gladna gubavca nabasala su na veliku zalihu hrane. Isprva su se počeli prežderavati, ne misleći ni na kog drugog. Tada im se oglasila savjest. Uskraćivali su radosnu vijest stanovnicima obližnjega grada. Zato su javili onima u gradu da ima dovoljno hrane da se okonča glad. Ljudi su nahrupili i spasili se od gladovanja.

Svi smo mi u neku ruku gubavci koji su pozvani da govore drugima gdje mogu pronaći hranu. Ne možemo si dopustiti mogućnost da nas u vječnosti nespaseni ljudi pitaju: „Zašto nam nisi rekao?” Kao Kristovi poslanici ne smijemo si dopustiti da bude-mo krivi za krv svojih susjeda.

Kristov sud (5,10)

Pomoću posljednje korektivne leće vidimo sudište. Sudac je Gospodin Isus. Svi mi stojimo pred sudom. Ne sudi nam se za naše grijeha, jer su naši grijesi osuđeni na golgotskom križu, a kazna je u potpunosti plaćena. Ovdje je u pitanju sud nad našom službom za Gospodina, koja će biti ocijenjena i nagrađena. Nije u pitanju krivični sud, već sajam.

Sve što smo učinili za Božju slavu, za blagoslov Njegovog naroda i za spasenje grešnika bit će nagrađeno. Sve što smo učinili iz sebičnih ili nečistih pobuda nestat će u dimu. Dijelit će se posebne

nagrade za ustrajnost, sveto življenje, vjerno vodstvo, pridobivanje duša, odupiranje kušnjama i za ljubav prema Kristovoj objavi.

Trebamo svakodnevno živjeti svjesni istine skorog dolaska Kristovog sudišta. To nas neće držati u strahu, već će nas nadahnuti da iskoristimo trenutak kako bismo učinili nešto za vječnost.

Spojite ih

Ovdje vidimo sedam leća pomoću kojih se možemo izliječiti od duhovnog astigmatizma i imati oštar vid: činjenica pakla, Kristova ljubav, vrijednost i vječnost duše, svrha našeg stvaranja, Kristova jasna zapovijed, odgovornost posjedovanja odgovora i Kristov sud. Nosite ih i vidjet ćete život u pravoj perspektivi. Bez njih će vam život izgledati mutno.

Drugi dio: Kršćanski karakter

13. Nastojte biti poput Isusa

Odgovor na većinu problema s kojima se susrećemo jest svetost ili kristolikost. Na primjer, jedan od naših problema je poznavanje Božje volje. Većina stihova koji odgovaraju na ovo pitanje bave se našim karakterom (Izr. 3,5-6; Ps. 25,9). Želimo znati kako biti učinkoviti u evangeliziranju. Odgovor se nalazi u svetosti (Mt. 4,19).

Želimo li da naš molitveni život bude učinkovit, Gospodin nam poručuje: „Ako ostanete u meni i ako moje riječi ostanu u vama, tražite što god hoćete, i bit će vam” (Iv. 15,7). Budući da smo vojnici koji se bore za Gospodina, treba nam zaštita i učinkovitost. Kako? U Efežanima 6,11-18 vidimo koje je vjernikovo oružje. To je kršćanski karakter.

Tako je i sa svim aspektima kršćanskog života. Bog nam neće dati lijep popis s pravilima. On stavlja naglasak na naš osobni život, a sve ostalo će doći na svoje.

Uvijek se trebamo moliti ovako: „Gospodine, pomози nam da budemo sve sličniji Kristu, a sve manje slični sebi.” Nijedan kršćanin ne bi se prepirao oko toga da moramo biti više poput Gospodina Isusa. To se podrazumijeva. Nema uzvišenijeg cilja niti veće ambicije nego biti poput Krista. Jedan od najvećih Božjih ciljeva za Njegove vjerne jest suobličiti ih slici svojega Sina.

Ne moramo se dalje baviti ovim pitanjem. Bog nas želi učiniti sličnijima Isusu. O tome se govori u cijelom Novom zavjetu i to se često može čuti u propovijedima.

Međutim, ostaje nam pitanje: Kako? Kako ćemo na praktičan način i svakodnevno surađivati s Bogom kako bismo mogli postajati sve sličniji Gospodinu Isusu? Jedna je stvar znati što treba učiniti, a sasvim je druga znati kako to učiniti.

„Božja slika ne raspoznaje se u obliku našeg tijela, već u ljepoti obnovljenog uma i srca. Svetost, ljubav, poniznost, krotkost,

dobrota i oprostenje – to su osobine božanskog karaktera” (Daily Notes of the Scripture Union [Dnevne bilješke Svetopisamskog saveza]).

Pavao nam govori da se suobličujemo s Njim kad gledamo u Njega (2. Kor. 3,18). To znači da proučavamo život kojim je živio na zemlji kao čovjek, kao i život kojim sada živi s desne strane Bogu, a potom ga odlučno i disciplinirano nastojimo slijediti, hoditi kako je On hodio i povoditi se za Njegovim primjerom.

U Novom zavjetu postoje dva jasna stiha u kojima Gospodin Isus postavlja primjer koji trebamo slijediti. To je stih u Ivanu 13,15: „Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama” (upravo im je oprao noge). Zatim, 1. Petrova 2,21: „Ta na to ste i pozvani, jer je i Krist trpio za vas i ostavio vam primjer da idete njegovim stopama.”

Ne moramo posebno naglašavati da ovdje na zemlji nećemo nikada postići Njegovo savršenstvo niti možemo steći osobine koje pripadaju jedino Bogu. Međutim, to ne smije biti izlika da se održava *status quo*. Svejedno trebamo stremiti ka cilju.

Iako je sam Krist naš vrhovni primjer, često ćemo puno naučiti o tome kako ga oponašati kad vidimo Njegov odraz u životima vjernika. Nije li istina da ponekad čitamo o Njegovim vrlinama, ali nam se nekako čine predalekima? No, kad susretnemo vjernika koji ispoljava kristolike osobine na neobičan način, tada vidimo utjelovljenje istine. Više nam se ne čini predalekim ili teorijskim ili nepraktičnim. Primjerice, cjelokupna tematika učenja neće nam postati živa sve dok ne vidimo kako je živi revni učenik koji cijelim srcem vrši jasne zapovijedi Svetog pisma.

To nas dovodi do središnjih pitanja. Kakav je Isus i kako mu možemo postati sličniji? Kako trebam živjeti kako bi drugi prepoznali Krista u meni? Kako mogu oponašati Njegov karakter, Njegovo ponašanje i Njegov govor?

Isus je bio čovjek knjige. Kristov um bio je ispunjen Svetim pismom. Navodio je Riječ kao svoj vrhovni autoritet. Stihovi koje je navodio uvijek su pogađali metu: znao je uputiti prave riječi za pravu priliku.

Bio je čovjek promišljanja. On je bio blagoslovljeni čovjek iz 1. Psalma, koji je uživao u zakonu Gospodnjemu. O tome je zakonu promišljao dan i noć.

Bio je štovatelj. Vrhovni čin štovanja našega Gospodina bila je Njegova žrtvena smrt na Golgoti, iz poslušnosti volji svog Oca.

Nije se suobličavao s ovim svijetom. Nije li rekao o svojim učenicima: „Oni ne pripadaju svijetu, kao što ni ja ne pripadam svijetu” (Iv. 17,16)? On uopće nije pripadao svijetu.

Nije se borio tjelesnim oružjem. Kad je naš Gospodin stajao na suđenju pred Pilatom, rekao je: „Moje kraljevstvo ne pripada ovom svijetu. Kad bi moje kraljevstvo pripadalo ovom svijetu, moji bi se dvorani borili da ne budem predan Židovima. Ali moje kraljevstvo nije odavde“ (Iv. 18,36).

Moralno savršenstvo. Ne samo da je Gospodin Isus živio bez grijeha, već je živio bez poznavanja grijeha, i u Njemu nije bilo grijeha. Bio je kušan izvana, ali nikada iznutra. U Njemu nije bilo ničega što bi se odazvalo grijehu.

*Postao si poput jadnika,
u svemu osim u grijehu,
da bismo mi poput Tebe postali,
takvi kakvi nismo bili. (Joseph Stennett)*

Isus nije mogao učiniti ništa samovoljno niti neovisno o Bogu Ocu. Isus je u Ivanu 5 dvaput rekao da ne može ništa učiniti sam (s. 19 i 30). Time nije htio poreći svoju svemoćnost, već potvrditi svoju apsolutnu jednakost s Ocem, kao i savršeno jedinstvo svoje volje i volje Oca.

U svojoj knjizi *The Sinless Savior* (Bezgrešni Spasitelj) J. B. Watson je odao veličanstveno priznanje Gospodinu Isusu:

On nikada nije osjetio žaoku kajanja. Nikada nije osjetio krivnju, nijednu riječ koju je izrekao nije morao povući.... Nikada ne izražava žaljenje zbog neke riječi ili postupka, nikada ne mora priznati grešku, nikada ne izgovara niti jedan slog ispo-

vijedanja, niti bilo kome dopušta da mu diktira put ili postupke. Bez žurbe proživljava svaki dan i sat, neprestano ispunjavajući ono što mu je povjereno, tako da u Njegovu životu nikad nije bilo nedovršenih poslova, već ga je svaka večer nalazila kako i dalje uživa u neokaljanom i nenarušenom miru kojim je započeo dan.

Jedan drugi štovatelj je rekao: „Bio je bez mane i kao čovjek i kao Bog; jednako neokaljan prljavštinom svijeta kao kad je svakodnevno bio Očeva radost prije postanka svijeta.”

Radost. Radost Božjeg Sina bila je činiti Očevu volju i uvesti mnoge sinove u slavu. Svjestan te slave pretrpio je križ i prezreo njegovu sramotu. Njegova se radost nije umanjila zbog kušnji i žalosti koje su mu ljudi nanijeli.

Mir. Mir i staloženost odlikovali su Otkupiteljjev život. Neovisno o tome kakve su ga nevolje snalazile, On je ostajao miran i sabran. Prijetnje i uvrede Njegovih stvorenja nisu ga potresale.

Strpljivo podnošenje. Isus je strpljivo podnosio svoje učenike, taj nevjerni i pokvareni naraštaj (Lk. 9,41). On ima strpljenja prema izgubljenom ljudskom svijetu „jer neće da se itko izgubi, nego da svi pristupe obraćenju” (2. Pt. 3,9). Bilo tko drugi već bi odavno digao ruke od čovječanstva.

Ljubaznost. Ljubaznost Gospodina Isusa vidimo u Njegovu brižnom, suosjećajnom ophođenju s ljudima. Radovao se što ih može blagosloviti i pomoći potrebitima. Ljudima je bio drag zbog svoje obzirnosti prema drugima.

Dobrota. Čak su i Gospodinovi neprijatelji priznavali Njegovu dobrotu, koju je iskazivao bez pristranosti: „... kako je Isus prošao čineći dobro i ozdravljujući sve koje davao bijaše tlačio“ (Dj. 10,38). Mislio je na druge, a ne na sebe. Nitko se ne može mjeriti s Njime u iskazivanju dobrote. Osiromašio je sebe kako bi obogatio druge.

Vjernost. On je vjeran u ispunjavanju svojih obećanja, vršenju svoje dužnosti i u odanoj i nepokolebljivoj brizi za svoj narod. Vjerovanje u Njega ne predstavlja rizik. Još se nitko nije razočarao u Njega.

Blagost. Ova riječ nas podsjeća na situaciju kad su učenici htjeli otjerati djecu od Isusa. On je rekao: „Pustite dječicu i nemojte im priječiti da dođu k meni, jer takvima pripada kraljevstvo nebesko“ (Mt. 19,14).

Suosjećanje. Krist se smilovao nad mnoštvom i odasao je Dvanaesticu u žetvu (Mt. 9,36). Smilovao se nad mnoštvom i nahranio 5000 ljudi (Mt. 14,14). Opet se smilovao nad mnoštvom i nahranio 4000 ljudi (Mt. 15,32). Zbog Njegova suosjećanja dva su slijepca progledala (Mt. 20,34), gubavac je ozdravio (Mk. 1,41), opsjednuti čovjek je bio oslobođen (Mk. 5,19), a sin ožalošćene udovice je bio uskrsnut (Lk. 7,13). Vidimo Njegovo suosjećanje kao Dobroga Pastira (Lk. 15,4-7), kao dobrog Samaritanca (Lk. 10,33) i kao oca izgubljenog sina (Lk. 15,20). Vidi-mo Njegove suze suosjećanja na Lazarovom grobu (Iv.11,35) i na Maslinskoj gori dok je plakao nad Jeruzalemom (Mt. 23,37-39). Naš Spasitelj je suosjećajan.

Kako nam samo treba takvo suosjećanje! Kako se samo moramo ovako moliti:

*Neka bih gledao na mnoštva kao Isus,
dok mi se oči ne zamute od suza.*

*Neka bih samilosno gledao zalutale ovce
i volio ih iz ljubavi prema Njemu. (Nepoznat autor)*

Krotkost. Bilo koji pravi prikaz Gospodina Isusa mora ga pokazati kao onoga koji je krotak i ponizna srca. Riječ „krotak“ nosi konotaciju ukroćenosti. Tom se riječju govori o ždrijepcu koji je prihvatio jaram i strpljivo kaska naprijed dok mu glava poskakuje gore-dolje, pogleda uperenog naprijed.

Naš krotki Gospodin poziva nas da uzmemo Njegov jaram i da naučimo biti poput Njega. To će značiti da ćemo bez pritužbi prihvatiti Njegovu volju. Kad nas snađu nevolje, moći ćemo reći: „Dobro... jer je tako tebi bilo milo.“

Isusovu poniznost vidimo u Njegovu rođenju u štalici, rođenju koje ni u kom smislu nije bilo obavijeno slavom ovog svijeta. Tu

poniznost vidimo i u Njegovu životu, bez ikakvog tračka oholosti, bez i najmanjeg nagovještaja kompleksa superiornosti. Vrhovni primjer Njegove poniznosti vidimo kad „ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu” (Fil. 2,8).

*Bio si, Spasitelju, pokoran i ponizan.
Hoće li se crv poput mene,
slab, grešan i nesvet,
usuditi podići glavu visoko? (H. F. Lyte)*

Bio je sluga. Isus je bio istinski izraelski sluga koji je stavio uho na vrata i rekao: „Volim svoga gospodara... neću da budem slobodan” (Izl. 21,5). Njegov život bio je služba Njegovom Bogu i drugim ljudima. Nevjerojatno! Stvoritelj i Održavatelj svemira napustio je dvor u kojem su ga služila mnoštva anđela te se spustio na zemlju kako bi služio i predao život kao otkup za mnoge. Pavao živopisno opisuje njegovo poniženje. Iako je osobno bio jednak s Bogom, nije smatrao svoj položaj jednakosti s Nebeskim Ocem nečim čega se mora držati po svaku cijenu. Ne. On se lišio svog položaja u nebu i postao je Sluga. Zato je mogao reći: „A ja sam među vama kao poslužnik” (Lk. 22,25-27). „Krist tijekom cijeloga svog života nije učinio ništa za sebe, već je uvijek bio na usluzi drugima.”

Grlo nam se steže kad ga vidimo kako se opasuje ručnikom poput roba i sagiba se kako bi oprao noge učenicima.

*Divimo se tvojoj poniznoj misli,
i tvrdimo da želimo biti poput Tebe.
Sav svoj spokoj i zadovoljstvo nalazimo
kad učimo, Gospodine, o Tebi.
Iako u Božjem obličju,
nebeskom slavom okrunjen,
prihvatio si ulogu sluge,
okružen žalošću sa svih strana. (Joseph Stennett)*

On i danas govori, baš kao što je rekao one kobne noći u gornjoj sobi: „Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama” (Iv. 13,15).

Kad se ponizimo kako bismo služili, to je istinski znak da smo poput Krista.

Uzdržljivost. Dugovali smo dug koji nismo mogli otplatiti. Umjesto da zahtijeva zadovoljštinu od nas, Gospodin je preuzeo naš dug i isplatio ga u potpunosti. Kakav divan Spasitelj!

Oproštenje. Njegove riječi „Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine” odjekuju kroz stoljeća. Kakav još dokaz o njegovom duhu oprostjenja trebamo? Vidjeli smo Bogočovjeka kako umire u neizrecivim mukama i kako se moli da Otac oprosti onima koji su krivi za Njegovu smrt.

Neprijatelji te mogu mrziti, prezirati ili klevetati, a prijatelji nevjerni biti.

Nepokolebano u oproštenju, Tvoje srce može jedino voljeti. (Edward Denny)

Međutim, ovdje valja upozoriti na nešto. Činjenica da je Isus molio za oproštenje za one koji su ga napali ne znači da im je odmah bilo oprošteno. Judi nije bilo oprošteno. Samo oni koji mu pristupe u pokajanju i vjeri primit ćete dobrobiti ove molitve. Oproštenje pretpostavlja pokajanje. Isus je rekao učenicima:

„Ako ti brat sagriješi, ukori ga pa mu oprosti ako se pokaje. Ako i sedam puta na dan sagriješi protiv tebe i sedam ti se puta obrati i rekne: ‘Kajem se’ – oprosti mu!” (Lk. 17,3-4). Primijetite da oproštenje dolazi poslije pokajanja.

Neke manje nepravde protiv nas možemo lako oprostiti. Nisu dovoljno važne da bismo ih smatrali problemom. No, ako je u pitanju neki ozbiljniji grijeh ili prijestup, nije pravedno oprostiti ako nije došlo do pokajanja. Na taj način ćemo samo potaknuti krivca na daljnje zlo.

Ako je došlo do pokajanja, trebamo oprostiti bez ograničenja. Oprošteni su nam milijuni, stoga trebamo biti spremni oprostiti nešto što vrijedi nekoliko novčića.

Doista je istina da je „oprostenje miris što ga zgaženi cvijet ostavlja na nozi koja ga je zgazila“.

Hrabrost. Volim sliku Isusa na posljednjem putu u Jeruzalem i na križ. Luka nam govori da Isus „krenu naprijed“ (Lk. 19,28). Učinio je svoj obraz kao kremen ne bi li ostvario naše otkupljenje. Hoće se naglasiti da su učenici zaostali za njim, idući sporo, ‘s noge na nogu’. Oklijevali su.

Pravednost. Jedan od elemenata moralnog savršenstva Gospodina Isusa bila je Njegova pravednost. On je savjesno pravedan i ispravan. On nikada neće učiniti nešto nepošteno, mutno, ili čak samo upitno. Njegove su odluke pravedne, kao i Njegovi postupci.

Nesebičnost. Naš Gospodin i Spasitelj je najnesebičniji čovjek koji je ikada živio. Njegova karijera okretala se oko poricanja sebe, odnosno oko stavljanja interesa drugih ispred vlastitih interesa. U poniznosti on je smatrao druge boljima od sebe (Fil. 2,3).

Dosljednost. Spasitelj svijeta je oduvijek isti. Njegovo ponašanje je savršeno odgovaralo Njegovom uzvišenom nauku. On nije poznao divlje promjene raspoloženja. Kad bi se razgnjevio (Mt. 23,33) ili ražalostio (Iv. 11,35), uvijek je to bilo zato što su to okolnosti zahtijevale, a ne zbog vlastitih osjećaja.

Odlučnost. Isus je imao jedinstvenu i osnovnu namjeru, a to je potražiti i spasiti izgubljene. Zar nije rekao: „Moram primiti krštenje. Kako sam tjeskoban dok se to ne izvrši“ (Lk. 12,50)? Jasno, govorio je o svom krštenju u smrti na Golgoti, gdje je trebao umrijeti za grijeha svijeta.

Stil. Kad kažemo da je Isus imao stila, želimo reći da je postupao elegantno, daleko elegantnije nego što bi se to obično očekivalo. Iako je bio sveznajuć i mogao je čitati misli, On nikada nije bespotrebno dovodio ljude u neugodne situacije. Za Njega su svi bili posebni i vrijedni poštovanja.

Uljudnost. Uljudnost je bliski rođak šarmantnosti. Gospodin Isus je bio uljudan. Nikad nije bio nepristojan niti osoran. Ni u jednoj prilici nije postupio neumjesno. Savršeno je znao što se kada smije ili ne smije. Nikada nije rekao niti učinio ništa zbog čega bi se posramio. Uvijek je bio savršen džentlmen.

To je osobina na koju se svi možemo ugledati. Ljudima je teško oduprijeti se uljudnoj osobi. Milosrdnim postupcima i prikladnim riječima možemo pridobiti ljude za Onoga koga predstavljamo.

Sloboda od ljubavi prema novcu. Budući da je bio beskućnik i siromah, naš Gospodin nikada nije nosio novac sa sobom. To se svakako nigdje ne spominje. Kad mu je trebao novčić da bi iznio duhovnu pouku, naložio je Petru da ga izvuče iz usta prve ribe koju ulovi (Mt. 17,27). Nitko mu nikada nije zavidio na imovini. Iza sebe je ostavio samo odjeću koju je nosio.

Poslušnost. U knjizi koja govori o Njemu, radovao se činiti volju Boga, svog Oca (vidi Ps. 40,8; Heb. 10,7).

Gorljivost za dušama. Pastir je radi samo jedne izgubljene duše prešao duboke vode, pretraživao pustinju i popeo se na divlje i surove planine, sve dok nije pronašao ovcu koja je bila izgubljena (Lk. 15,1-7).

Prijatelj grešnika. To je trebala biti uvreda, ali je zapravo predivan opis (Lk. 7,34). Gospodin Isus je provodio vrijeme s odbačenima i prezrenima. Gospodin se spuštao prema onima koji žive u blatu, posjećivao ih i dijelio hranu s njima. Tražio je pomoć od grešnika. Sve je to činio ljubazno. Ljudi su rado bili s Njim i uživali su u Njegovom društvu.

Zadovoljstvo. Kad se Gospodin susreo s golemom nevjerom, bio je zadovoljan s Božjim vrhunskim naumom i nakanom, govoreći: „Dobro, Oče, jer je tebi tako bilo milo“ (Mt. 11,26).

Strpljenje ili ustrajnost. Pisac Poslanice Hebrejima nas podsjeća da je Isus pretrpio velika neprijateljstva od grešnika (Heb. 12,3). Ni ono najgore što su mu Sotona, demoni i ljudi mogli učiniti nije ga omelo na putu prema Golgoti.

Revnost. Revnost je riječ koja se samo jednom spominje u vezi sa životom Gospodina Isusa, a to je kad je istjerao mjenjače novca

iz hrama. Tada su učenici razumjeli jedno Davidovo proročanstvo o Mesiji: „Revnost me za kuću tvoju izjeda” (Iv. 2,17). Drugim riječima, bio je obuzet žarom za ono što je Božje.

Međutim, nije to bila jedina prilika. Cijeli Njegov život obilovao je iskrenim i gorljivim vršenjem Božje volje. Kad su ga roditelji prekorili zato što je ostao iza njih u Jeruzalemu, jer su smatrali da je trebao ostati uz njih na putu natrag u Nazaret, On im je rekao: „Zar niste znali da ja moram biti u kući Oca svoga?” (Lk. 2,49).

Zahvalnost. Ovdje se odmah sjetimo stiha iz Mateja 11,25. Isus je upravo objavio zlo nad gradovima Korozainom, Betsaidom i Kafarnaumom. Ovi gradovi su ga odbacili unatoč tome što je upravo u njima učinio većinu svojih silnih čudesa.

Unatoč tako velikoj nevjeri, On se zahvaljuje Bogu Ocu što je „ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima“.

Tu se krije pouka za nas. Kad nam je u životu najteže, trebamo se izdići iznad svojih okolnosti i u zahvalnosti podići srce i glas Ocu.

Fanny Crosby je izgubila vid kad je imala tri godine uslijed nepravilnog liječenja. Kad su je mnogo godina kasnije pitali o tome, ona je odgovorila:

Iako je u pitanju bila liječnikova greška, Bog nije pogriješio. Iskreno vjerujem da je On htio da proživim svoje dane u tjelesnom mraku kako bih se mogla bolje pripremiti da mu pjevam hvale i pozivam druge da mi se pridruže. Ne bih bila mogla napisati tisuće hvalospjeva...¹⁷

Jedan dječak koji je išao u drugi razred jednog je jutra ispao iz školskog autobusa i udario glavom o beton. Rana se morala zatvoriti s tri šava! Ni na odmoru nije bilo puno bolje jer su se on i jedan drugi dječak zaletjeli jedan u drugoga, zbog čega su mu se rasklimala dva zuba, a usnica raskrvarila. Poslije podne je pao i slomio ruku. Ravnatelj ga je odlučio odvesti kući prije nego što mu se još nešto dogodi. Vozili su se po seoskom putu prema

¹⁷ Babcock, Floyd C., *Quarterly News Letter*, zima 1991.

dječakovoj kući kad je ravnatelj primijetio da dječak drži nešto u šaci. „Što ti je to?“, upitao je ravnatelj.

„Novčić od 25 centi,“ odgovorio je dječak.

„Odakle ti?“

„Našao sam ga danas na igralištu,“ objasnio je dječak. Zatim se nasmiješio i uzbuđeno objasnio: „Znate, g. Chapman, još nikad nisam našao ovakav novčić. Ovo je moj sretan dan.“

Toliko toga ne ovisi o tome kako nam dan izgleda, već kako mi gledamo na taj dan. Neki ljudi ne vide ruže koje se kriju iza razvaljene ograde. Svaki dan nosi svoje probleme, ali vjera ih može preokrenuti u blagoslov. Svaki je leptir prilično nezanimljiv u svome začetku, ali u 24 sata toliko se toga može dogoditi.

Moramo biti zahvalni za pamćenje, tek, vid, sluh, zdravlje, zdrav razum, luksuze koje Isus nije posjedovao na ovom svijetu (madrac s oprugama, tekuću hladnu i toplu vodu, frižider i auto).

On je bio pravi muškarac. Mnoge suvremene umjetničke slike prikazuju Isusa kao feminiziranog nežidova. Nije tako. On je bio savršen primjerak čovječanstva. Da grijeh nije došao na svijet, svi muškarci bi bili poput njega.

On je bio čovjek molitve. Razmislite o tome! Kao čovjek koji ovisi o Bogu, On se molio. Kao svemogućí Bog, uslišavao je molitve drugih. Kad ga je Ivan krstio, On se molio (Lk. 3,21). Cijelu noć se molio prije nego što je odabrao Dvanaesticu (Lk. 6,12). Nakon što je ozdravio mnoštvo, molio se (Lk. 5,16). Molio se i pošto je iscijelio i istjerao demone u Kafarnaumu (Mk. 1,35). Lazarov grob je bio prizorište za Njegovu molitvu (Iv. 11,41-42). Našao je vremena za molitvu i nakon što je nahranio 5000 ljudi (Mt. 14,21.23). Kad se suočio s nevjernim odbacivanjem onih koje je došao spasiti, pronašao je molitveno utočište u Božjoj suverenosti (Mt. 11,25-26). Kao Veliki svećenik, molio se da Njegov narod bude sačuvan od zla, da živi odvojeno od svijeta, da bude osposobljen za dužnost te da sigurno stigne u svoj dom, u nebo (Iv. 17). Molio se da se Petrova vjera ne pokoleba (Lk. 22,32). Molio se u Getsemanskom vrtu i podložio svoju volju vo-

lji Oca (Lk. 22,41-44). Tri posljednje riječi koje je uputio s križa bile su molitve (Lk. 23,34; Mt. 27,46; Lk. 23,46).

Nije sudio prema vanjštini već je pravedno prosuđivao. Vidio je dalje od sitnog prinosa udovice, znajući koliku veliku odanost taj prinos predstavlja (Lk. 21,1-4). Razlikovao je pokajničku ljubav grešnice i hladni nemar samopravednog farizeja (Lk. 7,36-48). Martina razdražljiva služba nije ga zadivila koliko ga je zadivilo Marijino tiho štovanje (Lk. 10,41-42). Farizeji su se izvana doimali pravednima, ali su iznutra bili puni licemjerstva i bezbožnosti (Mt. 23). On se izdigao iznad prirodne sklonosti da misli kako je dobrota vezana uz ljepotu osobe ili stvari. On je jako dobro znao da „nije zlato sve što sjaji“. Nije ga zanimala vanjština, već unutarnje kvalitete.

Sjetimo se samo što je Gospodin rekao Samuelu o Eliabu: „Ne gledaj na njegovu vanjštinu ni na njegov visoki stas, jer sam ga odbacio. Bog ne gleda kao što gleda čovjek: čovjek gleda na oči, a Jahve gleda što je u srcu” (1 Sam. 16,7).

Korisno je provodio vrijeme. Učitelj nije tratio vrijeme. Za Njega je svaki trenutak bio dragocjen. Zar nije rekao: „Dok je dan, meni treba činiti djela onoga koji me posla. Dolazi noć, kad nitko ne može raditi”? U svakom danu imamo što raditi. Čak i ono što se možda činilo smetnjom zapravo je bio dio Očeve volje za Njega.

Isus je se spuštao ljudima niskog položaja. Uvijek se zani-mao za one zadnje, one najmanje i najponiženije. Klasne razlike su mu bile nešto strano. Osobito je volio siromašne, slabe, uni-žene i prezrene – sve one koji su pred svijetom bili nitko i ništa.

Ustrajao je. Ustrajao je unatoč neizrecivom neprijateljstvu grešnika (Heb. 12,3). Nijednom nije ni pomislio da odustane. Ustrajnost nije fatalističko prihvaćanje okolnosti, nego postojanost do kraja.

Ostaje nam da razmislimo o Spasiteljevom govoru. Što možemo o tome naučiti od Njega? Kako ćemo biti više poput Krista u svojim riječima?

Njegove riječi bile su transparentne i iskrene. U Njegovim ustima nije bilo prijevare. On nikada nije lagao niti je zaobilazio istinu. Ni jednom nije pribjegao pretjerivanju. Nikada nije laskao.

Bio je iskren. Jednoj ženi je rekao: „... jer si imala pet muževa, a onaj koga sada imaš nije ti muž” (Iv. 4,18). Drugom prilikom je rekao farizeju: „Dodoh u tvoju kuću: ti mi nisi vodom polio noge... Ti mi ne dade poljupca... Ti mi ne namaza glavu uljem” (Lk. 7,44-46).

Govorio je milostivo. Kad je govorio u nazaretskoj sinagogi ljudi su se „divili... lijepim riječima što su izlazile iz njegovih usta” (Lk. 4,22). Sve od tada ljudi se čude Njegovim riječima koje nalaze u pisanoj Božjoj riječi.

Nije se žalio. Naš Gospodin je znao da bi mrmljanje bilo uvreda providnosti Boga Oca. To bi značilo da On ne zna što čini. Time bismo optužili Boga da griješi ili da pogrešno prosuđuje. Trebamo se toga sjetiti kad god smo u iskušenju da se žalimo. Bolje je odbaciti ove misli ili progutati svoje riječi i radije reći: „Savršeni su puti Božji” (Ps. 18,31). Na kraju krajeva, naš Učitelj sve čini dobro.

Njegove riječi su izgrađivale. Nekad je to činio izravnim izjavama, a ponekad je postavljao pitanja. Podučavao je duhovne pouke pomoću prirode i svakodnevice.

*Govorio je o travi, vjetru i kiši,
stablima smokve i lijepom vremenu.
Radost mu je bila
spojiti nebo i zemlju.
Govorio je o ljiljanima, trsovima i pšenici,
o vrapcu i gavranu.
Riječi tako prirodne, pa ipak tako mudre
urezale su se u srca ljudi:
o kvascu s kruhom, o lanu i platnu,
o jajima, ribama i svijećama.
Vidite kako je cijeli poznati svijet
u Njegovim božanskim rukama. (Nepoznat autor)*

Njegove riječi su bile korisne. On je govorio o stvarima koje su bile bitne.

Nije neobavezno ćaskao, već je govorio samo o stvarima koje su važne za ovaj život i za život koji će doći. Nikada nije ogovarao.

Njegove riječi su bile prikladne. Misli su mu bile pune Svetog pisma i citirao ga je u skladu s prilikom. Na primjer, u pustinji je odgovorio na Sotonine kušnje pomoću tri prikladna stiha iz Ponovljenog zakona.

Svaki Njegov odgovor bio je savršen. Njegova šutnja je često govorila više od riječi (Mt. 26,62-63; 27,12; Mk. 15,4-5; Lk. 23,9).

Zaključak

Pisac kojeg ne poznajem napisao je ove važne riječi:

Kako je uzbuđljivo razmišljati o tome na koji način možemo oprimiriti Kristove vrline ljudima koji tragaju za Njim. Svojim uzornim životom učenik može učiniti svoga Gospodina zanimljivim drugim ljudima. U svojem pismu Titu, Pavao ga poziva da nauči robove raditi kako bi ugodili svojim gospodarima „da tako budu u svemu na čast nauci Boga, našega Spasitelja” (Tit. 2,10). Ljudi ne trebaju samo čuti istinu, već i živjeti životom na koji se vrijedi ugledati. Riječi kojima se Pavao služi u prijevodu King James znače „ukrasiti“: „da tako u svemu ukrase nauk“. Ova se riječ koristi za ono uređivanje dragulja kojim se najbolje ističe njihova ljepota. To je naša povlastica.

Kakva je milost, Gospodine, kakva je ljepota obasjavala Tvoje korake!

Kakva strpljiva ljubav se mogla vidjeti u Tvojem životu i žalosnoj smrti.

Zauvijek je na Tvojem srcu visio teret tuge;

ali nijedna neljubazna, gundajuća riječ nije prešla preko Tvog tihog jezika.

Neprijatelji Te mogu mrziti, prezreti, klevetati, Tvoji prijatelji mogu biti nevjerni;

Tvoje će srce, neumorno u opraštanju, jedino moći voljeti.

Daj nam srca da volimo kao Ti, kao Ti, Gospodine, da tugujemo

daleko više zbog tuđih grijeha nego zbog zla koje sami trpimo.

Jedno s Tobom, neka bi svako oko nas, Tvoje braće, vidjelo blagost i milost koje dolaze, Gospodine, iz jedinstva s Tobom.

(Edward Denny)

Misli o Tvojem putu ovom suznom dolinom,

priču o ljubavi koja se otkrila tijekom godina

bezgrešne patnje i strpljive milosti,

volimo iznova i iznova pratiti.

(Nepoznat autor)

O, blaženo obnovljenje, o, neprocjenjiva milosti,
uzrasti do veličine i punine Kristove.

(Nepoznat autor)

O, Strpljivi! O, Bezgrešni!

U poniznosti nam srca vježbaj

da nose Tvoj jaram i od Tebe uče,

da na kraju primimo smiraj.

(C. A. Bernstein)

14. Neka vas poznaju po ljubavi

Ljubav nije toliko pitanje osjećaja, koliko je pitanje volje. To nije nekakvo stanje fantazije u koje sam upao, već namjeren postupak na koji sam se odlučio.

„Ljubav je odluka koja proistječe iz moje volje. Mogu odlučiti da ću voljeti.

Mogu odlučiti sada, kod kuće.” (Nepoznat autor)

Ljubav se izražava davanjem. „Bog je tako ljubio svijet da je dao...” (Iv. 3,16). „... po vjeri u Sina Božjega, koji mi je iskazao ljubav i samoga sebe za mene predao” (Gal. 2,20). „... kao što je i Krist ljubio crkvu i sam sebe predao za nju” (Ef. 5,25). Budući da je blaženije davati nego primati, Gospodin uvijek ima pravo biti blagoslovljeniji.

To je zaštitni znak kršćana. „Ako imadnete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici” (Iv. 13,35).

Ona se pruža i onima koje je teško i onima koje je lako voljeti, i prema ružnima i prema lijepima.

Ona na svaku neljubaznost uzvraća dobrotom.

Bez ljubavi, sva je kršćanska služba uzaludna. Ljubav je bolja od najspektakularnijih darova Duha (1. Kor. 13,1-3). Milost je važnija od dara.

U slučaju sukoba, ljubav neće objaviti odluku sve dok ne saslušaju obje strane priče (Izr. 18,13).

Ljubav nije osuđivački i kritički nastrojena. Kad bi se kršćani međusobno optuživali za neki, naizgled, duhovni propust, Harry Ironside bi navodio ove retke Adelaide Proctor:

*Ne sudi: djelovanje njegovog razuma
i njegovog srca ne vidiš.*

Ono što se tvojim mutnim očima čini kao mrlja

*u Božjem čistom svjetlu je možda samo
ožiljak nastao od nekog istrošenog polja
u kojem bi se ti samo onesvijestio i prepustio.*

Ljubav izbjegava osuđivanje samo na temelju posrednih dokaza. Ona izbjegava negativan ili kritički govor o drugim ljudima.

Ljubav može biti čvrsta. Može osuditi grijeh i kazniti neposlušnost (vidi Izr. 13,24). To je poznato kao „stroga ljubav“.

Prva Korinćanima 13 je poglavlje ljubavi. U njemu Pavao govori o ljubavi u životu Gospodina Isusa, i o tome kako mi trebamo živjeti s tom ljubavlju. Tema koja se proteže kroz poglavlje govori nam da ljubav misli na druge, a ne na sebe.

Ljubav je strpljiva. Ona nije ni nestrpljiva niti osjetljiva.

Ona je ljubazna. Uvijek traži načina da sitnim postupcima kaže „volim te“.

Ne zavidi. Nije ljubomorna na druge. Osoba koja voli ne želi biti poput nekog drugog niti posjedovati nešto tuđe. Ona se ne kiti oholim hvalisanjem.

Ljubav se ne nadima. Ona priznaje da ima samo ono što je i sama primila, i da ne može učiniti ništa bez moći koja joj je dana.

Nije nepristojna.

Ljubav ne traži svoje. To se može odnositi na to da bude po njenom, ili na traženje vlastite moći, slave, bogatstva ili statusa. Nije sebična.

Ne može se izazvati. Ona neće tek tako izgubiti prisebnost.

Ona ne pomišlja na zlo. Za razliku od Jobovih tješitelja, ona neće pripisivati patnikove nedaće grijesima u njegovom životu.

Ljubav se ne raduje bezakonju, nije joj drago kad se vrši nepravda, čak ni onda kad to netko možda zaslužuje.

Ljubav ne pamti učinjena zla (s. 5).

Raduje se istini. Kad istina odnese pobjedu, ona se raduje, bez obzira na to tko će dobiti hvalu za to.

Ona sve podnosi. To se može odnositi na nošenje tuđih, kao i svojih tereta. Ljubav podnosi kušnje, progonstva i žalost bez pomišljanja na odustajanje.

Ona sve vjeruje. Ona će gledati stvari u najboljem mogućem svjetlu sve dok se ne nađu dokazi koji bi govorili u prilog suprotnom. To ne znači da je ljubav lakovjerna ili naivna.

Ona se svemu nada. Ona s radošću iščekuje dobar ishod unatoč sadašnjim nevoljama i obeshrabrenjima.

Ona ne iznevjerava. Njezina moć i učinkovitost traju bez preki-da. Ona će u konačnici pobijediti.

Ljubav se daje osobnim neprijateljima, onima koji nas mrze. Ona blagoslivlja one koji nas proklinju i moli se za one koji nas preziru i iskorištavaju. Kad je ošamare, ona okreće drugi obraz. Ona daje više nego što se od nje traži, i posuđuje bez ikakvog očekivanja da će joj se vratiti.

Ona ide dalje od prirodnog ponašanja jer voli okrutne i čini dobro onima koji ne čine dobro. Na taj način ne postajemo sinovi Svevišnjega, već tako pokazujemo da to već jesmo.

Ljubav je milosrdna, baš kao što je Bog milosrdan jer zadržava zasluženu kaznu.

Ljubav je dobra prema nezahvalnima i zlima. Ona je spora na osudu i brza da oprostí. Ona nastoji vidjeti Isusa u drugim vjernicima, čak i u neugodnima.

Naš Gospodin je ispunjen ljubavlju. On je utjelovljena ljubav. Da bismo opisali Njegovu ljubav, treba nam veći i bogatiji rječnik. Rječnik kojim se sada služimo nije dovoljan. Nemamo dovoljno pridjeva: pozitiv, komparativ i superlativ. Naš jezik je potpuno siromašan.

Pojedinačne riječi su posramljene. Možemo doći samo do određene granice, a onda moramo reći: „Još pola toga nismo izrekli.” Ova tema je previše za ljudski jezik. Stoga se počnimo baviti temom koju nije moguće zaključiti.

Njegova je ljubav vječna, jedina ljubav koja nema početka. Ona je dugotrajna i beskonačna. Naš razum se napinje ne bi li razumio ljubav koja ne prestaje i koja ne slabi.

Ona je neizmjerana. Njezina visina, dubina, duljina i širina su beskonačne. Nigdje drugdje ne nalazimo ovakvu raskoš. Pjesnici su je uspoređivali s najvećim prostranstvima tvorevine, ali riječi kao da ne mogu podnijeti težinu takve misli.

On nas voli bez uzroka i razloga. Naš Gospodin nije u nama mogao vidjeti ništa ljupko ili zaslužno zbog čega bi nas mogao zavoljeti, ali ipak nas je volio. Volio nas je zato što je takav. Mi često volimo druge iz neznanja. Volimo ih zato što zapravo ne znamo kakvi su. Što ih više upoznajemo, to smo svjesniji njihovih mana i propusta, i čine nam se sve manje vrijedni ljubavi. Međutim, Isus nas je volio iako je znao što ćemo biti i što ćemo činiti. Njegovo sveznanje nije poništilo Njegovu ljubav.

Međutim, na svijetu je toliko puno ljudi, ima ih više od šest milijardi. Može li Suvereni Vladar voljeti svakoga ponaosob?

Može li brinuti za tolike ljude?

Može li posebna ljubav biti svugdje?

Da, jer pred Njim je svatko poseban. Nitko nije beznačajan. Njegova ljubav se pruža prema svakoj osobi na planetu.

Takva ljubav je neusporediva. Većina ljudi je doživjela ljubav predane majke, ili vjernu ljubav nesebične supruge. David je poznao Jonatanovu ljubav. Isus je poznao Ivanovu ljubav. Međutim, nitko nikad nije doživio nešto što se može usporediti s božanskom ljubavlju. Kao što nas jedna duhovna pjesma podsjeća: „Nitko me nikad nije volio kao Isus.“

U Rimljanima 8 Pavao pretresa cijeli svemir ne bi li pronašao nešto što bi moglo odvojiti vjernika od ove ljubavi, ali ne nalazi ništa. Ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnjost ni budućnost, ni visina, ni dubina niti bilo koje drugo stvorenje ne može odvojiti vjernika od Božje ljubavi.

Veličanstveno je shvatiti da nas Svemogući ne može voljeti više nego što nas voli sada. Njegova ljubav je nesputana i bezrezervna.

U svijetu stalnih mijena ohrabrujuće je pronaći nešto što se ne mijenja, a to je Kristova ljubav. Naš život se odvija u ciklusima, kao na emocionalnom toboganu. S našim Gospodinom nije tako. Njegova ljubav se ne umara i ne mijenja.

U pitanju je čista ljubav, lišena sebičnosti, nepravednog kompromisa i nedostojnih motiva. Ona je neukaljana i nezaprjana.

Poput Njegove milosti, Njegova ljubav je besplatna. Za to mu možemo biti vječno zahvalni jer smo prosjaci, siromasi, bankrotirani grešnici. Čak i kad bismo posjedovali sve bogatstvo ovog svijeta, i dalje ne bismo mogli platiti ni polog za tako neprocjenjivu ljubav.

To je ljubav koja je predivno nepristrana. Ona daje da sunce sja na pravedne i nepravedne. Zapovijeda kiši da pada na svakoga bez razlike. Međutim, ono najveličanstvenije u vezi te ljubavi je njena požrtvovnost. Ona ne gleda koliko će morati platiti. Ona je odvela Božjeg Sina na Golgotu, gdje se pokazala u svojoj punini.

*Gospodine, i u smrt Tvoja je ljubav otišla,
u smrt sramotnu, smrt bez ičega,
da bi za nas zgazio svakog neprijatelja
i svladao snažnoga čovjeka. (H. L. Rossier)*

Na križu vidimo ljubav veću od smrti, koju nisu zagušile ni navale Božjega gnjeva. Ta jedinstvena ljubav nadilazi znanje i prkosi moći izražavanja. Ona je uzvišena i bez premca, poput Mount Everesta među ljubavima. Možemo preokrenuti svijet u potrazi za boljim i većim rječnikom ne bismo li opisali Gospodinovu ljubav. Međutim, to je uzaludno. Sve dok ne dođemo u nebo i ne bismo gledali u utjelovljenu Ljubav nećemo jasnije vidjeti niti bolje razumjeti Božju ljubav koja je u Kristu Isusu, našem Gospodinu. Dođi brzo, blaženi Gospodine Isuse.

Ne možemo biti poput Krista ako ne volimo. Zapovjedbno nam je da volimo Boga svom svojom ljubavlju, svim svojim osjeća-

jima, svim svojim intelektualnim sposobnostima i svim svojim tjelesnim mogućnostima. Trebamo voljeti bližnjega svoga jednako snažno koliko volimo sami sebe. Muževi trebaju voljeti svoje žene, i žene trebaju voljeti svoje muževe. Obitelj u vjeri, svijet izgubljenoga čovječanstva, čak i naši neprijatelji – sve su to ljudi kojima trebamo iskazivati ljubav. Kad se predajemo u službi drugima, tada volimo. Pokazujemo ljubav kada dajemo novac onima koji su oskudici. Štoviše, Ivan testira našu ljubav na temelju toga kako postupamo sa svojim novcem. „Tko god posjeduje zemaljska dobra i vidi svoga brata u nevolji i od njega zatvori svoje srce – kako će ljubav Božja ostati u njemu?“ (1. Iv. 3,17). On inzistira na tome da istinska ljubav znači da ćemo biti voljni predati svoj život za braću (1. Iv. 3,16). Nema veće ljubavi (Iv. 15,13). To je put križa. Majčinska ljubav jedan je od najvećih odraza Božje ljubavi prema nama. Jedna majka, kršćanka, došla je avionom iz Turske kako bi donirala bubreg svome umirućem sinu. Mislila je da će umrijeti nakon toga. Kad su je liječnici upitali je li sigurna da želi dati bubreg svom sinu Kenanu, ona je odgovorila: „Sprema sam mu dati oba bubrega.“

Ljubav pokriva mnoštvo grijeha. To ne znači da su nam grijesi tako izmireni, nego da ljubav obavija tuđe mane i propuste velom dobrote.

Međutim, ljubav može biti čvrsta. Ona se ne libi prekoriti kada je to potrebno (vidi Izr. 13,24). Kad se prosljeđuje posuda s jabukama, ljubav će uzeti udarenu jabuku kako je netko drugi ne bi morao uzeti.

Što još ljubav čini?

- Ljubav čisti umivaonik i kadu poslije upotrebe.
- Ljubav stavlja novu rolu WC papira kad ga ponestane.
- Ljubav gasi svjetlo kad nikome nije potrebno.
- Ljubav vidi što treba učiniti i obavlja to čak i ako je nitko ne moli.
- Ljubav kupi otpatke s poda.
- Ljubav odnosi smeće.

- Ljubav nadomješta benzin i ulje kad posudi auto.
- Ljubav ne pušta ljude da čekaju već na vrijeme dolazi na dogovoreni sastanak.
- Ljubav vodi računa da hranu doda i drugima za stolom.
- Ljubav se ne ruga i ne iznosi grube i jetke primjedbe.
- Ljubav odnosi bučnu bebu sa sastanka kako ne bi smetala drugima.
- Ljubav radi kako bi imala novca koji može dati (Ef. 4,28).
- Ljubav govori glasno kako bi gluhi mogli čuti.

Ona oprašta i ne zamjera. George Washington Carver nije se mogao upisati na fakultet zato što je bio crnac. Kad ga je nakon mnogo godina netko upitao kako se fakultet zvao, on je odgovorio: „Nije važno.“

Kad je netko upitao Claru Barton: „Ne sjećaš li se što ti je ružno rekla ona žena?“, ona je odgovorila: „Ne samo da se ne sjećam, već se jasno sjećam da sam zaboravila.“

Ljubav ne likuje nad tuđim grijesima (1. Kor. 13,6).

Ljubav poštuje i sluša roditelje te se brine za njih u starosti. Ona neće biti dobra prema ljudima izvan obitelji, a loša prema mami i tati.

Ljubav je brižna i uljudna. Piše poruke zahvalnosti i izražava zahvalnost na druge načine. Ljubav šalje darove onima koje je većina zaboravila.

*Znate li da svijet umire za malo ljubavi?
Gdje god odete, ljudi vape za malo ljubavi.
Za ljubavlju koja ispravlja nepravde,
za ljubavlju koja donosi pjesmu;
oni su tako dugo čekali da dobiju malo ljubavi.
(Nepoznat autor)*

15. Suosjećajte s drugima

Krist i suosjećanje idu ruku pod ruku jedno s drugim; neodvojivi su. Možemo biti poput Njega tako što ćemo stati uz ljude koji su pretrpjeli tragediju i pružiti im ohrabrenje i nadu. Isus to čini (Heb. 13,5-6). On je Prijatelj koji nam je bliži od brata (Izr. 18,24).

Mi pogrešno mislimo da su svi ljudi stvoreni jednaki, a onda preziremo sve koji se ne uklapaju u naše shvaćanje jednakosti. Istina je da nismo svi stvoreni jednaki. Neki su ljudi inteligentniji od drugih. Nisu svi jednako privlačni.

Nemaju svi iste talente. Neki ljudi se rađaju s ozbiljnim oštećenjima. Ako sam suosjećajan, tada ću uvažiti ove razlike. Iskreno ću suosjećati s onima koje drugi preziru. Neću ocjenjivati ljude kao što to čini svijet, već ću gledati na njih kao na dragocjene osobe koje neće nikad umrijeti i za koje je Božji Sin umro. Cijenit ću ih kao što ih Bog cijeni.

Kad se jedan evangelizator vratio u Britaniju, netko ga je upitao što ga se najviše dojmilo u Sjedinjenim Američkim Državama. Evangelizator je odgovorio: „To što sam vidio Williama Bordena, sina onih milijunaša, kako je zagrlio prosjaka u gradskoj ubožnici.“

Fred Elliot je znao prekinuti svoju jutarnju pobožnost kako bi stao na prozor i veselo pozdravio smetlara. Za njega nijedna aktivnost nije bila svetija od druge.

Na ljetnoj biblijskoj konferenciji Jack Wyrzten je ručao sa čovjekom koji je imao velika tjelesna oštećenja i koga su drugi izbjegavali zato što nije uspijevaao zadržati hranu u ustima pa mu je hrana redovito ispadala na podbradnjak načinjen od novina.

J. N. Darby je odlučio odsjesti u skromnoj kolibici sa starijim parom i odbiti smještaj koji bi bio dostojan jednog velikodostojnika.

Učenik koji ima suosjećanja nazvat će starije osobe i invalide. Posjećivat će bolesne i ozlijeđene. Slat će razglednice onima koji ih inače ne dobivaju. On će donositi hranu nezaposlenima i onima čiji je dom zadesila smrt. Vidjet ćete ga kako se trudi razgovarati s onim mladićem u kolicima. Brzo će se sprijateljiti sa čovjekom koji ima psa vodiča. On će zagrliti djevojčicu koja ima Downov sindrom. Svi koji imaju oštećenja, koji su zapostavljeni, usamljeni i tužni vole ga jer znaju da mu je stalo.

Paul Sandberg nije uzalud slijedio svog Učitelja. Jednom je ušao u kafić i sjeo pokraj čovjeka koji se zvao Freddie. Paul je vjerno posvjedočio Fredu i Fred se nedugo nakon toga nanovo rodio i stupio u Božje kraljevstvo.

Kad je nakon nekog vremena Fred obolio od raka, Paul ga je redovito posjećivao. Ondje, u bolnici koja je bila ispod svih standarda, Paul je obavljao dužnosti koje su trebali obavljati bolničari. One noći kad je Fred umro Paul ga je držao u naručju i citirao mu biblijske stihove. To se zove suosjećanje!

U zapadnom Michiganu jedan je petnaestogodišnji mladić počeo primati terapiju za rak. Kemoterapija mu je neko vrijeme pomagala, ali mu je od nje bilo mučno. Osim toga, zbog nje mu je otpala kosa. Uz nesigurnost koju je nosila ta bolest, još je morao trpjeti poniženje vraćanja u školu gotovo bez kose, sa sporadičnim pramenovima na glavi.

Međutim, prvog dana kad se vratio ustanovio je nešto nevjerojatno. Mnogi njegovi školski kolege bili su potpuno ćelavi! Obrijali su glave. U mudroj i domišljatoj milosti ovi tinejdžeri su pronašli način kako da olakšaju bol svom prijatelju i pomognu mu da se uklopi. Kako nam samo treba takvo suosjećanje! Kako samo moramo ovako moliti:

*Pomozi mi da vidim mnoštvo kako ga je moj Spasitelj vidio
dok mi se pogled ne zamuti od suza.
Pomozi mi da se sažalim nad zalutalim ovcama
i da ih volim Njegovom ljubavlju.
(Nepoznat autor)*

16. Budite ispunjeni Duhom Efežanima 5,18

Mnogi misle da je ispunjenje Duhom nekakva nejasna i mistična stvar. Taj koncept nije jasna, konkretna ideja u mislima ljudi. Dodajmo na to i činjenicu da postoji vrlo mnogo pogrešnih učenja o ovom djelovanju Duha, pa nije ni čudo što su kršćani zbunjeni.

Prvo, treba razlikovati ispunjenje od drugih službi koje Duh čini. Ispunjenje nije isto što i:

Prebivanje. Ovo znači da Treća Osoba Trojstva doista živi u tijelu svakog vjernika. Naša tijela su hram Svetog Duha.

Krštenje. Krštenje je ono djelo Svetog Duha po kojem On pripaja osobu Kristovom tijelu u trenu kad osoba povjeruje. Osoba postaje pripadnik sveopće crkve.

Pečat. Pečat je znak vlasništva i sigurnosti. Bog Duh obilježava vjernika kako bi se znalo da vjernik pripada Bogu i da ga Bog čuva.

Polog. U pitanju je uplata pologa, jamstva. Neki to uspoređuju sa zaručničkim prstenom. Kao što je sigurno da osoba ima Duha, tako će sigurno jednog dana primiti punu baštinu.

Pomazanje. U Starom zavjetu kraljevi i svećenici su bili pomazani uljem tijekom obreda inauguracije. Tako je i Duh naše pomazanje u kraljevsko svećenstvo. U 1. Ivanovoj 2,27 nalazimo dodatno značenje pomazanja. Učenje koje primamo od Duha omogućuje nam da razlikujemo istinu od zablude.

Sve ove službe Duha događaju se onog trena kad osoba primi spasenje. One su automatske. Ne iziskuju suradnju od novog vjernika. Ne postoje uvjeti koje treba ispuniti. To su iskustva koja se događaju jednom zauvijek.

S ispunjenjem Duhom je drugačije. Zapravo, u Novom zavjetu vidimo dvije vrste ispunjenja.

Najprije dolazi suvereno ispunjenje vjernika za neko posebno djelo. Tako čitamo da je Ivan Krstitelj bio ispunjen Svetim Du-

hom još u majčinoj utrobi (Lk. 1,15b). Bog ga je na taj način bio pripremio kao onoga koji je trebao najaviti Mesijin dolazak. Možda se ova riječ upravo na taj način često koristi u Djelima apostolskim. Tako su se i učenici ispunili Duhom dok su se pripremali za dolazak Duha na Pedesetnicu (Dj. 2,4). Petra je Duh ispunio kako bi ga osposobio za poruku osvjedočenja pred upraviteljima i pred narodom (Dj. 4,8). Petar i Ivan su se ispunili Duhom kako bi mogli smjelo govoriti Božju riječ (Dj. 4,31). Savao se ispunio Duhom kako bi mogao propovijedati Krista u Damasku (Dj. 9,17.22). Kasnije se Savao ispunio Duhom ne bi li se mogao suprotstaviti vračaru Elimi (Dj. 13,9). Barem neka od ovih ispunjenja bila su privremena, a primatelji nisu trebali ispuniti nikakve uvjete.

Postoji i ispunjenje Duhom za koje moramo ispuniti određene uvjete. To je ono što vidimo u Efežanima 5,18. To nije nešto za što se molimo, već je to zapovijed koju treba izvršiti. U izvorniku Novog zavjeta je jasno da ovo znači „neprekidno se ispunjavajte“. U pitanju je trajni proces, a ne postignuće. Ne radi se o emocionalnom iskustvu, već o dosljednom životu u svetosti. Pavao je napisao: „I ne opijajte se vinom, jer u tome leži propast, već se napunite Duhom!“ No, zašto je spominjao jedno takvo zlo kao što je opijanje vinom zajedno s ispunjenjem Svetim Duhom? Vjerojatno zato što su postojale određene sličnosti, kao i vrlo očite razlike.

Pogledajmo prvo sličnosti. U oba slučaja osoba se nalazi pod kontrolom nečeg izvanjskog. Kod pijanstva osoba je pod utjecajem alkohola (žestice se nazivaju špiritima – duhovima). Ispunjenost Duhom znači da je osoba pod utjecajem Svetog Duha. U oba slučaja to se vidi po načinu na koji osoba hoda. Pijan čovjek tetura naokolo. Osoba koja je ispunjena Duhom hoda daleko od grijeha i ovog svijeta. U oba slučaja to možete zaključiti prema načinu na koji osoba govori. Pijana osoba govori zbrkano i prostači. Vjernikove riječi uzdižu Krista i izgrađuju druge.

Potom, postoje i dvije razlike. Pijana osoba nema nadzora nad sobom. Kod ispunjenosti Duhom toga nema. Pijana osoba je ma-

nje otporna na grijeh. Duhom ispunjena osoba je osjetljivija na grijeh.

Prisjećam se oštih riječi Jamesa Stewarta: „Ako je grijeh ispuniti se vinom, još je veći grijeh ne ispuniti se Duhom.“

Kao što smo spomenuli, ispunjenje Duhom je život u svetosti.

U navedenim tekstovima ćete pronaći ovo isto u drugačijim oblicima:

- To je karakter građanina Božjega kraljevstva (Mt. 5,1-16).
- To je život ostajanja u Kristu (Iv. 15,1-17).
- To je život ljubavi (1. Kor. 13).
- To je kršćaninovo oružje (Ef. 6,10-20).
- To je život kršćanskoga karaktera (2. Pt. 1,5-11).
- Evo nekoliko stvari koje su važne za ispunjenje Svetim Duhom:
 - Priznajte i ostavite grijeh čim ga postanete svjesni (1. Iv. 1,9; Izr. 28,13).
 - Podložite se Božjem vodstvu iz trenutka u trenutak (Rim. 12,1-2).
 - Zasićujte se Božjom riječju (Iv. 17,17). Ne možete se ispuniti Duhom ako niste obilno ispunjeni Kristovom riječju (Kol. 3,16).
 - Provodite puno vremena u molitvi i štovanju (Rim. 8,26; 2. Kor. 3,18).
 - Ne udaljujte se od zajednice kršćana i klonite se ovosvjet-skih stvari (Heb. 10,25; 2. Tim. 2,4).
 - Vrijedno radite za Gospodina (Prop. 9,10).
 - Glasno se oduprite nepravednim požudama tijela (1. Kor. 9,27).
 - Reagirajte na grešne kušnje kao da ste mrtvi (Rim. 6,11). U trenucima žestokih napasti, zazovite Gospodina (Izr. 18,10). Strogo nastojte ukloniti se od svakoga grijeha (Mt. 18,8). Bježite kako ne biste pali (2. Tim. 2,22). Onaj koji se bori i bježi doživjet će novi dan za novu borbu.

- Kontrolirajte svoj misaoni život (Izr. 23,7; Fil. 4,8).
- Ne budete egocentrični već neka vam Krist bude na prvom mjestu (Iv. 16,14).

A sada idite i radite svoj posao, uvjereni da Duh vlada nad vama.

Kako će to biti kad se ispunimo Duhom? Veći dio života će vjerojatno biti uobičajen, rutinski, svakodnevni trud. Povremeno ćemo se naći na planinskom vrhuncu. No, vidjet ćete da se zupčanici života pokreću i da se događaju stvari koje se inače ne bi dogodile. Bit ćete svjesni da Bog djeluje u vama i po vama. Vaš život će blistati nadnaravnim, a kad dodirnete nečiji život, nešto će se dogoditi za Boga. Bit će sile (Lk. 24,49; Dj. 1,8), smjelosti (Dj. 4,13. 29. 31), radosti (Dj. 13,52), slavljenja (Lk. 1,67-75, Ef. 5,19-20) i pokornosti (Ef. 5,21).

Posljednje upozorenje. Osoba koja je ispunjena Duhom nikada to neće reći. Služba Duha jest uzvisiti Krista, a ne vjernika. Hvalisati se nečim kao da je to čovjek sam postigao znači biti ohol.

17. Zauzmite nizak položaj

Oholost je roditelj svih grijeha. To je počelo u nebu kad je lijepi Lucifer poželio svrgnuti svoga Stvoritelja i Boga. Ispunjen ponosom, pao je pod osudu (1. Tim. 3,6). Christopher Marlowe je to nazvao „slavoljubivim ponosom i drskošću zbog koje ga je Bog izbacio iz neba“. Budući da nije htio sam snositi posljedice, htio ih je podijeliti s drugima pa je naveo Adama i Evu na grijeh. Tako je ponos ušao u ljudske gene, a tužna posljedica je to što ga svatko od nas ima dovoljno da u njemu potopi čitavu flotu brodova.

J. Oswald Sanders je nazvao ponos „deifikacijom sebe“: „Ponosna osoba o sebi ima bolje mišljenje nego što bi trebala. Ona sebi prisvaja čast koja pripada samo Bogu.“

Bilo koji pravi prikaz Gospodina Isusa mora ga pokazati kao onoga koji je krotak i ponizna srca. Riječ „krotak“ nosi konotaciju ukroćenosti. Tom se riječju govori o ždrijepcu koji je prihvatio jaram i strpljivo kaska naprijed dok mu glava poskakuje gore-dolje, pogleda uperenog naprijed.

Naš krotki Gospodin poziva nas da uzmemo Njegov jaram i da naučimo biti poput Njega. To će značiti da ćemo bez pritužbi prihvatiti Njegovu volju. Kad nas snađu nevolje, moći ćemo reći: „Dobro... jer je tako tebi bilo milo.“

Isusovu poniznost vidimo u Njegovu rođenju u štalici, rođenju koje ni u kom smislu nije bilo obavijeno slavom ovog svijeta. Tu poniznost vidimo i u Njegovu životu, bez ikakvog tračka oholosti, bez i najmanjeg nagovještaja kompleksa superiornosti. Vrhovni primjer Njegove poniznosti vidimo kad „ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu“ (Fil. 2,8).

*Bio si, Spasitelju, pokoran i ponizan.
Hoće li se crv poput mene,
slab, grešan i nesvet,*

usuditi podići glavu visoko? (H. F. Lyte)

*Ponizio se do jaslica,
čak do drva na Golgoti,
ali tako sam ponosan i nespreman
biti Njegov ponizni učenik. (Nepoznat autor)*

Dobro je znati svoju pravu mjeru. Kad su Georgea Washingtona zatekli kako obavlja neki fizički posao, prijatelj mu je rekao: „Generale, vi ste prevelik čovjek za ovakve poslove.“ „Ne, nisam,“ odgovorio je Washington. „Upravo sam odgovarajuće veličine.“

*O, tako sam različit od Krista, kome želim biti sličan,
u Njegovoj prisutnosti sam tako slabašan, ne vrijedi uspoređivati.
Za Njegovom poniznošću, krotkošću i ljubaznošću ja čeznem
da bih mogao sjajno prikazati Njegovu slavu i živjeti samo
za Njega.*

Istinska poniznost nije kad mislimo loše o sebi, nego kad uopće ne mislimo na sebe. Toliko sam loš da o meni ne vrijedi misliti, želim zaboraviti na sebe i gledati na Boga, koji je uistinu dostojan svih mojih misli. (William Kelly)

Isaac Newton je bio jedan od najizvršnijih umova svoga doba i jedan od najvećih genija kojeg je naša vrsta ikad rodila. Pa ipak, Newton je za sebe rekao:

„Ne znam kakav dojam ostavljam pred svijetom, ali samom sebi se činim poput dječaka koji se igra na morskoj obali, okrećući se povremeno kako bi pronašao uglačaniji kamenčić ili ljepšu školjkicu, a veliki ocean istine leži neotkriven preda mnom.“

Usporedimo to s pošalicom Oscara Wildea kad se našao na njujorškoj carini: „Nemam ništa za prijaviti osim vlastitog genija.“

F. B. Meyer je rekao za Dwighta L. Moodyja: „Moody je čovjek koji očito nikad nije čuo za sebe. Nije ni čudo što ga je Bog tako divno upotrijebio!“

Nekadašnji govornik na Keswicku rekao je: „Nema toga što Bog ne može učiniti ako maknemo ruke sa slave.“ Jedan drugi propovjednik je rekao: „U redu je ako vas ljudi hvale, samo nemojte to udisati.“

Oholost je ono što ne dopušta mnoštvu da prizna Krista te se tako osuđuje na vječnost u paklu. Ponos je ono što ne dopušta kršćanima da se ispričaju kad uvrijede nekoga. Ponos je ono što Bogu ne dopušta da nas koristi. Ponos blokira protok duhovne moći i svjedočanstva. S druge strane, nikada nećemo biti toliko mali da On neće moći raditi u nama.

J. N. Darby je rekao: „O, kakva je radost nemati ništa i biti ništa, ne vidjeti ništa osim živoga Krista u slavi i ne voditi računa ni o čemu osim o Njegovim interesima na ovom svijetu.“

Shvaćajući da je ponos grijeh koji ga zarobljava, Robert Chapman je ostavio svoje bogatstvo i društveni položaj te se preselio u sirotinjsku nastambu. Rekao je nešto neobično: „Nikako nisam prestajao biti ponosan.“

Moramo se odlučno razračunati s ponosom. William Law je napisao: „Ponos u vama mora umrijeti da bi nebo moglo živjeti u vama... ne gledajte na ponos samo kao na neprilično ponašanje, niti na poniznost samo kao na pristojnu vrlinu. Jedno je sami pakao, a drugo je samo nebo.“

Sobar njemačkog cara rekao je: „Ne poričem da je moj gospodar bio tašt. On je uvijek morao biti u centru pažnje. Kad bi išao na krštenje, htio je biti beba. Kad bi išao na svadbu, htio je biti mlada. Kad bi išao na pogreb, htio je biti mrtvac.“

Rabin Simeone Ben Jochai je rekao: „Ako su na svijetu samo dva pravednika, to smo moj sin i ja. Ako li je samo jedan, to sam onda ja.“ Usporedimo ovo s onim što je F. B. Meyer rekao o sebi:

Ja sam običan čovjek. Nisam posebno nadaren. Nisam neki govornik, nisam akademik, nisam uzvišen mislilac. Ako sam išta učinio za Krista i za svoj naraštaj, to je samo zato što sam se pot-

puno predao Kristu Isusu, a onda pokušao učiniti što je On tražio od mene. Želja kršćana treba biti:

*Neka bih ostao malen i neznan,
ljubljen i cijenjen samo pred Kristom (Charles Wesley).*

Trebamo pokušati anonimno proživjeti svoj život. Zapravo se nemamo čime ponositi. „Kad smo mali, tada počinjemo biti veliki; što smo manji, to smo veći, a savršeno smo veliki kad smo ništa.“ Darby je bio kategoričan po ovom pitanju. Rekao je: „Istinska je veličina služiti da nas ne vide i raditi da nas ne primijete.“

U svojim datotekama imam sliku privlačne mlade dame koja sjedi pred toaletnim stolićem sa zrcalom. Veliko zrcalo odražava njezin sjaj. Stolić je prekriven bočicama pomada za kožu, mirisima i drugim priborom za uljepšavanje. Međutim, kad se malo bolje zagledate u sliku, čini vam se da slika nestaje i da se pojavljuje oblik lubanje.

Dobro je podsjetiti se na ovakve stvari koje nam raspršuju ponos:

„Nitko ne može ništa prisvojiti što mu nije dano s neba“ (Iv. 3,27). „Jer bez mene ne možete ništa učiniti“ (Iv. 15,5c). „Stoga: niti je što onaj koji sadi, niti onaj koji zalijeva, nego onaj koji čini da raste – Bog“ (1. Kor. 3,7). „Što li imaš što nisi primio?“ (1. Kor. 4,7).

*Želiš li biti velik? Tada služi ponizno.
Želiš li se uzdići, tada se spusti.
Ali koliko god nisko otišao,
Onaj najuzvišeniji je otišao još niže. (Charles Wesley)*

18. Slomi me, Gospodine

„Blizu je Jahve onima koji su skršena srca, a klonule duše spašava“ (Ps. 34,19).

„Žrtva Bogu duh je raskajan, srce raskajano, ponizno, Bože, nećeš prezreti“ (Ps. 51,19).

„Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost“ (Jak. 4,6).

Ne bi bilo pravo reći da je Biblija puna stihova o slomljenosti. Međutim, to se spominje dovoljno često da možemo zaključiti kako je slomljenost važna stavka u kršćanskom životu. Pogledajmo neke spomene:

Bilo je nužno ukrotiti Jakovljevu tjelesnu snagu prije no što se mogao zaodjenuti u duhovnu snagu (Post. 32,22-32).

Zemljani vrčevi su se razbili i svjetlo je zasjalo te prestrašilo neprijatelje (Suci 7,18-19).

Sedam kruhova i dvije ribe morali su se razlomiti kako bi se mnoštvo nahranilo (Mt. 14,19).

Krov se morao razbiti kako bi uzeti čovjek primio oprostjenje i iscjeljenje (Mk. 2,1-12).

Posuda se razbila, ulje je izliveno i kuća se ispunila miomirisom (Iv. 12,3-5; Mk. 14,3).

Spasiteljevo tijelo je bilo slomljeno i otkupljeno je nebrojeno mnoštvo (1. Kor. 11,24).

„Kad su trnje, čavli i koplje razlomili Isusovo tijelo, otkupljenje je poteklo poput kristalnog potoka koji čisti grešnika i daje mu život.“

Tek kad se naša zemljana tijela slome, blagoslov može poteći od nas ka drugima (2. Kor. 4,7). „Bog za svoju slavu koristi one ljude i stvari koje su najsavršenije slomljene.“

Početak slomljenosti

Istinsko obraćenje je oblik slomljenosti. Po svojoj smo prirodi divlji ždrijepci nepodobni za službu. Sveti Duh nas osvjedočava o našem grijehu i privodi nas k pokajanju sve dok ne kažemo:

*Ne, već se predajem, predajem,
više se ne mogu odupirati,
tonem primoran umirućom ljubavlju,
i priznajem Te za osvajača.*

Tada nas Isus poziva da uzmemo Njegov jaram na sebe (Mt. 11,29). Kao što se na poljoprivrednom dobru jaram koristi za uprezanje ukroćenih životinja, tako je Isusov jaram namijenjen ukroćenim, slomljenim ljudima. Međutim, Njegov jaram ne struže, jer je podstavljen ljubavlju. Kad Gospodin kaže: „jer sam krotak“, na španjolskom se to kaže *manso*. Istom riječju, *manso*, govori se o ukroćenom konju. To znači „poslušnan, poučljiv“.

Nekoliko elemenata slomljenosti

Priznavanje grijeha

Istinska slomljenost očituje se u priznavanju grijeha Bogu i svakom drugom kome ste zgriješili. Davidove ispovijedi u 32. i 51. psalmu klasici su koji pokazuju što je istinsko priznavanje grijeha. Bila je to najgora godina u njegovom životu.

1. Priznavanje grijeha mora uslijediti brzo. Istinska ispovijest ne gura stvari pod tepih i ne čeka da vrijeme zaliječi rane. David je čekao godinu dana.

Prije mnogo godina kršćanski profesor Stuart Blackie sa Sveučilišta u Edinburghu slušao je čitanje svojih studenata. Kad je jedan mladić ustao ne bi li započeo izlaganje, držao je knjigu u pogrešnoj ruci. Profesor je zagrmio: „Uzmi knjigu u desnu ruku i sjedni!“ Na ovaj grubi prijekor student je podigao desnu ruku. Nije imao desnu šaku. Drugi studenti su se počeli meškoljiti. Pro-

fesor je na trenutak oklijevao, a zatim se uputio prema studentu, u suzama ga zagrlio i rekao: „Nisam znao. Molim te, oprosti mi.“ Njegova ponizna isprika ostavila je dugotrajan dojam na ovog mladića. Netko je kasnije prenio taj događaj na nekom većem susretu vjernika. Potkraj sastanka jedan čovjek je istupio naprijed, okrenuo se prema okupljenima i podigao desnu ruku. Ruka je završavala na zglobu. Čovjek je rekao: „Ja sam taj student. Profesor Blackie me je doveo Kristu. Ali to ne bi bilo moguće da nije učinio pravu stvar.“¹⁸

2. Priznavanje grijeha treba biti pojedinačno. Ne priznajemo „naše“, već „svoje“ grijehе. Molitva poput: „Oče, ako smo učinili nešto loše“ nije iskrena.

3. Istinsko priznavanje grijeha je potpuno i otvoreno. Njujorški senator D'Amato narugao se sucu Itou oponašajući japanski naglasak. Kasnije je javno rekao: „Bila je to nesretna epizoda. To je bilo potpuno pogrešno. Bila je to neukusna šala. Ispričavam se sucu Itou za uvredu koju sam mu nanio. Iskreno mu se ispričavam.“

4. Priznavanje mora biti konkretno. Nazovimo grijeh njegovim imenom: tračanje, bijes, osuđivanje prije nego što čujemo obje strane, odbijanje mladih ljudi kritiziranjem itd.

5. Priznavanje mora biti bezuvjetno. Ne: „Ako sam učinio nešto loše, možeš mi oprostiti“ ili: „Ako ti oprostiš meni, i ja ću oprostiti tebi.“

6. Priznavanje ne smije umanjivati grijeh. „Ponio sam se neprilično.“ Zatim: „Ponio sam se nepristojno.“ Zatim: „Loše sam se ponio.“ Neki nazivaju svoj grijeh sitnim propustom, omaškom.

7. Priznavanje mora biti praćeno nakanom da napustimo grijeh. Jednoga je čovjeka grižnja savjesti natjerala da napiše pismo Poreznoj upravi. Napisao je: „Nisam mogao spavati jer sam u prošlogodišnjoj prijavi poreza namjerno pogrešno naveo visinu svog prihoda. Prilažem ček u vrijednosti od 150 \$. Ako i dalje ne budem mogao spavati, poslat ću još.“¹⁹

¹⁸Our Daily Bread, Radio Bible Class, Grand Rapids, MI: 18. listopada.

¹⁹Ibid. 16. rujna.

Kad je stari Joe bio na samrti, sjetio se da se posvađao s Jimom pa je htio razriješiti spor. Stoga je pozvao Jima kod sebe i rekao mu da se plaši otići u vječnost ako ne prizna svoju krivnju, pa se htio izmiriti. Činilo se da će sve biti u redu, ali kad je Jim krenuo kući, Joe mu je rekao: „Ali sjeti se: ako ozdravim, ovo ne vrijedi.“²⁰

8. Priznavanje ne smije tražiti izlike. „Sotona me je natjerao.“ „Bila je to moja stara narav.“

Dr. Ironside je ispričao sljedeću priču o sebi:

“Kad sam bio mladi propovjednik, upravo oženjen, smatrao sam da propovjednik ima pravo na luksuz „slabih živaca“. Vidio sam druge kako to čine. Mislio sam da je vrlo propovjednički od mene kad se razbjesnim. Naučio sam svoju lekciju, a nekad je supruga ta koja vas nauči pameti! Propovijedao sam u San Franciscu i dan mi je bio vrlo ispunjen. Došao sam rano i održao jedan sastanak u 9 sati ujutro. Zatim sam u 11 sati bio na sastanku gdje smo imali Gospodnju večeru, zatim sam imao još jedan sastanak poslije podne, onda još jedan sastanak, a poslije toga sastanak na ulici, zatim sastanak u zatvorenom. Sve u svemu propovijedao sam pet puta. Na putu kući bio sam iscrpljen. Šćućurio sam se u kut tramvaja i uživao u luksuzu živciranja. Supruga mi je nešto rekla, ali se ne sjećam što. Odgovorio sam joj na onaj muževni način koji je mnogima od nas vrlo poznat! Okrenula se prema meni i rekla: „Kako se možeš tako istresati na meni, a upravo si izišao sa sastanka? Kad si za propovjedaonicom, toliko si svet da bi čovjek pomislio da će ti se i maslac u ustima otopiti, a kad krenemo kući onda bjesniš na mene. Nisam to ničim zaslužila. Samo sam te pitala jednostavnu stvar. Što li bi tvoja zajednica sad mislila o tebi?“

Kako sam se samo spustio na zemlju u poniznosti. Rekao sam joj: „Dušo, oprost, nisam htio bjesniti, ali znaš da sam premoren. Danas sam propovijedao pet puta i jako sam živčan.“

²⁰ Ibid. 12. travnja 1988.

Na to mi je supruga odgovorila: „A ja sam te slušala pet puta i jednako sam umorna kao i ti. Ako ja mogu biti ljubazna, možeš i ti.“

Morao sam se ispričati. Tad sam naučio da ne pravdam svoje napade bijesa „živcima“.”²¹

9. Ne trebamo se počinjati braniti. Predsjednik Clinton je priznao svoj grijeh: „Da, to nije bilo u redu“, ali je u sljedećem trenutku izjavio: „Podići ćemo snažnu obranu.“

10. Priznavanje ne smije napadati onoga koji je razotkrio grijeh. Gđa Clinton je ovako branila svog muža: „Istina, to nije bilo u redu, ali ova istraga je rezultat desničarske urote.“

Daleko je bolje postupiti poput Georgea Whitfielda. „Jednom je tijekom svoje službe primio okrutno pismo u kojem ga se optuživalo za neko zlodjelo. Odgovorio je kratko i ljubazno: ‘Od srca vam hvala na pismu. Što se tiče onoga što vi i drugi moji neprijatelji govorite o meni, o sebi znam puno gore stvari od bilo čega što biste mi mogli reći. U Kristovoj ljubavi, George Whitfield.’“²²

Primjeri slomljenosti u priznanju

Apostol Pavao nije ispravno postupio kad je nazvao velikog svećenika okrećenim zidom, ali kad su ga opomenuli, rekao je: „Nisam znao, braćo, da je veliki svećenik. Stoji, naime, pisano: ‘Ne proklinji poglavara svoga naroda!’“ (Dj. 23,3-5).

Jedne večeri potkraj sastanka dr. Donald Grey Barnhouse je rekao: „Dok budemo pjevali zadnju pjesmu, molim sve sebične da požure kako bi prestigli mnoštvo, a nesebične molim da ostanu na mjestu još par minuta do blagoslova.“ Tek što su počeli pjevati, skupina ljudi koja je bila naprijed počela je izlaziti. Dr. Barnhouse je u trenu shvatio da iako je propovijedao u Duhu, završnu je opasku izrekao u tijelu. Uputio je Gospodinu brzu molitvu da ga očisti od grijeha nepromišljene neljubaznosti. Zatim je dao znak

²¹ Ironside, H. A., *The Keswick Convention*, London: Pickering & Inglis, 1939., str. 119.

²² Our Daily Bread, Radio Bible Class, Grand Rapids, MI, 18. kolovoza 1992.

sviraču orgulja na zadnjoj kitici te se ispričao okupljenima, u nadi da će netko prenijeti njegovu ispriku onima koji su već otišli.²³

Kad je Anglikanska crkva poslala kanonika Billa Butlera u Ruandu da podučava tamošnje ljude za pastore, on je počeo propovijedati liberalnu teologiju, sijući sumnju, nijekanje i besmislice. Kad je čuo da se skupina „nanovo rođenih“ (*abalokele*) svakog jutra u 4 sata okupljala na kampusu da se moli za njega, razgnjevio se. Jednog dana je odlučio prekoriti kolovodu te ga je pozvao i počeo s paljbom argumenata. Čovjek je to milostivo podnio i samo mu je rekao: „Ali stvarno vam treba pomoć.“

Bog je počeo raditi u Billovom životu. Shvatio je da je širio lažno učenje. Kad je posjetio biskupa i rekao mu da više ne može tako, biskup se uhvatio za glavu i rekao: „O, Bille, sad više nikada nećeš moći postati biskup.“ Bill je odgovorio: „Slava Gospodinu.“

Zatim je shvatio da se mora ispričati Ruandaninu. Kakvo je to bilo poniženje za svećenika Anglikanske crkve! Sjeo je u auto i počeo uvježbavati što će reći. Kad je Ruandanin otvorio vrata i ugledao Billa Butlera, rekao je: „Aleluja!“

Tada su nanovo rođeni pozvali Billa na svoje okupljanje u 4 sata ujutro. Bill je neprestano pronalazio isprike. Rekli su mu: „Možda možete pokušati na tjedan dana.“ Pokušao je i sasvim se uključio. Kad su vlasti čule za to, premjestili su Billa na drugo sveučilište i zabranili mu da održava bilo kakve sastanke prije 7 sati ujutro. Ruandani su smatrali da moraju biti poslušni Bogu. Zbog toga su izbačeni s fakulteta netom prije diplomiranja. Kasnije su se javili Billu i rekli mu da mora otići k biskupu i ispričati mu se zbog prezira i lošeg stava.

Jednog dana je član zajednice dr. Alexandera Whytea došao u njegov ured donoseći mu vijest da je propovjednik koji je došao u grad javno ustvrdio da jedan od misijskih suradnika dr. Whytea nije kršćanin. Dr. Whyte je usplamtjeo gnjevom, ljutit što se čuju takve optužbe na račun vjernoga Gospodnjeg slugu. U nekoliko biranih riječi izrazio je svoj gnjev prema počinitelju. „To nije

²³The Keswick Week 1946, London: Marshall, Morgan and Scott, 1946., str. 128-129.

sve,“ nastavio je župljanin: „Rekao je čak da ni vi niste istinski vjernik.“

Na to se dr. Whyte srušio na stolicu i rekao: „Molim vas, iziđite iz ureda kako bih mogao nasamo ispitati svoje srce pred Gospodinom.“

TO se zove slomljenost!

Festo Kivengere je priznao da nije volio bijelce, kao ni Britance koji su vladali njegovom zemljom. Gospodin mu je rekao da posjeti jednoga britanskog misionara i izmiri se s njim. „On ti je brat, iako je i bijel i Englez.“ Biciklom je prevalio 80 kilometara kako bi ga zamolio za oprostjenje. „Vidio sam svog brata. Preda mnom je stajao čovjek kojeg je Isus volio, i doista nam je bilo divno. Pozdravio sam ga uobičajenim afričkim pozdravom: zagrljajem. Nije bio svjestan što se dogodilo. Dok smo tako stajali, zamolio sam ga da mi oprost. Stajali smo u prisutnosti Oslobođitelja, a srca su nam lupala u istom ritmu: nismo stajali kao Englez i Afrikanac, već kao nanovo rođeni vjernici koje je Božji Sin oslobodio. Razgovarali smo, molili se, pjevali i rastali se. Prošle su trideset i tri godine i još uvijek ga jako volim.“

„Kad ljubav prestane krvariti, ona prestaje blagoslivljati.“

Što se događa kad odbijemo priznati grijeh

1. Prekida se zajedništvo s Bogom. Bog je i dalje naš Otac, ali naše zajedništvo s Njim je narušeno.
2. Prekida se zajedništvo s drugim vjernicima.
3. Gubimo radost Božjeg spasenja.
4. Gubimo svoju moć.
5. Gubimo učinkovito svjedočanstvo. Usta su nam zapečaćena. I dalje smo spašeni po Isusovoj zaslugi, ali smo nepodobni za službu na zemlji.
6. Ako je grijeh javne naravi, tada sramotimo ime Gospodina Isusa i dajemo Spasiteljevim neprijateljima razloga za huljenje.

7. Živimo u laži. Naši postupci bacaju sumnju na stvarnost našeg obraćenja. Puno govorimo, a malo radimo. Govorimo slatko, ali živimo kiselo.
8. Gubimo pristup Bogu u molitvi.
9. Naša djela će sagorjeti, premda ne i naše duše.
10. U opasnosti smo da doživimo životni brodolom. Jedna odluka koju će onaj koji otpada od vjere donijeti može ga doživotno odvojiti od službe za Gospodina.
11. Možemo izgubiti zemaljski život.
12. Možemo izgubiti nagrade pred Kristovim sudom.
13. Živimo s užasnim osjećajem krivnje.

U svojoj knjizi *Finishing Strong* (Doći do kraja snažni), Steve Farrar piše:

Neki od nas su shvatili da su lancima vezani za svoju prošlost poput cirkuskog slona prikovanog za štap. To je jedan od primarnih neprijateljevih alata i shema za poražavanje kršćana kako ne bismo došli do kraja snažni. Što neprijatelj čini? On samo kopa po mutnim dubinama našeg sjećanja. Baca na nas našu prošlost. Može to biti neki veliki grijeh iz naše prošlosti, zbog kojeg još uvijek tugujemo i duboko žalimo. Da, oprosteno nam je. Da, pripadamo Isusu Kristu, ali taj propust nam se stalno vraća u misli poput mračne paralizirajuće magle kad god se želimo pokrenuti i učiniti nešto značajno za Gospodina. Mi smo poput onog slona koji je privezan za štap. Štap uopće ne sputava tog divovskog stvora. On ima snage i sposobnosti izvući štap iz zemlje kao običnu čačalicu. Pa ipak, slon ostaje prikovan za svoje sjećanje. Isto je i s mnogima od nas.

Možda je u pitanju spolni nemoral, ili ste lagali kako biste dobili posao, ili ste bili okrutni, ili ste zanemarili nekoga, ili ste prekršili svoj zavjet ili obećanje Bogu. Što god bilo u pitanju, neprijatelj vam stalno nabija taj grijeh na nos. Koristi ga kako bi vas paralizirao i neutralizirao. Ne, Sotona vam ne

može oduzeti spasenje, ali vam može ukrasti radost. Dovoljno je samo da vas podsjeti na taj jedan grijeh iz prošlosti.²⁴

Što se tiče okova krivnje, Farrar citira Roberta Hefflera:

Jedan dječak je došao u posjet djedu i baki na seoskom imanju i dobio je pračku kako bi se mogao igrati u šumi. Vježbao je u šumi, ali nikako nije uspijevao pogoditi metu. Pomalo obeshrabren, vratio se u kuću na večeru. Dok se vraćao, ugledao je bakinu omiljenu patku. Nagonski je izbacio kamenčić iz pračke, pogodio je točno u glavu i ubio je. Zaprepastio se i ražalostio. U panici je sakrio patku među drva... i shvatio da ga je sestra vidjela. Sally je vidjela sve, ali nije ništa rekla.

Nakon ručka baka je rekla: „Sally, idemo oprati posuđe.“ Međutim, Sally je odgovorila: „Bako, Johnny mi je rekao da bi ti htio danas pomagati u kuhinji, je li tako, Johnny?“ A zatim mu je došapnula: „Sjeti se patke.“ I Johnny je otišao oprati posuđe.

Kasnije je djed upitao djecu žele li ići na pecanje, ali je baka rekla: „Žao mi je, ali treba mi Sallyna pomoć oko večere.“ Međutim, Sally se nasmiješila i rekla: „Nema problema, jer Johnny je rekao da ti on želi pomoći.“ I opet je došapnula bratu: „Sjeti se patke.“ Tako je Sally otišla na pecanje, a Johnny je ostao.

Nakon nekoliko dana tijekom kojih je Johnny morao obavljati i svoje i Sallyne dužnosti, više nije mogao izdržati. Otišao je k baki i priznao da je ubio patku. Baka je kleknula, zagrlila ga i rekla: „Znam, dušo. Vidiš, stajala sam na prozoru i sve sam vidjela. Volim te, pa sam ti oprostila. Samo sam se pitala koliko ćeš dugo dopuštati Sally da te iskorištava kao svog roba.²⁵

Gospodin vidi svaki naš grijeh. Međutim, On čeka ne bi li vidio koliko dugo ćemo biti robovi krivnje prije nego što priznamo gri-

²⁴ Farrar, Steve, *Finishing Strong*, Sisters, OR: Multnomah Books, 1995., str. 158.

²⁵ Ibid. str. 162-3.

jeh. Krug priznavanja grijeha mora biti jednako širok kao i krug počinjenja grijeha.

Jedan starješina mi je napisao:

Na jučerašnjem molitvenom sastanku jedna je sestra počela ružno govoriti o drugoj sestri, koja nije bila prisutna. Ukorio sam je i rekao joj da to sve kaže izravno sestri o kojoj je riječ. Međutim, učinio sam to bez ljubavi, ispred svih. Sestra se rasplakala i otišla. Sad je bilo vrijeme da ja primim ukor. Drugi su mi rekli da joj to nisam trebao reći tako grubo, i to pred drugima. Posramljen, otišao sam k ovoj sestri i zamolio je da mi oprosti. Kad sam se vratio na sastanak, nisam se mogao moliti sve dok nisam pred svima priznao svoj grijeh Bogu. Nikad mi se nije dogodilo ništa slično. Pola sata kasnije ova sestra i ja smo bili potpuno izmireni i naše je zajedništvo bilo obnovljeno.

Vrlo posvećeni F. B. Meyer ispričao je kako se on jedne nedjeljne večeri naljutio na nekoga crkvenog dužnosnika, i to petnaest minuta prije nego što je trebao propovijedati. Nekoliko njegovih suradnika došlo se moliti s njim prije izlaska za propovjedaonicu. Znao je da nije u zajedništvu i da ne može propovijedati evanđelje dok ne izglati stvar. Stoga je pozvao toga crkvenog dužnosnika i ispričao se zbog toga što se naljutio. „Čovjek je izgledao više neugodno nego ugodno iznenađen, ali to nije bilo važno. Učinio sam pravu stvar i duša mi se ponovno vinula u plavetnilo Božjih nebesa. Bog me je doveo do priznanja grijeha.“²⁶

Naknada

Zakej je sjajan novozavjetni primjer spašenoga grešnika koji je nadoknadio sva svoja nekadašnja zlodjela (Lk. 19,8). Ovo uvijek treba činiti u Gospodinovo ime, kako bi Njemu pripala slava.

W. P. Nicholson bio je gorljiv i nekonvencionalan propovjednik u Sjevernoj Irskoj prije mnogo godina. Jednom prilikom je propovijedao tako moćno da su se stotine spasile. Budući da su

²⁶ Meyer, F. B., *The Christ Life for Your Life*, Chicago: Moody Press, n.d., str. 70-72.

se upravo spasili, osjetili su da moraju vratiti alatke koje su ranije ukrali. Štoviše, vraćeno je toliko alata da su željezare morale izgraditi nova skladišta gdje će ga pohraniti. Na kraju su tvrtke morale izdati javnu obavijest u kojoj su molili građane da prestanu vraćati alat jer više nisu imali mjesta gdje će ga spremati.

Postoje slučajevi kad je nemoguće nadoknaditi štetu. Najbolje što kršćani mogu učiniti jest priznati svoje grijehе i prepustiti ostalo Bogu.

Oproštenje

Slomljenost ne sadrži samo traženje oprostеnja, već i opraštanje nekome tko nam se ispriča. Corrie Ten Boom daje nam klasičnu ilustraciju o tome. Kad je nakon Drugog svjetskog rata govorila o oproštenju u jednoj crkvi u Njemačkoj, među slušateljima je ugledala čovjeka koji je bio jedan od najokrutnijih stražara u koncentracijskom logoru u kojem je njezina sestra umrla i u kojem je i sama pretrpjela neizrecivo poniženje i patnje.

Poslije sastanka taj joj je čovjek pristupio i rekao: „Postao sam kršćanin. Bog mi je oprostio. Možete li mi vi oprostiti?“

Corrie je tada ponovno proživjela prošlost. S mukom je izvadila ruku iz džepa. Konačno je milost pobijedila. Ispružila je ruku pokajanome stražaru.

Rekla je: „Brate, opraštam ti cijelim srcem!“

U oproštenju postoji jasan poredak:

1. Najprije, kad netko zgriješi protiv vas, trebate mu oprostiti u srcu (Ef. 4,32). Tako ćete sebe riješiti muke, ali u tom trenutku još nećete reći prijestupniku da ste mu oprostili.
2. Ako se osoba pokaje, recite joj da ste joj oprostili i oprostite bez mjere (Lk. 17,4). Recite da opraštate. Nemojte umanjivati ono što vam je ta osoba učinila. Ona želi čuti da ste joj oprostili.

Bog mrzi duh neopraštanja. Između J. N. Darbyja i Georgea Müllera došlo je do ozbiljnog razdora, koji je potrajao godinama.

Konačno je Darby posjetio sirotište koje je Müller vodio i zamolio da se susretne s njim. Žena koja je otvorila vrata rekla je da je gospodin Müller gore u sobi i da će ga pozvati. Kad je Müller sišao, rekao je Darbyju: „Slobodan sam samo deset minuta... tako si se zlobno ponio u cijeloj ovoj stvari da moramo puno toga pretrpiti prije nego što se budemo mogli ponovno ujediniti.“²⁷ Darby je ustao i otišao. Ovaj Müllerov grubi ispad predstavljao je kraj svake nade za izmirenje. Bio je to posljednji susret ta dva čovjeka na ovom svijetu.

U ranim danima crkve jedan čovjek je osuđen na smrt zbog svoje vjere. Dok su ga stražari vodili na pogubljenje, drugi kršćanin koji je skrivio nešto osuđeniku pao je pred njega i molio ga za oprostjenje. Zatvorenik mu je pokazao da se odmakne i otišao u smrt na lomači. Ime toga čovjeka se ne nalazi ni u jednom zapisu o kršćanskim mučenicima. „Kad bih tijelo svoje predao da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa“ (1. Kor. 13,3).

Ustrajnost bez osvete

Jeste li primijetili da se Gospodin Isus nikad nije osvećivao (1. Pt. 2,23)?

Za nas, smrtni grešnici, to je nešto najprirodnije. Mi želimo uzvratiti milo za drago. Međutim, milost nam omogućuje da podnesemo učinjeno zlo bez uzvraćanja (1. Pt. 2,19-20).

Uzvraćanje na zlo dobrim

Vjernici su pozvani da uzvraćaju na svako zlo dobrim (Rim. 12,17; 20-21). Jedan Indijac je oštrim, metalnim štapom požurivao svog slona po bombajskoj ulici. Iznenada je štap pao na tlo uz glasan tresak. Slon se okrenuo, surlom uhvatio štap i ispružio ga gospodaru.

Svijet ostaje bez teksta kad vidi osobu koja je toliko krotka.

²⁷ Roger Steer, *George Mueller: Delighted in God*, Wheaton, IL: Harold Shaw Publishers, 1981., str. 136.

Držite druge većima od sebe

Još jedan dokaz slomljenosti je držanje drugih većima od sebe (Fil. 2,3). To ne znači da su drugi karakterno bolji od nas. Smatrat ćemo druge većima od sebe tako što ćemo pretpostaviti njihove interese svojim. Kad su Abraham i Lot izišli iz Egipta i došli nadomak Betela, vidjeli su da nema dovoljno pašnjaka za stada obojice. Stoga je Abraham dopustio Lotu da izabere što želi, a sebi uzeo što je preostalo (Post. 13,1-13). On je smatrao Lota boljim od sebe.

Kad se netko pokušao prepirati s H. A. Ironsideom oko nebitnih stvari, on je odgovorio: „Brate, kad stignemo u nebo, jedan od nas će biti u krivu i moguće je da ću to biti ja.“ On je smatrao svog sugovornika većim od sebe.

Nekoliko propovjednika je stajalo u predvorju i čekalo na svoj red da stanu na binu. Kad je jedan od njih, koji je bio neobično voljen i ugledan, izišao iz prostorije, slušatelji su mu počeli glasno pljeskati, na što se on brzo vratio u predvorje kako bi se činilo da ljudi plješću ovim drugima. Nije htio da se osjećaju manje voljeno.

Poslušnost bez odgode!

Slomljenost se vidi kod osobe koja je spremna odmah biti poslušna Božjoj volji (Ps. 32.,9). Ovo je lekcija koju je Jona morao naučiti na vlastitoj koži. Magare na kojem je Isus ujahao u Jeruzalem simbolizira vrstu slomljenosti u kojoj Bog može djelovati (Lk. 19,29-35).

Kad smo poput gline u rukama božanskog Lončara, On nas može oblikovati i načiniti prema svojoj volji.

Smrt u odnosu na javno mnijenje

Moramo doći do točke gdje ćemo biti mrtvi za pohvale ili pokude ovog svijeta. Kad je W. P. Nicholson bio mladi vjernik, ponudio se u službu Vojske spasa. Njegovi nadređeni su ga poslali na ulicu sa sendvič-natpisom na kojem je stajalo: „Mrtav za javno

mnijenje.“ Rekao je da je tog dana naučio veliku lekciju. Trebao se toliko malo bojati čovjeka zato što se toliko puno bojao Boga.

Ostati miran u krizi

Slomljena osoba je smirena i staložena u životnim krizama. Ogdavanja, prekidi, mehanički kvarovi i nesreće, promjene u rasporedu i razočarenja spadaju u Božji naum za nju. Ne smije biti bijesa, panike, histerije niti uzburkanih osjećaja. Bit je odmah reagirati mirno, a ne nestrpljivo. Puknuta guma može biti sreća u nesreći (vidi Rim. 8,28).

Evo nekoliko prijedloga koji će vam pomoći da se nosite sa smetnjama. Prvi prijedlog je iz časopisa *Reader's Digest*:

Kad vas smetnje dotjeraju do očaja, sjetite se da njihova učestalost možda govori što vam je u životu vrijedno. Samo oni ljudi koji su puni pomoći i snage opterećuju se potrebama drugih ljudi. Smetnje koje nas živciraju svjedoče o našoj nezamjenjivosti. Najveća osuda koju netko može navući na sebe – a to je opasnost koje se trebamo čuvati – jest postati toliko neovisan i toliko nekoristan da nam nitko nikad neće zasmetati, pa ćemo ostati neugodno sami.²⁸

Drugi koristan savjet govori nam o tome kako je preokupiran stari čovjek savladao taj problem.

Posvjedočio je: „Do prije nekog vremena smetnje su me živcirale, što je ustvari bio jedan vid moje sebičnosti. Ljudi bi mi došli i rekli: ‘Imam dva sata slobodnog vremena pa sam te htio posjetiti.’ To mi je znalo smetati. Tada mi je Gospodin pokazao da Bog šalje ljude na naš put. Poslao je Filipa etiopskom uškopljeniku. Poslao je Barnabu da potraži Savla iz Tarza. Isto vrijedi i danas: Bog šalje ljude na naš put.

Zato kad netko dođe, ja kažem: ‘Sigurno te je Gospodin poslao k meni. Otkrijmo zašto te je poslao. Pomolimo se.’

²⁸ *From Points to Ponder*, Anglican Digest, cit. u National Enquireru, cit. u Reader's Digestu, studeni 1977., str. 229.

Na taj način ćemo postići dvije stvari. Prvo, razgovor se podiže na drugu razinu zato što smo uveli Boga u priču. Uz to, razgovori uglavnom postaju kraći. Ako osoba zna da tražite razlog zbog kojeg je došla, pred Bogom, a ustvari ga nema, tada će uskoro krenuti na zelenije pašnjake. Zato prihvaćajte smetnje koje vam Gospodin da. Kad to napravite, učinili ste ih dijelom svoga rasporeda, jer Bog je samo preuredio vaše vrijeme prema svojim potrebama. Za budnog kršćanina smetnje su prilike koje mu je Bog ubacio u ruke.²⁹

Živjeti poput roba (Lk 17,7-10)

U svojoj knjizi *Put Golgote* Roy Hession govori o ispravnom stavu koji rob treba zauzeti prema svom položaju. On mora biti spreman da ga se opterećuje mnogim dužnostima i da se na njega ne obraća nikakva pozornost. Dok to sve radi mora biti spreman na to da mu nitko neće zahvaliti. Nakon svega toga ne smije optuživati druge za sebičnost. Kad je to sve gotovo, on nema osnove za ponos niti za čestitanje samom sebi, već trebamo priznati da smo nekorisni sluge, odnosno da sami po sebi nismo od velike koristi ni Bogu ni drugima. Peti, i posljednji, korak potpuno izbija tlo pod nogama našem „ja“, a to je priznanje da pri obavljanju i podnošenju svega u krotkosti i poniznosti nismo učinili ni trunčicu više nego što nam je bila dužnost.³⁰

Što nije slomljenost

Slomljen, ukroćen čovjek nije bezličan beskičmenjak ili nemoćan broj koji nema utjecaja na ljude koji ga okružuju. Naprotiv, takvi su ljudi najutjecajniji.

Krotkost nije slabost, već zauzdana snaga.

Krotak čovjek je onaj koji prihvaća Božju volju bez ozlojeđenosti, koji može biti blag i ljubazan zbog svoje unutarnje snage, i koji je pod savršenom Božjom kontrolom.

²⁹ Sanders, J. O., *Spiritual Leadership*, Chicago: Moody Press, 1975., str. 90-91.

³⁰ Hession, Roy, *The Calvary Road*, Fort Washington, PA: Christian Literature, Crusade, n.d., str. 58-59.

Slomljenost ne znači da se čovjek nikada neće naljutiti. Isus se ljutio na mjenjače novca u predvorju hrama. Trebamo biti lavovi kad branimo što je Božje, a janjci kad branimo što je naše.

Koraci ka slomljenosti

Pitanje glasi: Kako mogu postati uistinu slomljena osoba? Odgovor se sastoji od četiri koraka:

1. Molite se da vas Gospodin slomi, i ozbiljno to mislite.
2. Pretresite prošlost i pronađite neispravljene nepravde, neljubazne riječi, riječi izgovorene po tijelu.
3. Najprije sve priznajte Bogu, a onda i ljudima protiv kojih ste sagriješili.
4. Pričajte drugima o tom ponizujućem iskustvu.

Nevjerni muževi i žene se trebaju ispričati jedni drugima.

Starješina koji je ostavio svoju ženu i otišao za drugom napisao je ovo pismo isprike:

Nakon dvadeset i dvije godine pobunjeničkog života, zbog čega sad iskreno žalim, vratio sam se Bogu i zamolio ga da mi oprost za sve ove godine grijeha i sramote. On me je u svojoj milosti i ljubavi vratio u zajedništvo sa sobom i sa svojim Sinom Isusom Kristom. Sada uživam u miru i osjećaju dobrobiti koji godinama nisam osjetio. Slava Njegovom imenu! Davidove riječi u Psalmima 32 i 51 sada mi znače puno više i donose mi veliku radost: „Blažen onaj kome je grijeh otpušten, kome je zločin pokriven. Blago čovjeku kome Jahve ne ubraja krivnju“, „Bezakonje svoje priznajem, grijeh je moj svagda preda mnom“, „Rekoh: ‘Priznat ću Jahvi prijestup svoj’, i ti si mi krivnju grijeha oprostio“. I kako piše u 51. psalmu, On je duh postojan obnovio u meni. Jedva mogu pojmiti Njegovu milost.

Želim ti se ispričati, kao i mnogoj braći i sestrama u Kristu koje sam osramotio i povrijedio. Žalim zbog svog grijeha i volio bih da ga nekako mogu izbrisati, ali ne mogu. Sjećanje na one potraćene godine sigurno će me još godinama proganjati.

Znam da su se mnogi molili za mene, i da parafraziram riječi iz Filipljanima 1,18b-19: „Znam da sam slobodan zbog vaših molitava i pomoći koju mi daje Sveti Duh.“

Pisao sam svima u obitelji i molio za oprostjenje, radujući se s njima radi molitava koje je Bog uslišao.

Sada sam dio zajednice kršćana, gdje sam krenuo na tjedno proučavanje Biblije. Osjećam potrebu za kršćanskim zajedništvom i zahvalan sam za ovu priliku.

Zamislite samo što bi se dogodilo kad bi se slomljenost provodila u poslovnim krugovima. Jedan poslodavac, kršćanin, napisao je ovo svojim zaposlenicima:

Utrošio sam gotovo svu svoju snagu i prioritete na unapređivanje svog poslovanja i traženje osobnog zadovoljstva. Gotovo nikad nisam čitao Bibliju. Moji grijesi, kako u mislima tako i u postupcima, doista su veliki. Onih 10% koje dajem za Božje djelo su smijurija što se tiče požrtvovnog davanja. Kao šef sam zahtjevan i kritičan. Kao muž sam vrlo često grub i bez ljubavi. Ne odlazim u crkvu redovito kao što sam to činio dok sam bio dijete.

Sada znate zašto se osjećam kao prevarant kad me ljudi pohvale. Zato sam ponukan posramljeno priznati kakav sam jedan primjer postavio kao kršćanin. Nemojte štovati nikoga osim JEDNOGA.

Pismo je poslano na adrese svih 15 milijuna osoba koje su primale njegov katalog.

Punovremeni kršćanski radnici moraju živjeti slomljeno

Bob Young, misionar u Africi, posvađao se sa par svojih suradnika. Nakon toga su se on i njegova žena vratili u SAD zbog obrazovanja djece. Kasnije su smatrali da ih Bog zove natrag u Afriku. Međutim, njegova žena je predložila da prije odlaska napišu pismo drugim misionarima i ispričaju se zbog načina na

koji su se ponijeli prema doktrinarnim razlikama. Bob je napisao pismo iskrene isprike. Misionari su mu odgovorili: „S takvim čovjekom želimo raditi.“ Misionarski par se vratio u Afriku, počeo napredovati u učenju jezika bolje nego ikad dotad i doživljavati blagoslove gdje god su otišli.

Oswald Sanders je upravo završio propovijed kad je đakon ustao i pitao može li nešto reći:

„Bog mi je večeras govorio,“ rekao je. „Svi me uglavnom poznajete pa bih želio nešto priznati. Kad sam s vama u javnosti, uvijek sam veseo, radostan i razdragan, ali kod kuće sam sasvim drugačiji. Na ulici sam anđeo, a kod kuće đavao. Često sam loše volje i zadajem glavobolje svojoj ženi i obitelji. Zamolio sam Boga da mi oprost i da mi pomogne da u privatnom životu budem onakav kakav sam pokušavao biti u javnosti.“³¹

Pomislite što bi se dogodilo kad bi se u našim zajednicama sve nepravde ispravile, kad bi se svi ispričali kad zatreba i kad bi ljudi prestali zamjerati jedni drugima.

Djeca se trebaju ispričati roditeljima za krađu novca iz majčine torbice, za laganje kad ih se uhvati u neposlušnosti i za odgovaranje roditeljima.

Ponekad će se i roditelji morati ispričati djeci za nepravedno ili prekomjerno kažnjavanje, za to što pružaju loš primjer i za izljeve ljutnje.

Obnovila bi nam se radost, moć i učinkovitost. Velik kamen bi nam pao sa srca. Međuljudski odnosi bi bili daleko bolji nego ikada prije.

31 Sanders, J. Oswald, *Shoe-Leather Commitment*, Chicago: Moody Press, 1990., str. 139.

19. Ostanite čisti

Put kršćanske službe popločen je leševima onih koji su postali žrtvama seksualnih skandala. Oni su utrku započeli puni povjerenja i poleta, ali su onda počeli maštati o zabranjenim zadovoljstvima i konačno su im se predali.

Dr. Howard Hendricks je nabrojao 246 muškarca koji su krenuli u stalnu službu, ali su u roku od 1-2 godine doživjeli moralnu propast. Gotovo dvjesto pedeset muškaraca otpali su unutar dvadeset četiri mjeseca. Dakle, otprilike deset muškaraca mjesečno je postalo žrtvom sirene nedopuštenog seksa. Dr. Paul Beck je procijenio da samo desetina onih koji su krenuli u kršćansku službu sa dvadeset i jednom godinom još uvijek propovijeda evanđelje u dobi od šezdeset i pet godina. Devet od deset ih propada. „Pokošeni su moralno, pokošeni su obeshrabrenjem, pokošeni su liberalnom teologijom, postali su opsjednuti zarađivanjem.“³²

Nitko od nas nije siguran od pada dok ne dođemo u nebo. Spolni nagon je Božji dar namijenjen razmnožavanju, zadovoljstvu i čistoći. Spolni odnosi su isključivo za brak.

Pogledajmo koja načela Pavao iznosi u 1. Korinćanima 6,12-20, osobito kad osam puta govori o tijelu i tijelima.

Stih 12: Božji darovi nam nisu dani da bismo naštetili sebi niti da bismo postali robovima.

Stih 13: Postoji razlika između želje za hranom i spolnog nagona. Hrana i trbuh će biti uništeni. Oni su privremeni. Tijelo je vječno. Tijelo je namijenjeno Gospodinu, a ne seksualnom nemozalu. Gospodin je za tijelo. Njega zanima dobrobit i svetost tijela.

Stih 14: Bog pokazuje da mu je stalo do našeg tijela, jer će ga uskrsnuti iz mrtvih baš kao što je uskrsnuo Gospodina Isusa.

³² Farrar, Steve, *Finishing Strong*, Sisters, OR, Multnomah Press, 1995., str. 6.

Stih 15: Naša tijela su Kristovi udovi. Zamislite kakvo svetogriješimo ako sjedinjujemo dio Kristovog tijela s prostitutkom ili bilo kojom drugom osobom s kojom nismo vjenčani.

Stihovi 16-17: Seks s bludnicom predstavlja tjelesno sjedinjenje. Jedinstvo s Gospodinom je najdublje jedinstvo koje postoji: jedinstvo dva duha. Vjernik je u Kristu, i Krist je u vjerniku.

Stih 18: Spolni nemoral nije nešto sa čime se treba poigravati. Od njega treba bježati. To je najgori grijeh protiv tijela. On ostavlja posljedice u tijelu.

Stih 19: Naša tijela su hram Svetog Duha. On stvarno živi u nama. Bog nam ga je dao. Naša tijela nisu naša, da bismo činili s njima što nam se prohtije.

Stih 20: Kupljeni smo za cijenu dragocjene Kristove krvi. Trebamo svojim tijelom i duhom proslavljati Onoga u čijem su vlasništvu.

Spolni nagon je svakako jedan od najjačih poriva u ljudskom tijelu. Zbog tog nagona se neoženjeni muškarci i neudane žene često prepuštaju jednom obliku zlorabotrebne svojeg tijela, poznatijem kao masturbacija. To je samostalno spolno zadovoljavanje izvan spolnog odnosa. Vjerojatno je istina da je svaki normalan i zdrav mladić ponekad popustio pred tim. Što nam Biblija govori o tome?³³ Zanimljivo je da se Biblija ne bavi konkretno ovom temom. Priča o Onanu iz Postanka 38,1-11 često se navodi kao dokaz za tvrdnju da je Bog protiv toga. Kad su Onanova braća umrla, tadašnji bračni zakon je zahtijevao da se Onan oženi udovicom, odnosno svojom šogoricom, i podigne djecu u ime svog pokojnog brata.

Budući da djeca ne bi bila njegova, Onan je neprekidno odbijao, i prosipao je svoje sjeme na zemlju. Gospodin ga je ubio zbog te neposlušnosti. No, nije ga ubio zato što je masturbirao, već zbog njegove neposlušnosti. Njegov grijeh nije bio seksualne naravi, već je u pitanju bila sebičnost. Premda se nijedan biblijski stih ne bavi konkretno ovom praksom, ima puno drugih stihova koji donose upute za savjesne vjernike.

³³ Prilagodeno iz knjige *Doing Time with Jesus* istog autora, u izdanju Emmaus Bible College, Dubuque, Iowa, str. 23-25.

Evo nekih:

Dakle, neka više ne vlada grijeh u vašem smrtnom tijelu, tako da vas podvrgne njegovim požudama! Niti više dajite svojih udova kao oružje nepravедnosti u službu grijeha! Naprotiv, prinesite Bogu sami sebe – sebe kao takve koji ste od mrtvih postali živima – a svoje udove kao oružje pravедnosti u službu Bogu! Grijeh, naime, neće gospodariti nad vama, jer niste pod Zakonom, već pod milošću. (Rim. 6,12-14)

Ovdje se hoće reći da trebamo koristiti dijelove svojeg tijela kao oružje pravедnosti, a ne kako bismo činili stvari kojima ćemo sramotiti Gospodina.

„... nego se obucite u Gospodina Isusa Krista i ne brinite se oko tjelesnoga da ugađate pohotama!“ (Rim. 13,14). Naša stvarna svrha u životu jest predstavljati Gospodina Isusa, a ne živjeti za spolno zadovoljenje.

„Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!“ (1. Kor. 6,19-20).

Treća Osoba Trojstva zapravo živi u tijelu svakog vjernika. Svijest o tome da je On uvijek prisutan trebala bi nas obeshrabriti u nastojanju da se upuštamo u takav nedostojan čin.

„Žena nije gospodar svoga tijela, nego muž; isto tako i muž nije gospodar svoga tijela, nego žena“ (1. Kor. 7,4).

Osnovna misao je da nijedan bračni drug ne smije uskraćivati svoje bračne dužnosti onome drugom. Međutim, povrh toga već i sama činjenica da osoba nije gospodar vlastitog tijela isključuje takvo sebično ponašanje.

„Budući da imamo ova obećanja, očistimo se, ljubljени, od svake tjelesne i duševne ljage, i privedimo k savršenstvu svoju svetost u strahu Božjemu“ (2. Kor. 7,1). Masturbacija kalja i tijelo i um, stoga se trebamo očistiti od nje.

„... da svatko od vas zna svoje tijelo posjedovati u svetosti i poštovanju“ (1. Sol. 4,4, NZ Vrtarić). Ovdje je riječ o tijelu. To znači da trebamo koristiti svoje tijelo za svete i časne namjene.

„Od mladenačkih strasti bježi! Teži za pravednošću, vjerom, ljubavlju i onim što donosi spasenje, zajedno s onima koji čista srca zazivaju Gospodina“ (2. Tim. 2,22). „Ljubljeni, opominjem vas: budući da ste ‘tuđinci i stranci’, klonite se tjelesnih požuda, jer one vojuju protiv duše!“ (1. Pt. 2,11). Iako se ove strasti povezuju s mladošću, one ne muče samo mlade. U Bibliji piše da trebamo bježati od njih i ići za plemenitijim ciljevima. Budući da se ovaj čin često povezuje s nečistim fantazijama i požudnim mislima, prema Mateju 5,27-28, trebamo ga se kloniti. Isus je ondje rekao da je misao o grijehu ista kao i počinjenje grijeha. Grijeh se rađa u mislima. Razmišljamo li o njemu dovoljno dugo, jednom ćemo ga i počiniti. Trebamo se disciplinirati kako bismo razmišljali pozitivno i čisto: „... sve što je čestito, što je dično... to neka bude sadržaj vaših misli“ (Fil. 4,8).

Kao što smo već spomenuli, Biblija nas uči da je jedino pravo mjesto za seks okrilje bračnog odnosa. Budući da masturbacija ne ispunjava taj uvjet, ona je zloupotreba nečeg što nam je Bog dao.

Netko je rekao da se glavna šteta zloupotrebe samoga sebe nalazi u njenom „narušavanju samopoštovanja, samodiscipline, snage za donošenje čvrstih odluka i općeg osjećaja sposobnosti“. Masturbacija nas često ostavlja s velikim osjećajem krivnje i prljavštine koja paralizira osobu za kršćansku službu.

S druge strane, trebamo uravnotežiti ovu temu i priznati da se često pretjeruje u pogledu ozbiljnosti ove prakse. Čak su i crkveni vođe svečano upozoravali da masturbacija izaziva impotenciju, ludilo i živčani slom. Takve izjave nemaju temelja u kompetentnim medicinskim dokazima.

U pitanju je jedna od najtežih borbi s kojima se mladi vjernik mora suočiti. Njegove najsnažnije odluke završavaju neuspjehom. Njegove najhitnije molitve kao da su bez odgovora. Borba se čini jednako uzaludna koliko je i silovita. Pa ipak, ne smijemo reći da ne postoji nada za budućnost. To bi značilo da Sveti Duh nije dovoljno moćan da bi nam dao pobjedu. Mi svakako nemamo moć prevladati problem, ali Bog ima.

Ako smo doživjeli neuspjeh, moramo imati na umu da postoji oprostjenje i očišćenje u priznavanju i napuštanju te prakse (1. Iv. 1,9; Izr. 28,13).

Što više pamтите biblijske stihove i razmišljate o čistoj Božjoj riječi, to ćete imati veću pobjedu na ovom području. Tada će se ova praksa svesti na izolirane incidente.

Evo kako ćete se osloboditi moći trajnoga grijeha:

- Svakodnevno predajte svoje tijelo Bogu na živu žrtvu (Rim. 12,1-2).
- Provodite puno vremena čitajući Božju riječ: „U srce pohranih riječ tvoju, da protiv tebe ne sagriješim“ (Ps. 119,11).
- Molite se i kad je zgodno i kad je nezgodno. Evo nekoliko prijedloga kako možete moliti:
 - Sačuvaj me od grijeha.
 - Neka nikad ne bih osramotio ime Gospodina Isusa počinivši seksualni grijeh.
 - Radije me odvedi kući u nebo nego da opet padnem.
 - Neka se kušnja na grijeh i prilika za grijeh nikad ne dogode u isti čas.
 - Ne dopusti mi da to učinim čak i ako to želim.
- Vježbajmo se u sublimaciji, odnosno preusmjeravanju tjelesnih nagona na stvari koje su moralno, etički ili duhovno uzvišene. Možete to učiniti tako što ćete puno raditi za Gospodina. Nije korisno previše spavati. Bolje je nasmrtno se izmoriti radom i onda se molitvom vratiti u život. Najveće kušnje dolaze kad ste suviše siti i kad previše spavate. Kralj David nije vježbao sublimaciju. Ugađao je tijelu, a zapravo je trebao biti na bojišnici (vidi 2. Sam. 11,1-27).
- U 1. Korinćanima 9,27 Pavao vrlo uzdržano govori o tome kako je on došao do pobjede: „Naprotiv, ja bijem svoje tijelo i vučem ga kao roba, da sam ne budem odbačen pošto sam drugima propovijedao.“

- Drugim riječima, on nije ugađao svome tijelu obiljem hrane, odmora i opuštanja. Preko dana je imao suviše posla za Boga da bi se upuštao u grešne aktivnosti, a noću je bio preumoran da bi se bavio požudnim fantazijama. Kad bi legao, brzo bi zaspao.
- Kontrolirajte svoje misli. Pazite čime se hranite. Televizija, pornografija, knjige i časopisi koji veličaju seksualne grijehе često su otvorena vrata za moralni pad.
- Budite zaokupljeni Kristom (2. Kor. 3,18).
- U trenucima kad su kušnje žestoke, zazovite ime Gospodnje (Izr. 18,10).